

DURFSPORT IN DE PROVINCIE NOORD- HOLLAND

*Verkenning naar de behoefte aan
een provinciaal beleidskader*

BUREAUBUITEN
economie & omgeving

Bureau BUITEN

Economie en Omgeving

Achter Sint Pieter 160

NL-3512 HT Utrecht

info@bureaubuiten.nl

+31 (0)30 - 231 89 45

www.bureaubuiten.nl

Durfsport in de provincie Noord- Holland

*Verkenning naar de behoefte
aan een provinciaal
beleidskader*

Aangeboden aan:
Provincie Noord-Holland
15 mei 2019

Auteur(s):
Drs. Bart Versteegh
Daniek Nijland MSc

Projectnummer 1306

Foto voorblad:
Karta Boardsports (Rider: Nick van Dunné)

Foto tussenblad bijlagen:
www.flyboardworld.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5	5	Advies	49
1.1	Waarom deze verkenning?	5	5.1	Taken, bevoegdheden en rolopvatting van de provincie	49
1.2	Wat verstaan we onder durfsporten?	5	5.2	De rol van de provincie op het gebied van durfsporten	49
1.3	Wat staat er in deze verkenning?	7	5.3	Passende interventies	51
1.4	Totstandkoming	7	5.4	Instrumentarium	53
			5.5	Conclusie	54
2	Analyse: durfsporten, wet- en regelgeving & betrokken partijen	10	6	Conclusies en aanbevelingen	56
2.1	Omvang van de durfsporten	10	6.1	Conclusie: De rol van de provincie	56
2.2	Locaties van de durfsporten	11	6.2	Aanbevelingen	57
2.3	Karakteristiek van de durfsporten	13			
2.4	Ontwikkeling van de durfsporten	15	Bijlage 1 Kaart durfsporten		65
2.5	Impact van de durfsporten	16	Bijlage 2 Analyse meest relevant(e) beleid, wet- en regelgeving		67
2.6	Meest relevante wet- en regelgeving	21	Bijlage 3 Actoranalyse		74
2.7	Betrokken partijen	27	Bijlage 4 Taken, bevoegdheden en rolopvatting provincie N-H		79
2.8	Conclusie	29	B4.1	Wettelijke taken en bevoegdheden	79
			B4.2	Kerntaken en belangen provincie	81
3	Opbrengst gebiedstafels: waar is behoefte aan?	31	B4.3	Provinciale ambities	81
3.1	Doelen	31	B4.4	Sturingsfilosofie	82
3.2	Strategieën en interventies	33	B4.5	Conclusies	84
3.3	De rol van de provincie	40			
3.4	Conclusie	41	Bijlage 5 Advies en onderbouwing per interventie		85
			B5.1	Stimulerende strategieën	85
4	Kansen, spanningen en opgave	43	B5.2	Informerende en verbindende strategieën	91
4.1	Kansen en spanningen	43	B5.3	Regulerende strategieën	99
4.2	Driedelige opgave, met accentverschillen naar gebieden	44			
4.3	Verschillende strategieën	46			
4.4	Conclusie	47			

1 Inleiding

Voor u ligt de verkenning naar de behoefte aan een provinciaal beleidskader durfsport voor Noord-Holland. In dit hoofdstuk beschrijven we de achtergrond en het doel van de verkenning, geven we aan wat we onder durfsporten verstaan en beschrijven we hoe de verkenning is opgebouwd. Tot slot lichten we de totstandkoming van de verkenning kort toe.

1.1 Waarom deze verkenning?

De provincie Noord-Holland wil een belangrijke watersportprovincie zijn en blijven. In 2016 is daarom een Visie Waterrecreatie met een bijbehorend Uitvoeringsprogramma vastgesteld. Onderdeel van de Visie en het Uitvoeringsprogramma is de omgang met durfsporten. Sporten als kitesurfen, jetskiën, blokarten, flyboarden en powerboaten zijn in opkomst. Het huisvesten van deze sporten biedt enerzijds maatschappelijke en economische kansen. Anderzijds kunnen deze sporten voor hinder of onveilige situaties voor andere waterrecreanten zorgen en kan er in bepaalde gevallen verstoring van de natuur optreden.

De provincie wil enerzijds deze ruimte bieden en anderzijds eventuele effecten op de natuur en onveilige situaties voor andere recreanten voorkomen. Op dit moment heeft de provincie nog geen beleid of specifieke regelgeving voor durfsport. De vraag is om in beeld te brengen waar – uitgaande van de provinciale bevoegdheden en mogelijkheden – beleidsmatig behoefte aan is bij de betrokken partijen en of er een provinciaal beleidskader voor durfsporten nodig is, zowel in regulerende als stimulerende zin. De verkenning moet hier antwoord op geven.

1.2 Wat verstaan we onder durfsporten?

Wanneer we in deze verkenning spreken over durfsporten, dan bedoelen we sporten die plaatsvinden op of aan het water, die gepaard gaan met een zekere snelheid en die bovendien een zekere ruimtebehoefte met zich mee brengen. Hierbij is onderscheid te maken tussen gemotoriseerde en ongemotoriseerde durfsporten.

Er zijn veel verschillende durfsporten. Bovendien is één van de kenmerken van deze sporten dat er steeds weer nieuwe vormen bij komen. Om de verkenning af te bakenen, hebben we ervoor gekozen de volgende specifieke durfsporten te onderzoeken (zie ook figuur 1.1):

- Kitesurfen
- Windsurfen
- Golfsurfen
- Blokarten (strandzeilen)
- Kitebuggy
- Speedboot varen (zoals RIB-varen en powerboaten)
- Jetskiën
- Waterskiën
- Wakeboarden
- Hoverboarden
- Flyboarden

We zijn ons ervan bewust dat deze lijst niet uitputtend is en dat er nog veel meer verschillende (vormen van) durfsporten worden beoefend. Zo zijn door partijen die bij deze verkenning betrokken waren bijvoorbeeld ook zeekayakken en catamaranzeilen genoemd. Alhoewel niet alle vormen van durfsport in deze verkenning specifiek aan de orde komen, geeft de verkenning een goed *overall* beeld van de dynamiek van durfsporten en de belangrijkste vraagstukken en opgaven.

Alhoewel deze verkenning zich specifiek richt op water- en strandgebonden durfsporten zijn er bijvoorbeeld ook vraagstukken op het gebied van luchtgebonden durfsporten zoals parapenten. Wanneer vervolg wordt gegeven aan deze verkenning, is van belang om af te wegen in hoeverre dergelijke sporten hierin ook moeten worden meegenomen.

Kitesurfen

Blokarten

Jetskiën

Hoverboarden

Windsurfen

Kitebuggy

Waterskiën

Flyboarden

Golfsurfen

Speedboot varen (RIB/powerboat)

Wakeboarden

Figuur 1.1

Voorbeelden van durfsporten die in deze verkenning worden onderzocht

1.3 Wat staat er in deze verkenning?

De verkenning is als volgt opgebouwd (zie ook figuur 1.2).

- Hoofdstuk 2 bevat de belangrijkste conclusies van de analyse op basis van het bureauonderzoek en een tiental interviews met betrokken partijen. We gaan in op de durfsporten zelf, gevolgd door de meest relevante wet- en regelgeving en de betrokken partijen, hun rol, taken en bevoegdheden met betrekking tot de durfsporten.
- In hoofdstuk 3 beschrijven we de opbrengst van de gebiedstafels: de doelen van belanghebbende partijen ten aanzien van durfsporten, de interventies waaraan behoefte is om deze doelen te behalen, en welke rol partijen daarbij voor de provincie dan wel voor derden zien.
- In hoofdstuk 4 brengen we op basis van de analyse en de uitkomsten van de gebiedstafels aan de hand van 7 uitspraken over durfsporten de belangrijkste kansen en spanningen in beeld en bepalen we de opgaven.
- Hoofdstuk 5 bevat het advies. Allereerst gaan we in op de taken en bevoegdheden van de provincie en haar rol opvatting ten aanzien van waterrecreatie. We beantwoorden op basis daarvan, in combinatie met de uitkomsten van de analyse en de gebiedstafels, de hoofdvraag van deze verkenning: moet de provincie, met het oog op de opgave en haar eigen taken en bevoegdheden, durfsporten stimuleren of reguleren en welke acties kan de provincie ondernemen om hieraan uitvoering te geven? Ook motiveren we of een provinciaal beleidskader voor durfsporten daarvoor doelmatig is, of dat een ander instrument beter past.
- Tot slot zetten we in hoofdstuk 6 de belangrijkste conclusies op een rij en geven we een aantal aanbevelingen voor het vervolg.

In deze verkenning maken we telkens zoveel mogelijk onderscheid naar type durfsport. Daarbij kijken we ook naar de verschillen tussen de drie

gebieden waarin we de provincie ten behoeve van deze verkenning hebben opgedeeld: 1) Noordzee, 2) Waddenzee en IJsselmeergebied en 3) Binnenwateren (plassen, rivieren en kanalen).

1.4 Totstandkoming

De verkenning is tot stand gekomen op basis van een uitgebreid bureauonderzoek, interviews met een aantal betrokken partijen en een drietal gebiedstafels.

Bureauonderzoek

Als basis voor de interviews en de gebiedstafels zijn we gestart met een uitgebreide analyse van beschikbare stukken over onder meer wet- en regelgeving, economische impact van durfsporten en effecten op natuur.

Interviews

Om beter inzicht te krijgen in de betrokken actoren en hun belangen, taken en bevoegdheden, de toepassing van de relevante wet- en regelgeving en het karakter van de verschillende durfsporten, hebben we interviews gehouden met de volgende partijen:

- Rijkswaterstaat
- Natuurmonumenten
- Koninklijke Nederlandse Reddingsmaatschappij
- Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
- Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord
- Recreatieschap Westfriesland
- Plassenschap Loosdrecht
- Gemeente Velsen
- Gemeente Beverwijk
- Gemeente Hoorn
- Watersportverbond
- Nederlandse Kitesurfvereniging
- The Spot Zandvoort

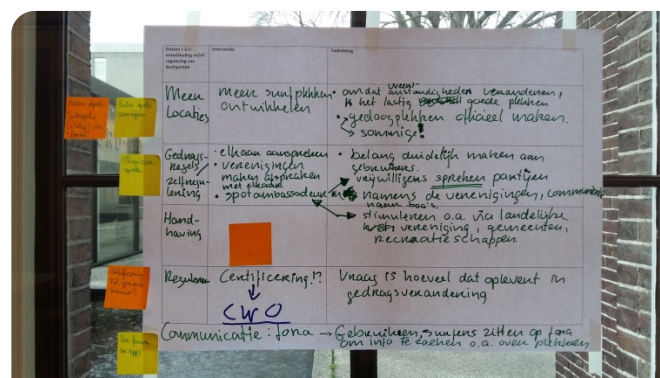
Daarnaast hebben we nog een aantal specifieke vragen gesteld aan Seaside Sports Wijk aan Zee, Pepsports Zandvoort, D-Crew Wakeboarding Loosdrecht en ASC Akersloot.

Gebiedstafels

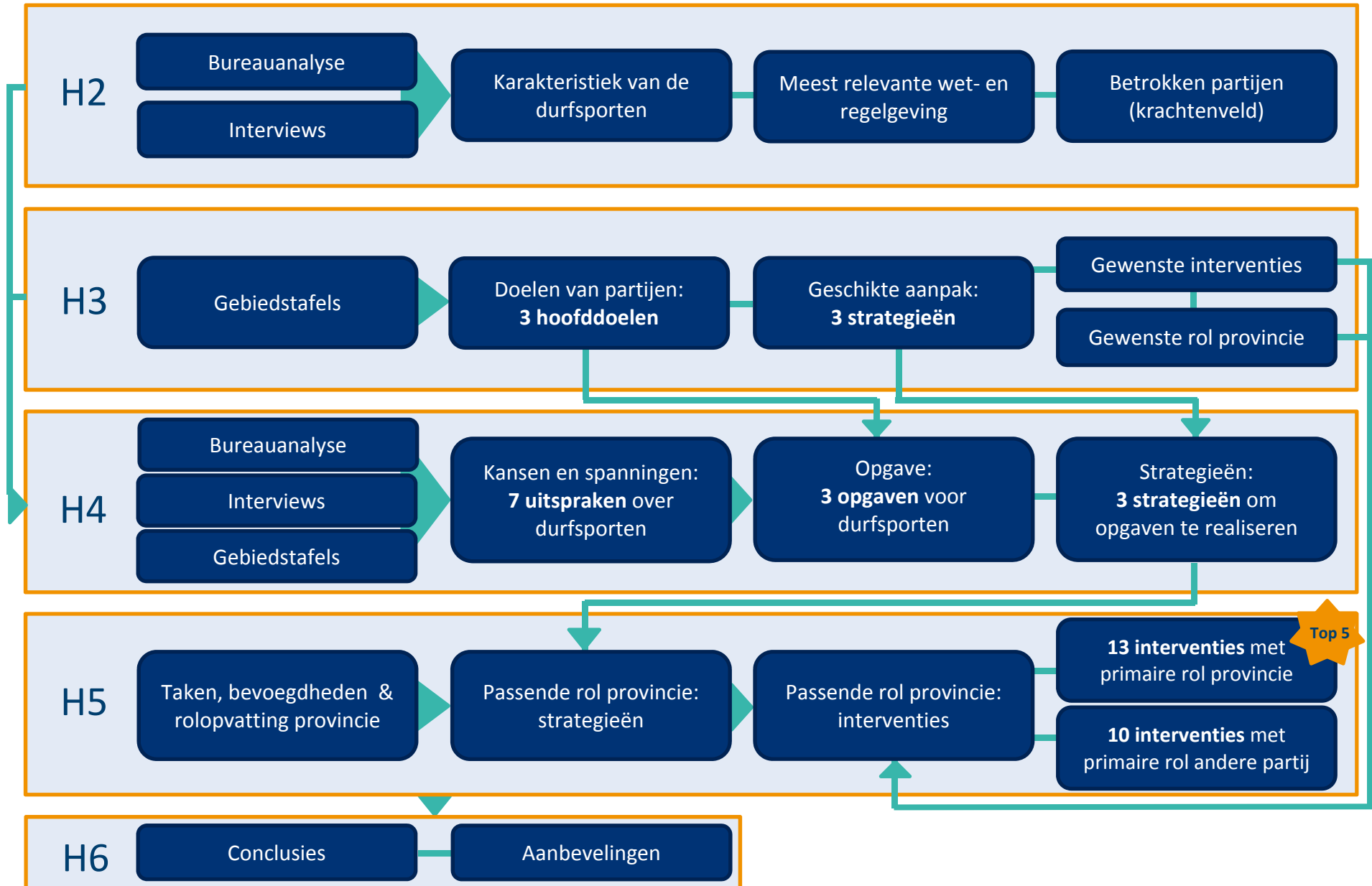
Om te onderzoeken waar partijen die betrokken zijn bij durfsporten tegenaan lopen, wat zij belangrijk vinden en waar behoefte aan is, organiseerden we in januari 2019 voor elk van de drie gebieden een bijeenkomst. Hiervoor zijn zoveel mogelijk betrokken partijen uitgenodigd, waaronder Rijkswaterstaat, waterschappen, omgevingsdiensten recreatieschappen, gemeenten, KNRM, Kustwacht, bonden, verenigingen en ondernemers. Tijdens de gebiedstafels stonden de volgende vragen centraal:

- Wat willen we stimuleren en hoe kunnen we dat doen?
- Wat moeten we reguleren en hoe kunnen we dat doen?
- Moeten we onderscheid maken naar type durfsport en naar locatie?
- Wat kunt u zelf, wat heeft u nodig van anderen en wat verlangt u van de provincie?

Uitgangspunt voor de gebiedstafels was om zoveel mogelijk partijen te betrekken. Niet alle partijen zijn ingegaan op de uitnodiging voor de gebiedstafels. Bovendien bleken individuele sporters lastig te bereiken. Alhoewel daarom mogelijk niet alle geluiden zijn gehoord, is er tijdens de gebiedstafels in het algemeen wel een gewogen beeld ontstaan van de behoefte van partijen. Na afloop hebben we nog enkele partijen benaderd voor aanvullende informatie. Desondanks is met name de opgehaalde informatie voor jetskiën beperkt gebleven.

Figuur 1.2 Structuur van de verkenning

2 Analyse: durfsporten, wet- en regelgeving & betrokken partijen

Dit hoofdstuk bevat de belangrijkste conclusies van de analyse op basis van het bureauonderzoek en een tiental interviews met betrokken partijen. We beginnen met een analyse van de durfsporten zelf, gevolgd door de meest relevante wet- en regelgeving en de betrokken partijen, hun rol, taken en bevoegdheden met betrekking tot de durfsporten.

2.1 Omvang van de durfsporten

Volgens onderzoek van de RAI Amsterdam¹ beoefenden in 2017 circa 1.950.000 Nederlanders van boven de 18 jaar wel eens een watersport. Van deze watersporters voer circa 12%, oftewel 234.000 personen, wel eens in een speedboot, zoals een RIB of powerboat. Om en nabij 28% van de watersporters, oftewel 554.000 Nederlanders, beoefende in 2017 wel eens een actieve boardsport zoals golfsurfen, windsurfen, kitesurfen of waterskiën. Ongeveer 10% van de watersporters deed in 2017 wel eens aan waterskiën, gevolgd door windsurfen (8%) en wakeboarden (6%). Golfsurfen en kitesurfen werden in dat jaar gezamenlijk door circa 5% van de watersporters wel eens beoefend. Met name in de leeftijdsgroep 18-34 jaar is de deelname aan deze sporten groot: 35% van hun watersportactiviteiten in 2017 betrof een actieve boardsport als golfsurfen, windsurfen, kitesurfen of waterskiën, terwijl dit over alle leeftijdsgroepen gemiddeld 17% was.

¹ De Nederlandse Watersporter (RAI, 2017)

Op basis van het onderzoek van de RAI kunnen we onderstaande inschatting maken over de omvang van de verschillende durfsporten onder Nederlandse watersporters in 2017.

1. Speedboot varen. Circa 234.000 Nederlanders voeren in 2017 wel eens in een speedboot, zoals een RIB of powerboat.
2. Waterskiën staat op twee met circa 195.000 beoefenaars.
3. Windsurfen staat op drie en werd in 2017 door zo'n 156.000 Nederlanders wel eens beoefend.
4. Wakeboarden volgt met 117.000 Nederlandse beoefenaars in 2017. Opgeteld deden in 2017 zo'n 312.000 Nederlanders wel eens aan waterskiën en wakeboarden².
5. Golfsurfen en kitesurfen staan op een gedeelde 'laatste' plek en werden beiden door zo'n 97.500 Nederlanders beoefend. De Nederlandse Kitesurfvereniging schat het aantal fanatieke kitesurfers, dat ten minste vijf keer per jaar het water op gaat op zo'n 15.000.

Gezamenlijk werden deze durfsporten in 2017 door 40% van de watersporters, oftewel 788.000 Nederlanders wel eens beoefend.

Over blokarten, kitebuggy, hoverboarden en flyboarden zijn geen specifieke cijfers bekend. Deze sporten zijn niche markten en worden vrijwel enkel commercieel aangeboden, vaak als groepsuitje. We kunnen er dan ook vanuit gaan dat het aantal beoefenaars van deze sporten het kleinst is. Over jetskiën zijn in het geheel geen gegevens bekend.

² Dit getal is aanzienlijk hoger dan de inschatting uit de Verkenningen Waterrecreatie Noord-Holland 2016, waarin het aantal wakeboarders en waterskiërs op 106.000 werd geschat, waarvan 20.000 in Noord-Holland. Mogelijk gaat het hier om het aantal 'fanatieke' beoefenaars. Uit de cijfers van de RAI is de frequentie namelijk niet af te leiden.

2.2 *Locaties van de durfsporten*

In de tabel op de volgende pagina zijn de locaties in Noord-Holland weergegeven waarvan bekend is dat hier durfsporten beoefend worden. Gebleken is dat voor veel sporten geen volledige gegevens beschikbaar zijn. Bovendien zijn een aantal durfsporten in het algemeen toegestaan en daardoor niet gebonden aan specifieke locaties. Het overzicht betreft daarom een indicatie. Voor zover mogelijk zijn de locaties ook weergegeven op de kaart in bijlage 1.

Tabel 2.1 Indicatie van durfsportlocaties in Noord-Holland

	Noordzeekust	Waddenzee	IJsselmeergebied	Binnenwater
Kitesurfen	15 locaties volgens spotkaart NKV	1 locatie volgens spotkaart NKV (Texel, Dijkmanshuizen)	7 locaties volgens spotkaart NKV	1 locatie volgens spotkaart NKV (Amstelmeer)
Windsurfen	gebeurt in ieder geval op kitesurflocaties	gebeurt op kitesurflocatie bij Dijkmanshuizen	19 locaties volgens Natura 2000-beheerplan	8 locaties volgens surfspots.nl
Golfsurfen	geen specifieke locaties bekend, is op de meeste plekken in het algemeen toegestaan	geen specifieke locaties bekend, is op de meeste plekken in het algemeen toegestaan	n.v.t	n.v.t
Blokarten	gebeurt in ieder geval bij IJmuiden, Wijk aan Zee en op Texel	n.v.t	n.v.t	n.v.t
Kitebuggy	gebeurt in ieder geval bij IJmuiden en op Texel	n.v.t	n.v.t	n.v.t
Speedboot varen	in het algemeen toegestaan vanaf een X aantal meter uit de kustlijn (verschilt per gemeente)	behalve in snelvaargebieden bij Oudeschild en Den Helder alleen toegestaan in vaargeulen	in het algemeen toegestaan vanaf 250 m uit de oever m.u.v. de vaargeulen; op de Gouzee alleen in specifiek snelvaargebied	gebeurt met ontheffing op een deel van het Alkmaardermeer, Westeinderplassen en Loosdrechtse Plassen
Jetskiën	gebeurt in ieder geval bij Huisduinen	geen specifieke locaties bekend, regels speedboot varen van toepassing	geen specifieke locaties bekend, regels speedboot varen van toepassing	geen specifieke locaties bekend waar dit is toegestaan
Wakeboarden en waterskiën	geen specifieke locaties bekend, regels speedboot varen van toepassing	waterskigebieden bij Texel (snelvaargebied bij Oudeschild) en Den Helder	waterskigebieden bij Enkhuizen en op de Gouzee	waterskigebieden bij IJburg, op het Alkmaardermeer, de Westeinderplassen en Loosdrechtse Plassen
Hoverboarden en flyboarden	geen specifieke locaties bekend	gebeurt in ieder geval op Texel (niet bekend waar)	gebeurt in ieder geval bij Hoorn	gebeurt in ieder geval op de Westeinderplassen, Loosdrechtse Plassen, de Nieuwe Meer en bij IJburg

2.3 Karakteristiek van de durfsporten

In de inleiding gaven we al aan dat alle durfsporten gepaard gaan met een zekere snelheid, waardoor sprake is van een relatief grote ruimtebehoefte. Deze ruimtebehoefte is echter niet voor alle durfsporten

hetzelfde. Die diversiteit geldt ook voor de benodigde voorzieningen en de (weers)omstandigheden waarbij een bepaalde durfsport beoefend kan worden. In tabel 2.2 is de karakteristiek van de verschillende durfsporten aan de hand van deze kenmerken beschreven.

Tabel 2.2 Karakteristiek van de durfsporten (bron: interviews)

	Omstandigheden	Ruimtebehoefte	Voorzieningen
Kitesurfen	<ul style="list-style-type: none"> • (Schuin) aanlandige en onbelemmerde wind, 4-7 bft • In principe jaarrond te beoefenen, maar geheel afhankelijk van de wind 	<ul style="list-style-type: none"> • Vrije ruimte op het land om kite op te laten (lijnen zijn 20-30 meter lang, kite heeft een oppervlakte tot 14 m²) • Open water zonder obstakels om vrij te bewegen 	<ul style="list-style-type: none"> • Goed bereikbare locatie met voldoende parkeerplaatsen dicht bij het water • Omkleedhokjes, toiletten en douches, horeca en toezicht zijn een pré
Windsurfen	<ul style="list-style-type: none"> • (Schuin) aanlandige en onbelemmerde wind, 5-10 bft (hoe meer hoe beter) • In principe jaarrond te beoefenen, maar geheel afhankelijk van de wind 	<ul style="list-style-type: none"> • Vrije ruimte op het land om te water te kunnen met plank en zeil (zeil-oppervlaktes variëren van 3,5 tot 10 m²) • Open water zonder obstakels om vrij te bewegen 	<ul style="list-style-type: none"> • Goed bereikbare locatie met voldoende parkeerplaatsen dicht bij het water • Omkleedhokjes, toiletten en douches, horeca en toezicht zijn een pré
Golfsurfen	<ul style="list-style-type: none"> • Zo hoog mogelijke golven, zo min mogelijk wind • In principe jaarrond te beoefenen, maar geheel afhankelijk van de golven. Piek bij warm en zonnig weer 	<ul style="list-style-type: none"> • Vrije ruimte in de branding 	<ul style="list-style-type: none"> • Goed bereikbare locatie met voldoende parkeerplaatsen dicht bij het water • Locaties bij een pier zijn populair vanwege rechte en brede golven • Omkleedhokjes, toiletten en douches, horeca en toezicht zijn een pré
Blokarten en kitebuggy	<ul style="list-style-type: none"> • Wind, 4-7 bft • Laag water • Wordt het hele jaar beoefend, maar geheel afhankelijk van wind. Piek bij warm en zonnig weer 	<ul style="list-style-type: none"> • Lang en breed strand, liefst ten minste 100 meter lang en 30 meter breed en vrij van obstakels 	<ul style="list-style-type: none"> • Strandopgang voor motorvoertuigen t.b.v. vervoer blokarts en kitebuggy's • Harde en vlakke ondergrond (hard zand, asfalt of kort gras) • Toiletten en horeca zijn een pré

	Omstandigheden	Ruimtebehoefte	Voorzieningen
Speedboot varen	<ul style="list-style-type: none"> • Niet te veel wind (<7 bft) • Niet te hoge golven • Wordt het hele jaar beoefend, maar piek bij warm en zonnig weer 	<ul style="list-style-type: none"> • Open water zonder obstakels om snel te kunnen varen 	<ul style="list-style-type: none"> • Botenhelling, strandopgang voor motorvoertuigen of haven • Ligplaats/stalling
Jetskiën	<ul style="list-style-type: none"> • Zo min mogelijk wind • Vlak water • Wordt het hele jaar beoefend, maar piek bij warm en zonnig weer 	<ul style="list-style-type: none"> • Open water zonder obstakels om snel te kunnen varen, het liefst dicht bij de oever 	<ul style="list-style-type: none"> • Botenhelling, lage steiger of strandopgang voor motorvoertuigen • Ligplaats/stalling
Wakeboarden en waterskiën	<ul style="list-style-type: none"> • Zo min mogelijk wind • Vlak water • Wordt het hele jaar beoefend, maar piek bij warm en zonnig weer 	<ul style="list-style-type: none"> • Open water zonder obstakels, idealiter de mogelijkheid om ten minste 1 kilometer rechtuit te kunnen varen • Bij kabelbaan: vrije ruimte van 50 meter rondom de baan 	<ul style="list-style-type: none"> • Botenhelling, strandopgang voor motorvoertuigen of haven (óf een kabelbaan zodat geen boot nodig is) • Omkleedhokjes, toiletten, douches, en horeca zijn een pré
Hoverboarden en flyboarden	<ul style="list-style-type: none"> • Niet te veel wind • Niet te hoge golven • Wordt het hele jaar beoefend, maar piek bij warm en zonnig weer 	<ul style="list-style-type: none"> • Relatief klein, open wateroppervlak zonder obstakels rondom de jetski die fungeert als waterpomp 	<ul style="list-style-type: none"> • Botenhelling, lage steiger of strandopgang voor motorvoertuigen om jetski te water te laten • Omkleedhokjes, toiletten, douches, en horeca zijn een pré

Vooraf sporten met vlieger of zeil afhankelijk van weersomstandigheden

Uit de tabel blijkt dat kite- en windsurfen, blokarten en kitebuggy in grote mate afhankelijk zijn van de weersomstandigheden. Het gaat daarbij allereerst om de aanwezigheid van voldoende wind. Bij een te zwakke wind kunnen deze durfsporten niet plaatsvinden. Daarbij komt dat kite- en windsurfen ook nog eens erg afhankelijk zijn van de windrichting. Deze durfsporten kunnen alleen worden beoefend bij aanlandige wind, omdat je als surfer anders afdrijft. Dit betekent dat op een bepaald moment altijd maar een deel van de kite- en windsurflocaties als zodanig gebruikt kan worden. Aangezien het aantal locaties waar kitesurfen is toegestaan

veel kleiner is dan waar gewindsurft mag worden, is dit voor kitesurfen extra relevant. De heersende windrichting in Nederland is zuidwest. Bij die windrichting kan op het IJsselmeer bijvoorbeeld alleen bij Schellinkhout worden gekitesurft. Daarbij is relevant dat de verschillende gebieden slechts deels functioneren als communicerende vaten. Er zijn surfers die een voorkeur hebben voor zoet water, waardoor ze liever in het IJsselmeergebied dan op de Noordzee surfen. Daarnaast zijn het IJsselmeergebied en de binnenwateren vanwege het relatief rustige en deels ondiepe water geschikter voor beginnende kite- en windsurfers dan bijvoorbeeld de Noordzee of de Waddenzee.

Durfsporten worden jaarrond beoefend

Alhoewel durfsporters over het algemeen een voorkeur hebben voor warm en zonnig weer, worden vrijwel alle durfsporten jaarrond beoefend. Wetsuits van hoge kwaliteit houden sporters ook buiten de zomermaanden warm, wanneer de wind en de golven vaak beter zijn.

Grote ruimtebehoefte, maar niet altijd op dezelfde locatie

Durfsporten worden gekenmerkt door een relatief grote ruimtebehoefte. Van de onderzochte durfsporten hebben golfsurfen, hoverboarden en flyboarden de minste ruimte nodig (zie tabel 2.2). Daarnaast is van belang dat de verschillende durfsporten zich niet altijd per definitie in elkaars vaarwater begeven. Dit wordt verklaard door de volgende factoren:

- Het type gebied waarin de durfsport kan worden beoefend met het oog op de benodigde omstandigheden (zie tabel 2.3). Alleen kitesurfen, windsurfen en speedboot varen kunnen in alle gebieden worden beoefend.
- Het gedeelte van het water of strand waar de sport wordt beoefend. Kitebuggy en blokarten vinden plaats op het strand. Golfsurfen en jetskiën vinden respectievelijk plaats in de branding en dicht langs de oever. De overige durfsporten worden over het algemeen verder op het water beoefend. Het wegvaren en terugkomen is hierbij een aandachtspunt. Daarnaast blijven beginnende wind- en kitesurfers meestal in ondiep water.
- De weersomstandigheden. Elke durfsport heeft zo zijn eigen specifieke voorkeuren voor wat betreft de weersomstandigheden. Zijn er bijvoorbeeld hoge golven maar is er weinig wind, dan zijn golfsurfers actief, maar zul je geen kite- of windsurfers op het water vinden.

Veilige, toegankelijke plek om te water te gaan is essentieel

De meeste durfsporten hebben niet veel voorzieningen nodig. Essentieel is een veilige en goed toegankelijke plek om te water te gaan. Voor sporters die met zwaar materieel moeten sjouwen, zijn parkeerplaatsen

dicht bij het water van belang. Extra voorzieningen zoals douches en horeca worden gewaardeerd.

Tabel 2.3 Geschikte gebieden voor beoefenen durfsporten

	Noordzee/Waddenzee	IJsselmeergebied en binnenwater
Kitesurfen	✓	✓
Windsurfen	✓	✓
Golfsurfen	✓	X
Blokarten	Voorwaarde: breed strand	X
Kitebuggy	Voorwaarde: breed strand	X
Speedboot varen	✓	✓
Jetskiën	Minder geschikt bij golven	✓
Wakeboarden en waterskiën	Minder geschikt bij golven	✓
Hoverboarden en flyboarden	Minder geschikt bij golven	✓

2.4 Ontwikkeling van de durfsporten

De watersportsector vergrijsst en het aantal bootbezitters daalt. Nieuwe generaties gaan minder snel over tot het kopen van een boot, maar kiezen juist vaker voor huur. Daarentegen worden actieve watersporten en boardsporten zoals golfsurfen, windsurfen, waterskiën en kitesurfen steeds populairder, vooral onder jongeren³. Alhoewel ook traditionele boardsporten als golf- en windsurfen weer terug zijn van weggeweest, is

³ Trendrapport toerisme, recreatie en vrije tijd 2018 (PleisureWorld NRIT en anderen, 2018)

Tabel 2.4 Groeiverwachting durfsporten (bron: interviews)

Sport	Groeiverwachting
Kitesurfen	Blijft groeien als onderdeel van actieve water- en boardsporten, maar steile groei lijn zwakt af omdat de nieuwheid er af is. Mogelijk extra groei doordat het in 2024 olympisch wordt.
Windsurfen	Na een dipje de komende tijd weer een groei markt als onderdeel van actieve water- en boardsporten
Golfsurfen	Na een dipje de komende tijd weer een groei markt als onderdeel van actieve water- en boardsporten
Blokarten	Stabiele nichemarkt, geen groei verwacht
Kitebuggy	Stabiele nichemarkt, geen groei verwacht
Speedboot varen	Bootbezit neemt af. Verhuur neemt toe. Vraag naar groepsuitjes is stabiel of neemt zelfs iets af (RIB- en powerboat varen is relatief duur)
Jetskiën	Bezit neemt af
Wakeboarden en waterskiën	Groei markt als onderdeel van actieve water- en boardsporten, waarbij de variant met de kabelbaan in populariteit toeneemt (is goedkoper)
Hoverboarden en flyboarden	Stabiele nichemarkt, is afgelopen tijd gegroeid omdat het nieuw was, maar groei zal niet aanhouden

met name kitesurfen de afgelopen jaren explosief gegroeid. Volgens een schatting van de NKV groeide het aantal fanatieke kitesurfers van 5.000 in 2007 naar 15.000 in 2017. De verwachting is dat de groeiende populariteit van actieve water- en boardsporten doorzet en dat telkens weer nieuwe klantgroepen en nieuwe vormen van deze sporten zullen ontstaan. Enkele van de nieuwste trends zijn (e)foiling (waarbij je al dan niet door

elektroaandrijving door een vin aan je board boven het water uit wordt getild) en downwinden (waarbij men met de wind mee van A naar B surft). Op basis van de interviews is de groeiverwachting voor de verschillende durfsporten weergegeven in tabel 2.4. Op basis hiervan kan geconcludeerd worden dat vooral de boardsporten (kitesurfen, windsurfen, golfsurfen, wakeboarden en waterskiën) de komende jaren nog in populariteit zullen groeien.

2.5 Impact van de durfsporten

In deze paragraaf geven we inzicht in de impact van durfsporten op andere recreanten en de natuur, en in de economische en maatschappelijke waarde van de verschillende durfsporten.

Maatschappelijke waarde

De durfsporten voorzien in de behoefte van de jongere generatie aan spanning, sensatie en beleving. Durfsport is een lifestyle en met name de fanatieke surfers en waterskiërs maken onderdeel uit van een actieve 'community', ook wanneer zij niet lid zijn van een vereniging. Bovendien sluiten de meeste durfsporten goed aan bij de groeiende aandacht voor gezondheid en vitaliteit. Beoefenaars zien hun sport als onderdeel van een gezonde levensstijl. Dit geldt in mindere mate voor sporten als speedboot varen en jetskiën, omdat de inspanning hier kleiner is.

Daarbij is wel relevant om op te merken dat durfsporten niet zonder risico zijn. Met name onervaren (kite)surfers die alleen het water opgaan zijn een gevaar voor hun eigen veiligheid. Daarnaast kunnen durfsporters vanwege hun snelheid en groot materieel de veiligheid van anderen in gevaar brengen (zie hierna). Bovendien kan de discussie over de impact van durfsporten op de natuur (zie tevens hierna) tot maatschappelijke onrust leiden.

Economische waarde

Over de economische impact van durfsporten zijn weinig cijfers bekend. Uit de Verkenningen Waterrecreatie Noord-Holland 2016 (Decisio, 2015) blijkt dat de watersportsector in Noord-Holland goed is voor zo'n 800 miljoen euro aan bestedingen⁴. Durfsporten maken hiervan onderdeel uit. Er zijn echter onvoldoende specifieke cijfers beschikbaar over het aandeel van durfsporten in het totale aantal watersportactiviteiten en de bestedingen van durfsporters. Het is daarom niet mogelijk om een goede inschatting te maken van het aandeel van durfsporten in de totale economische waarde van de watersportsector in Noord-Holland.

Ook het bepalen van de economische waarde van de verschillende durfsporten afzonderlijk, is lastig⁵. Aan de hand van de omvang van de verschillende durfsporten en het verband waarin zij worden beoefend, kunnen we wel een inschatting maken van de durfsporten met een relatief grotere of kleinere economische waarde. We gaan er daarbij vanuit dat sporten die veelal individueel worden beoefend een relatief kleinere economische waarde hebben. Bij sporten die in verenigingsverband worden beoefend is de economische waarde groter doordat er contributie wordt betaald. De grootste economische waarde hebben durfsporten die commercieel worden aangeboden. In tabel 2.6 hebben we een waardering toegekend aan 'omvang' op basis van de cijfers in paragraaf 2.1 en aan 'verband' op basis van de beschrijving in tabel 2.5.

⁴ Dit bedrag betreft de gezamenlijke economische waarde van de in het rapport afzonderlijk onderzochte 'pleziervaart', 'watersporten' en 'kleine recreatievaart'.

⁵ Decisio heeft in 2012 onderzoek gedaan naar de economische waarde van de gehele watersportsector in het rapport *Inventarisatie watersportsector Noord-Holland*. Surfen en waterskiën worden daarin op onderdelen afzonderlijk benoemd, maar dit geeft geen volledig beeld. De actualisatie van dit onderzoek, 'Verkenningen Waterrecreatie Noord-Holland 2016' levert geen concretere getallen op.

- Een plus bij 'omvang' wil zeggen dat de omvang van een durfsport relatief groter is ten opzichte van de andere durfsporten. Een nul staat voor een gemiddelde omvang en een min staat voor een kleinere omvang ten opzichte van de andere durfsporten.
- Een plus bij 'verband' wil zeggen dat de durfsport vaker in commercieel verband wordt beoefend dan andere durfsporten. Een nul staat voor een evenwichtige spreiding over de drie verbanden, oftewel: deze durfsport wordt zowel individueel als in verenigingsverband beoefend en ook commercieel aangeboden. Durfsporten die vooral individueel worden beoefend zijn gewaardeerd met een min.

Op basis van het voorgaande is de inschatting dat speedboot varen en waterskiën een iets grotere economische impact hebben dan andere durfsporten. Over de omvang van jetskiën weten we weinig. Daarom is de omvang als neutraal beoordeeld. Daarmee is de economische impact van jetskiën relatief gezien het laagst. Hierbij moet nogmaals benadrukt worden dat het om een grove inschatting gaat op basis van de beschikbare informatie.

Voor wat betreft de omvang moet opgemerkt worden dat internationaal publiek hierin niet is meegenomen. In ieder geval van de surfers is bekend dat hier ook Duitsers op af komen, wat van belang is voor het verblijfstoerisme. Het is echter niet bekend om hoeveel internationale beoefenaars het hier gaat.

Tabel 2.5 Verband waarin durfsporten worden beoefend (bron: interviews)

	Individueel, vereniging of commercieel
Kitesurfen	Zowel individueel als in verenigingsverband en commercieel (surfscholen)
Windsurfen	Zowel individueel als in verenigingsverband en commercieel (surfscholen)
Golfsurfen	Vooral individueel en commercieel (surfscholen)
Blokarten	Vooral commercieel (groepsuitjes)
Kitebuggy	Vooral commercieel (groepsuitjes)
Speedboot varen	Vooral individueel (bootbezitters); enkele commerciële aanbieders (groepsuitjes)
Jetskiën	Vooral individueel (jetski-bezitters)
Wakeboarden en waterskiën	Zowel individueel als in verenigingsverband en commercieel (kabelbanen)
Hoverboarden en flyboarden	Vooral commercieel (incidenteel of meerdere lessen)

Conflict met andere vormen van recreatie

Durfsporters komen tijdens het beoefenen van hun sport in aanraking met andere waterrecreanten, zoals de reguliere pleziervaart en zwemmers. Hierdoor ontstaan in de praktijk soms conflicten. Er is een aantal factoren dat het risico op conflicten tussen durfsporten en andere vormen van recreatie beïnvloedt. We lichten ze één voor één toe.

1. Deelgebieden

In paragraaf 2.3 gaven we aan dat niet elke durfsport in elk van de drie gebieden kan worden beoefend met het oog op de benodigde omstandigheden (zie tabel 2.3). Alleen kitesurfen, windsurfen en

Tabel 2.6 Inschatting economische waarde durfsporten ten opzichte van elkaar, o.b.v. omvang en verband waarin durfsport wordt beoefend

	Verband	Omvang	Ec. impact
Kitesurfen	0	-	-/0
Windsurfen	0	0	0
Golfsurfen	0	-	-/0
Blokarten	++	--	0
Kitebuggy	++	--	0
Speedboot varen	-	++	0/+
Jetskiën	--	0	-
Wakeboarden	0	-	-/0
Waterskiën	0	+	0/+
Hover- en flyboarden	++	--	0

Voor een beschrijving van de wijze waarop de plussen, minnen en nullen zijn toegekend, zie de hoofdtekst op pagina 17

speedboot varen kunnen in alle gebieden worden beoefend. IJsselmeergebied en op de binnenwateren is het aantal plekken waar je te water kunt bovendien beperkter dan aan de Noordzeekust en vallen deze bijna altijd samen met zwemlocaties. Daarnaast is er in deze gebieden in het algemeen minder ruimte op het water en is er op deze wateren meer pleziervaart dan op de Noordzee. Hierdoor is het risico op conflicten op de binnenwateren en in het IJsselmeergebied groter dan aan de Noordzeekust.

2. Locatie

Zoals aangegeven in paragraaf 2.3 vinden de durfsporten niet allemaal op het zelfde gedeelte van het wateren/of de oever en het strand plaats.

Voor wat betreft conflicten met andere recreanten kunnen we met het oog daarop het volgende concluderen:

- De meeste durfsporten vinden over het algemeen verder op het water plaats. Hier is geen sprake van conflict met zwemmers, maar mogelijk wel met de reguliere pleziervaart, die zich over het algemeen ook verder op het water bevindt. Voor wat betreft zwemmers is met name het wegvaren en terugkomen conflictgevoelig.
- Golfsurfen en jetskiën vinden respectievelijk plaats in de branding en dicht langs de oever. Hierdoor is er constant kans op conflicten met zwemmers. Voor een golfsurfer zijn zwemmers tussen de golven erg lastig te zien. Daarnaast wordt in ieder geval door recreanten in het IJsselmeergebied en op de Loosdrechtse Plassen vaak overlast ervaren van jetski's die dicht langs de oever varen.
- Blokarten en kitebuggy vinden plaats op afgebakende delen van het strand, waardoor deze sporten in principe niet in conflict komen met andere recreanten.

Het laten plaatsvinden van durfsporten in afgebakende gebieden heet zonerings en er zijn steeds meer gemeenten die hiervan gebruik maken. In Zandvoort wordt in plaats van zonerings gewerkt met 'corridors': specifieke plekken waar durfsporters te water mogen. Eenmaal op het water (een X aantal meter uit de kust) krijgen ze vervolgens alle ruimte.

3. Weersomstandigheden

Waar waterrecreatie in het algemeen vooral wordt beoefend bij warm en zonnig weer, is dit voor de meeste durfsporten niet per se noodzakelijk. De weersomstandigheden zijn daarom van groot belang voor het risico op conflicten tussen durfsport en andere vormen van recreatie. Elke durfsport heeft zo zijn eigen specifieke voorkeuren voor wat betreft de

weersomstandigheden (zie paragraaf 2.3). Zijn er bijvoorbeeld hoge golven maar is er weinig wind, dan zijn golfsurfers actief, maar zul je geen kite- of windsurfers op het water vinden. In het algemeen is het risico op conflicten met name aanwezig op warme, zonnige dagen met matige of krachtige wind wanneer zowel de pleziervaart als veel durfsporters en zwemmers op het water te vinden zijn.

Verstoring van de natuur

Durfsporten vinden plaats in het water of op het strand of de oever. Met name (water)vogels kunnen opschrikken door de snelheid, wateropstuwing en onverwachte bewegingen van de durfsporters en het geluid van gemotoriseerde durfsporten. De Waddenzee, het IJsselmeergebied, de Noordzeekust van Texel tot Bergen aan Zee en een aantal plassen zijn Natura 2000-gebied. Ten behoeve van de beheerplannen voor deze gebieden zijn de durfsportactiviteiten geïnventariseerd en is beoordeeld welke impact zij hebben.

Speedboot varen, jetskiën, wakeboarden en waterskiën

Volgens Krijgsveld, Smits en Van der Winden (2008) veroorzaken speedboten samen met waterscooters en jetski's "van de diverse vormen van waterrecreatie de meeste verstoring. De reden hiervoor is de hoge geluidsproductie, en de hoge snelheid. Ook volgen deze vaartuigen vaak niet de vaarroutes, maar bewegen zich kriskras over het water, waardoor het versturende effect verder toeneemt".⁶ Deze vorm van verstoring is van toepassing op durfsporten zoals RIB- en powerboat varen, jetskiën, en waterskiën en wakeboarden achter een boot.

Windsurfen

De verstoring door windsurfen "kan worden verklaard uit de factoren die eigen zijn aan het windsurfen: de beweging is snel en volgt geen vaste route maar is onvoorspelbaar. Bovendien kunnen ze zich begeven in

⁶ Verstoringgevoeligheid van vogels (Krijgsveld et al, 2008, p.89)

ondiepe wateren, waar normaliter geen verstoring optreedt en waar zich juist grote aantallen vogels kunnen bevinden vanwege de rust (beschutting, geen recreanten) of vanwege goede voedselomstandigheden”.⁷

Kitesurfen

Kitesurfers hebben dezelfde versturende effecten als windsurfers. Daarnaast brengen kitesurfers nog een aantal extra versturende effecten met zich mee, “vanwege de grote hoogte en grillige bewegingen van de kite in de lucht”.⁸ Kitesurfen is daarom verstrender dan windsurfen. Tauw heeft in 2009 nader onderzoek gedaan naar verstoring van vogels door kitesurfers in Natura 2000-gebieden en concludeert:

Voor vrijwel alle kitesurflocaties die binnen Natura 2000-gebieden vallen is een (significant) negatief effect in het winterhalfjaar op voorhand niet uit te sluiten. Voor deze locaties wordt geadviseerd kitesurfen in deze periode dan ook niet toe te staan. In het zomerhalfjaar geldt veelal dat geen vogelrichtlijnsoorten aanwezig zijn in het beïnvloede gebied, of slechts in zeer kleine aantallen. In de meeste gevallen kan kitesurfen dus in het zomerhalfjaar worden toegestaan. Een duidelijke zonerings is daarbij wel van belang om te voorkomen dat kitesurfers alsnog vogels in waardevolle broedgebieden verstoren.⁹

Golfsurfen

Golfsurfen gebeurt in de branding en zodanig niet in het IJsselmeer en op de binnenwateren. In het onderzoek dat ten grondslag ligt aan de Natura 2000-beheerplannen van de Noord- en Waddenzee valt deze sport onder ‘overige waterrecreatie’. Hiervoor geldt:

‘Waterrecreatie zorgt voor verstoring van op open water foeragerende vogels. Door de grote mobiliteit van de meeste van deze soorten zijn er mogelijk grote effecten op individueel niveau, maar effecten op populatieniveau zijn beperkt doordat de verstoorde oppervlakte klein is ten opzichte van de totale oppervlakte rust- en foerageergebied. Door gewinning en mobiliteit van de vogels zijn de effecten op de populatie beperkt.’¹⁰

Blokarten en kitebuggy

Ten behoeve van de Natura 2000-beheerplannen voor duingebieden langs de Noord-Hollandse kust is onderzoek gedaan naar de versturende effecten van blokarten en kitebuggy. Deze sporten kunnen versturend zijn voor broedvogels in de duinen¹¹. Hiervoor gelden dezelfde verstoringfactoren als voor windsurfen en kitesurfen.

Hoverboarden en flyboarden

Er is voor zover bekend geen onderzoek gedaan naar de versturende effecten van hoverboarden en flyboarden. Vanwege de beperkte ruimtebehoefte van deze sporten is het aannemelijk dat het bij golfsurfen vermelde citaat ook op deze sporten van toepassing is. Daarbij moet wel worden opgemerkt dat van deze sporten bekend is dat ze worden beoefend in het IJsselmeergebied en op het binnenwater. Met het oog op nabije aanwezigheid van vogels zijn de versturende effecten hier mogelijk groter dan op de Noordzee (waarop het citaat betrekking heeft).

Conclusie

In het algemeen kan de volgorde van durfsporten met de meeste impact op (water)vogels als volgt worden gezien:

⁷ Verstoringsevoeligheid van vogels (Krijgsveld et al, 2008, p.95)

⁸ Verstoringsevoeligheid van vogels (Krijgsveld et al, 2008, p.96)

⁹ Kitesurfen in Noord-Hollandse Natura 2000-gebieden (Tauw, 2009, p.57)

¹⁰ Nadere effectenanalyse Natura 2000-gebieden Waddenzee en Noordzeekustzone – Beheerplankader voor waterrecreatie (Arcadis, 2011)

¹¹ Natura 2000-beheerplan Texel (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2016)

1. Speedboot varen, jetskiën en waterskiën en wakeboarden (achter een boot)
2. Kitesurfen
3. Windsurfen
4. Kitebuggy
5. Blokarten
6. Hoverboarden en flyboarden
7. Golfsurfen

Durfsporten kunnen alleen vogels verstoren, wanneer in of nabij het gebied waar zij hun sport beoefenen, ook daadwerkelijk vogels rustend, ruien, broeden of foerageren. Er zijn veel gebieden waar enkel een gedeelte van het jaar (bijvoorbeeld in het rust- of broedseizoen) of in het geheel geen beschermde vogels aanwezig zijn. Bovendien zijn er volgens sporters minder vogels op het water naar mate de wind toeneemt. Alhoewel er per specifieke locatie goed gekeken moet worden naar mogelijke verstoring van vogels door durfsporters, is het dus niet zo dat durfsporters per definitie altijd verstorend zijn voor de natuur. De verstoring door durfsporten is geheel afhankelijk van al dan niet deels (seizoensgebonden) overlappend gebruik van een gebied door durfsporters en vogels.

2.6 Meest relevante wet- en regelgeving

In bijlage 2 is een uitgebreide analyse opgenomen van beleid, wet- en regelgeving die van toepassing zijn op durfsporten. Onderwerpsgewijs lichten we de meest relevante wet- en regelgeving kort toe.

Natuur

De *Wet natuurbescherming* (Wnb) is de belangrijkste wet op het gebied van natuur in relatie tot durfsport. Hierin is onder andere bepaald dat activiteiten in gebieden die onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en in gebieden die worden beschermd vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijn – de zogenoemde Natura 2000-gebieden – de

natuurwaarden niet mogen aantasten. Deze natuurwaarden zijn per gebied in de beheerplannen vastgelegd. Het Wadden- en IJsselmeergebied, de Noordzeekust vanaf Texel tot Bergen aan Zee, een groot deel van de duinen en enkele plassen zijn Natura 2000-gebied en tevens onderdeel van het NNN. In deze gebieden gelden op basis van de Wnb de volgende beperkingen voor durfsporten.

- Aan de *Noordzeekust* zijn kitebuggy en blokarten op basis van de Natura 2000-beheerplannen voor de duingebieden gebonden aan de locaties waarop zij volgens de gemeentelijke strandzonerings in 2016 waren toegestaan. Daarnaast is het kitesurfen bij de Razende Bol op basis van het Natura 2000-beheerplan voor de Noordzeekust gekoppeld aan een specifieke locatie. Voor de overige durfsporten gelden op basis van de Natura 2000-beheerplannen geen beperkingen.
- In het *Wadden- en IJsselmeergebied* zijn kitesurfen, speedboot varen, jetskiën, wakeboarden en waterskiën op basis van de Natura 2000-beheerplannen gebonden aan specifieke locaties en soms ook aan specifieke perioden van het jaar. Windsurfen mag het hele jaar door op alle plekken waar het ten tijde van de referentiedatum voor het beheerplan ook gebeurde.
- Voor het *binnenwater* geldt dat o.a. een deel van de Loosdrechtse Plassen onderdeel is van een Natura 2000-gebied. Voor dit gebied is echter nog geen beheerplan vastgesteld. Dat betekent dat in principe voor alle nieuwe durfsportactiviteiten afzonderlijk moet worden beoordeeld of ze een significant negatief effect hebben.
- Voor alle gebieden geldt dat de nieuwere vormen van durfsport zoals hoverboarden en flyboarden in de Natura 2000-beheerplannen niet specifiek zijn getoetst. Feitelijk betekent dit dat deze sporten in Natura 2000-gebieden niet zijn toegestaan zolang geen toetsing is uitgevoerd en vergunning is verleend.

Waterveiligheid

Er zijn verschillende wetten en regelgeving die relevant zijn voor de veiligheid van recreanten, het scheepvaartverkeer en andere op het water aanwezige gebruikers. De *Scheepvaartverkeerswet* (Svw) is de basis van alle verkeersregels voor de scheepvaart en bevat algemene regels voor het veilige en vlotte verloop van het scheepvaartverkeer. Voor durfsporten is deze wet relevant, omdat de bevoegde gezagen op basis van de Svw mogen bepalen waar durfsporten wel en niet mogen plaatsvinden met het oog op eventuele hinder en gevaar voor het scheepvaartverkeer.

Voor durfsporten op de Waddenzee, in het IJsselmeergebied en op de plassen, rivieren en kanalen is het *Binnenvaartpolitiereglement* (BPR) van belang. Het BPR is een uitwerking van de Svw en bevat regels ter voorkoming van aanvaringen op de Nederlandse binnenwateren. Het reglement geldt dus niet op de Noordzee. Voor durfsporten zijn de regels voor speedboot varen, waterskiën en watersport zonder schip relevant.

- Het BPR bevat een verbod op het varen met een door een vlieger voortbewogen plank of klein schip. Kitesurfen is daarom op grond van het BPR nergens toegestaan, maar windsurfen mag wel.
- Op grond van het BPR is waterskiën niet toegestaan.
- Het BPR bepaalt dat nergens sneller mag worden gevaren dan 20 km/uur, waardoor het varen met een speedboot zoals RIB- of powerboot en jetski verboden is.

Het bevoegd gezag kan voor specifieke locaties een ontheffing van het BPR verlenen, zodat de op grond van het BPR verboden durfsporten op die plek wel kunnen worden toegestaan. In de praktijk is voor verschillende locaties een dergelijke ontheffing verleend waarmee kitesurfen, waterskiën en/of snelvaren zijn toegestaan.

Aangezien de plekken waar durfsporters te water gaan, vaak samenvallen met zwemlocaties, is ook de *Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en*

zwemgelegenheden (WHVBZ) relevant. Op basis van deze wet wijst de provincie zwemlocaties aan en stelt zij regels voor het veilig gebruik daarvan. Als durfsporten op zwemwaterlocaties de veiligheid van zwemmers in gevaar brengen, kan de provincie op grond van deze wet bepalen dat deze activiteiten daar niet mogen plaatsvinden.

Waterstaatswerken

Durfsporten maken gebruik van waterstaatswerken zoals oppervlaktewaterlichamen en waterkeringen (stranden, duinen, dijken en oevers). De *Waterwet* bepaalt dat beheerders van waterstaatswerken maatregelen moeten treffen voor het veilig en doelmatig gebruik daarvan. Het bevoegde gezag kan in dat belang regels stellen ten aanzien van durfsporten, zowel voor wat betreft activiteiten als bebouwing. Daarnaast is de Waterwet ook relevant wanneer bijvoorbeeld sprake is van de aanleg van een nieuw watersportstrand, in verband met de mogelijke aantasting van ecologische waarden. Op regionaal niveau zijn de regels voor het medegebruik van waterstaatswerken vertaald in de *Keur* en de *Legger* van de waterschappen.

In het *Besluit algemene regels ruimtelijke ordening* (Barro) is bepaald dat bebouwing in het kustfundament, dat wil zeggen op stranden en in de duinen, buiten bestaand stedelijk gebied in principe niet is toegestaan. Er kan door de minister een ontheffing van het Barro worden verleend bij zwaarwegend maatschappelijk belang. Dit kan alleen onder bepaalde voorwaarden. Zo moet er sprake zijn van bijzondere omstandigheden en onevenredige belemmering van het gemeentelijk ruimtelijk beleid in verhouding tot de te dienen nationale belangen. Het Barro geeft een aantal uitzonderingen op het bouwverbod, zoals voor bouwwerken voor het openbaar belang (telecommunicatie, natuurbeheer, e.d.) en voor herbouw en verbouw van bestaande bouwwerken. Ook zijn seizoensgebonden bouwwerken en tijdelijke bouwwerken (minimaal 1 jaar en maximaal 5 jaar) toegestaan. Het gaat om de instandhouding en versterking van het zandige deel van het

kustfundament, waarbij onderhoud, veiligheid of mogelijkheden voor versterking van de primaire waterkering niet in gevaar komen. De waterbeheerder kan hieraan aanvullende eisen stellen. Het Barro werkt direct door naar het bestemmingsplan. Bebouwing moet planologisch mogelijk worden gemaakt in het bestemmingsplan. Tevens moeten alle noodzakelijke vergunningen (bijv. natuur) worden verkregen.

Bebouwen van gronden

Zoals zojuist beschreven, stellen de Waterwet en het Barro op nationaal niveau regels ten aanzien van bebouwing op een waterstaatswerk of in de beschermingszone daarvan. Deze regels zijn ter bescherming van bijvoorbeeld de waterkerende functie van duinen en dijken.

Op provinciaal niveau zijn in het *Toekomstperspectief 2040 Noord-Hollandse Noordzeekust* – de Noord-Hollandse uitwerking van het landelijke *Kustpact* – door middel van een convenant met alle stakeholders aanvullende afspraken gemaakt over bebouwing op het strand en in de duinen. Deze afspraken zijn bedoeld om de openheid van het natuurlijke landschap te beschermen en zijn geborgd in de *Provinciale Ruimtelijke Verordening* (PRV). Gemeenten verkennen samen met de convenantpartners of een (maatwerk) gedragscode voor gebruik en activiteiten, aanvullend op hun huidige beleid en regels, wenselijk is.

Op gemeentelijk niveau zijn regels voor het bebouwen van gronden vastgelegd in het *bestemmingsplan*. Binnen de provinciale en landelijke kaders, bepalen gemeenten welke bebouwing is toegestaan. Als bebouwing voor durfsporten gewenst is, maar op basis van het geldende bestemmingsplan niet mag, kan het bestemmingsplan worden aangepast als dit niet in strijd is met de provinciale en landelijke wet- en regelgeving.

Openbare orde en overig gebruik van gronden

Veel kustgemeenten hebben een speciale *Strandnota* waarin zij hebben bepaald welke activiteiten – waaronder de verschillende durfsporten – wel en niet op het strand mogen plaatsvinden. Zij kunnen daarbij

onderscheid maken naar de periode van het jaar en/of specifieke gedeeltes van het strand.

De Strandnota is een beleidsstuk. De bepalingen daaruit moeten worden vastgelegd in de *Algemene Plaatselijke Verordening* (APV) zodat de gemeente hierop kan handhaven. In de APV kan een gemeente – met inachtneming van alle andere wet- en regelgeving – vanuit het oogpunt van openbare orde en veiligheid bepalen waar bepaalde durfsporten wel en niet zijn toegestaan en onder welke voorwaarden. In de praktijk is de APV een belangrijk instrument waarmee ook zoning geregeld wordt, zeker aan de Noordzeekust, waar niet zoiets als een BPR van kracht is dat sporten als kitesurfen, waterskiën, RIB- en powerboat varen en jetskiën in principe verbiedt. Een groot aantal Noordzeekustgemeenten heeft in hun APV dan ook specifieke bepalingen over durfsporten opgenomen.

In sommige gebieden hebben gemeenten het beheer ondergebracht bij een Recreatieschap. De Loosdrechtse Plassen en de meeste recreatie- en natuurgebieden in Westfriesland vallen bijvoorbeeld onder zo'n Recreatieschap. Het schap kan toegangs-, gedrags- en gebruiksregels stellen voor de gebieden die zij in eigendom en/of beheer heeft. Dergelijke regels kunnen van toepassing zijn op durfsporten. Zo is in het *Besluit Motorboten* van het Plassenschap Loosdrecht bepaald dat enkel met ontheffing én in bepaalde gebieden mag worden gevaren met een speedboot. Dergelijke regels kunnen ook worden gesteld door natuurbeheerders als Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer en Landschap Noord-Holland.

Conclusies voor de verschillende durfsporten per deelgebied

Er is een groot aantal wetten en regels van toepassing op durfsporten in Noord-Holland. Naast de nationale wet- en regelgeving, kunnen lagere overheden, eigenaren en beheerders van terreinen aanvullende regels stellen. Bovendien verschilt de wet- en regelgeving voor een deel per durfsport en per type gebied.

In tabel 2.7 is een overzicht opgenomen van de meest beperkende wetgeving op nationaal niveau en de meest relevante instrumenten waarmee op regionaal of lokaal niveau aanvullende beperkingen kunnen worden gesteld. Om het overzichtelijk te houden, hebben we ons in deze tabel beperkt tot de wet- en regelgeving voor het beoefenen van de durfsportactiviteiten (*gebruik van gronden*). Wanneer sprake is van *bebouwing* ten behoeve van durfsporten moet, zoals hiervoor beschreven, ook rekening worden gehouden met de bepalingen uit het Barro, de Waterwet, de PRV, de keur en de legger van het waterschap en het gemeentelijke bestemmingsplan.

Met name kitesurfen en snelvaren in brede zin (waaronder speedboot varen, wakeboarden, waterskiën en jetskiën) worden door nationale wet- en regelgeving beperkt tot een aantal specifieke gebieden. Hierna volgen enkele conclusies over de verschillende durfsporten en gebieden.

Noordzeekust

Voor de gehele Noordzeekust gelden op basis van de Natura 2000-wetgeving beperkingen voor kitebuggy en blokarten met het oog op mogelijke verstoring van vogels in de nabijgelegen duingebieden. Kitebuggy en blokarten mogen enkel plaatsvinden op de plekken waar dat op grond van de gemeentelijke strandzoning in 2016 was toegestaan.

Aan de Noordzeekust *ten zuiden van Bergen aan Zee* zijn op het gebied van nationale wetgeving met name de Waterwet en de Scheepvaartverkeerswet van belang, maar die vormen niet per se een knelpunt. In de praktijk zijn gemeenten aan de Noordzeekust dan ook aanzet om te bepalen welke durfsporten wel en niet beoefend mogen worden en waar je wel of niet te water mag met een boot. Een aantal gemeenten heeft een strandzoning opgenomen in de APV, waarmee is bepaald op welke delen van het strand bepaalde durfsporten wel en niet mogen plaatsvinden. In Zandvoort is bijvoorbeeld een aantal specifieke

'corridors' aangewezen waar watersporters te water mogen, om zwemmers en watersporters van elkaar te scheiden.

De Noordzeekust *ten noorden van Bergen aan Zee* is Natura 2000-gebied. Voor dit gebied is, in aanvulling op het voorgaande punt, in theorie met name de Natura 2000-wetgeving beperkend voor kitesurfen en snelvaren in brede zin. In de praktijk kan dit echter m.u.v. de Razende Bol, overal vergunningvrij worden toegestaan. De nieuwere vormen van durfsport zoals hoverboarden en flyboarden zijn in het Natura 2000-beheerplan niet specifiek getoetst. Dit betekent dat deze sporten op dit deel van de Noordzee niet zijn toegestaan en dat er een vergunning voor moet worden aangevraagd omdat zij vergunningplichtig zijn in het kader van de Wet natuurbescherming.

Wadden- en IJsselmeergebied

In het Wadden- en IJsselmeergebied zijn met name het BPR en de Natura 2000-wetgeving beperkend voor kitesurfen en snelvaren in brede zin, vanwege specifieke bepalingen daarover in verband met de veiligheid op het water dan wel de invloed van deze durfsporten op de natuur. Windsurfen mag op grond van het BPR overal en is ook op basis van de Natura 2000-wetgeving toegestaan, mits de activiteiten niet in betekenende mate wijzigen ten opzichte van de getoetste situatie. Flyboarden en hoverboarden zijn in het Natura 2000-beheerplan niet specifiek getoetst. Feitelijk betekent dit dat deze sporten hier niet zijn toegestaan en dat zij vergunningplichtig zijn in het kader van de Wet natuurbescherming. Bovendien is voor deze durfsporten een jetski nodig. Alhoewel voor jetski's op basis van het BPR dezelfde regels gelden als voor speedboot varen, is het varen met jetski's door gemeenten vaak specifiek verboden.

Binnenwater

Op het binnenwater is het BPR beperkend voor kitesurfen en snelvaren in brede zin. Deze sporten zijn in verband met de veiligheid op het water

alleen toegestaan wanneer het bevoegd gezag hiervoor specifiek ontheffing heeft verleend. Daarnaast zijn sommige binnenwateren, zoals een groot deel van de Loosdrechtse Plassen, Natura 2000-gebied. Voor de Oostelijke Vechtplassen, waar de Loosdrechtse Plassen onderdeel van uit maken, is een beheerplan in de maak. Daarin worden de effecten van de huidige durfsportactiviteiten getoetst en zal bepaald worden onder welke voorwaarden ze in het kader van Natura 2000 kunnen plaatsvinden.

Daarnaast worden door terreinbeheerders als recreatieschappen en natuurorganisaties vaak aanvullende regels gesteld ten aanzien van het

gebruik van het gebied. Van de binnenwateren in Noord-Holland mag momenteel alleen op het Amstelmeer gekitesurft worden. Windsurfen mag in principe overal. Snelvaren in brede zin is enkel toegestaan met ontheffing op een gedeelte van de Loosdrechtse Plassen, de Westeinderplassen en het Alkmaardermeer (Deilings). Daarbij geldt wederom dat het varen met jetski's door lokale overheden of terreinbeheerders vaak specifiek is verboden. Voor waterskiën is een aantal specifieke gebieden aangewezen.

*Kite- en windsurfers bij
Schellinkhout
(foto: Hofstee,
www.vekabo.nl)*

Tabel 2.7 Meest beperkende regelgeving voor durfsporten op rijksniveau (magenta) en instrumenten waarmee op regionaal of lokaal niveau aanvullende beperkingen kunnen worden gesteld (oranje)

	Noordzeekust	Waddenzee	IJsselmeergebied	Binnenwater
Kitesurfen	GS-besluit Whvbz APV	Wet natuurbescherming BPR GS-besluit Whvbz APV	Wet natuurbescherming BPR GS-besluit Whvbz Verordening Recreatieschap APV	Wet natuurbescherming BPR GS-besluit Whvbz APV
Windsurfen	GS-besluit Whvbz APV	GS-besluit Whvbz APV	Wet natuurbescherming GS-besluit Whvbz Verordening Recreatieschap APV	Wet natuurbescherming GS-besluit Whvbz Verordening Recreatieschap Verordening Natuurbeheerder APV
Golfsurfen	GS-besluit Whvbz APV	GS-besluit Whvbz APV		
Blokarten	Wet natuurbescherming GS-besluit Whvbz APV			
Kitebuggy	Wet natuurbescherming GS-besluit Whvbz APV			
Speedboot varen, jetskiën, wakeboarden, waterskiën	GS-besluit Whvbz APV	Wet natuurbescherming BPR GS-besluit Whvbz APV	Wet natuurbescherming BPR GS-besluit Whvbz Verordening Recreatieschap APV	Wet natuurbescherming BPR GS-besluit Whvbz Verordening Recreatieschap Verordening Natuurbeheerder APV
Hoverboarden en flyboarden	GS-besluit Whvbz APV	Wet natuurbescherming GS-besluit Whvbz APV	Wet natuurbescherming GS-besluit Whvbz Verordening Recreatieschap APV	Wet natuurbescherming GS-besluit Whvbz Verordening Recreatieschap Verordening Natuurbeheerder APV

Opmerkingen bij deze tabel:

- Het betreft hier enkel de durfsportactiviteit zelf, voor eventuele bebouwing ten behoeve van durfsporten is andere regelgeving van toepassing
- BPR: activiteit is niet toegestaan tenzij ontheffing is verleend.
- Wet natuurbescherming: activiteit is alleen op specifieke locaties toegestaan.
- Binnenwater: slechts enkele binnenwateren, zoals het grootste deel van de Loosdrechtse Plassen, maken onderdeel uit van een Natura 2000-gebied.

2.7 Betrokken partijen

Uit de analyse van betrokken partijen in bijlage 3 blijkt dat het krachtenveld van de durfsporten complex is en dat er veel belangen spelen. Er is veel verschillende wet- en regelgeving van toepassing, met bijbehorende bevoegde gezagen, vergunningverleners en handhavende partijen. Daarnaast is sprake van versnipperd eigendom van gronden en beheertaken. Tabel 2.8 geeft een beknopt overzicht van betrokken partijen en hun belangen en rollen.

Tabel 2.8 Betrokken partijen, belangen en rollen

Partij	Belangen					Rollen				
	R	N	V	W	S	BG	VTH	EB	RD	S
Rijk		X	X	X	X	X	X	X		
Rijkswaterstaat				X	X	X	X	X		
KNRM, Kustwacht			X						X	
Provincie	X	X	X	X	X	X		X		
Omgevingsdiensten		X	X	X	X		X			
Waterschappen			X	X	X	X	X	X		
Recreatieschappen	X	X	X			X	X	X		
Coöperatie GVR	X	X	X						X	
Natuurbeheerders		X					X	X		
Gemeenten	X		X	X	X	X	X	X		
Verenigingen, bonden	X		X							X
Ondernemers, sporters	X		X							X

Belangen: R = Recreatie, N= Natuur, V = Veiligheid van watersporters en zwemmers, W = Veiligheid waterkering, S = Scheepvaart. Rollen: BG = Bevoegd gezag wet- en regelgeving, VTH = Vergunningverlening, toezicht en handhaving, EB = Eigenaren en beheerders van gronden, RD = Reddingsdiensten, S = Sector

Duiding krachtenveld durfsporten aan de Noordzeekust

- Het **Rijksvastgoedbedrijf** treedt namens het Rijk op als eigenaar van water, strand en dijken.
- **Rijkswaterstaat** is bevoegd gezag voor de Waterwet en is verantwoordelijk voor de kustlijn zorg.
- De **KNRM, Kustwacht en Reddingsbrigade** zorgen voor noodhulp.
- De **Provincie** is bevoegd gezag voor de Natura 2000 gebieden (en bepaalt dus welke activiteiten in deze gebieden wel en niet kunnen plaatsvinden met het oog op natuurwaarden) en voor de WHVBZ (aanwijzen zwemwaterlocaties). De **Omgevingsdienst**, in dit geval RUD NHN, is verantwoordelijk voor vergunningverlening, toezicht en handhaving voor Natura 2000 en de WHVBZ.
- Het eigendom van de duinen ligt voor het overgrote deel bij de **Provincie** en **natuurbeheerders** als Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en Landschap Noord-Holland. Waar de provincie eigenaar is, voert waterleidingbedrijf PWN het natuurbeheer uit.
- Het **Hoogheemraadschap/Waterschap** is verantwoordelijk voor het waterstaatkundig beheer van de harde (dijken) en de zandige waterkeringen (duinen). Dat doen zij primair vanuit het oogpunt van de veiligheid van het achterliggende gebied.
- De **gemeente** is bevoegd gezag voor de Scheepvaartverkeerswet op hun deel van de territoriale zee. Daarnaast is de gemeente verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid en voor handhaving van wet- en regelgeving op haar stranden. Met in acht name van landelijke en regionale wet- en regelgeving en in afstemming met de waterbeheerder kunnen gemeenten in hun bestemmingsplannen en APV het gebruik van het strand regelen voor durfsporten, zowel waar het gaat om bebouwing als om activiteiten en evenementen.
- Voor het oprichten van bebouwing, uitvoeren van grondverzet en aanbrengen van verharding ten behoeve van durfsporten is een Watervergunning van **Rijkswaterstaat** of het **Hoogheemraadschap** nodig. Daarnaast is voor permanente bebouwing aan de Noordzeekust een ontheffing van het Barro nodig, afgegeven door de **minister**. De **provincie** heeft regels over bebouwing in de kustzone opgenomen in de Provinciale Ruimtelijke Verordening.

In het blauwe kader op de vorige pagina is bij wijze van voorbeeld een overzicht gemaakt van de betrokken partijen bij durfsporten aan de Noordzeekust en hun rollen. Ten opzichte van de Noordzee is het krachtenveld in het IJsselmeergebied en op de binnenwateren nog complexer. Dat komt in ieder geval door:

- aanvullende nationale regelgeving, zoals het BPR. Rijkswaterstaat is bevoegd gezag in het IJsselmeergebied, de provincie op de binnenwateren;
- versnippering van bevoegd gezag voor nationale wetgeving zoals de Waterwet en de Scheepvaartverkeerswet (zie ook tabel 2.9);
- veel verschillende eigenaren van wateren, stranden en oevers, zeker op de binnenwateren;
- meer versnipperd beheer van wateren, stranden en oevers, zeker op de binnenwateren. Bovendien is het beheer door eigenaren vaak uitbesteed aan een derde partij;
- het feit dat de vele verschillende eigenaren en beheerders vaak hun eigen regels hebben voor durfsporten.

Uit de interviews kwam naar voren dat het voor betrokken partijen niet altijd duidelijk is wat nu precies ieders belang is, wie nu precies waarvoor verantwoordelijk is en wat precies waar wel en niet mag. Dat geldt niet alleen voor verenigingen, bonden, ondernemers en sporters, maar ook voor betrokken overheden.

Tabel 2.9 Bevoegde gezagen landelijke wet- en regelgeving

	Noordzee	Waddenzee en IJsselmeergebied	Binnenwateren
Barro	Rijk	Rijk	Rijk
BPR	N.v.t.	Rijk	Provincie
Natura 2000 (Wnb)	Provincie	Provincie	Provincie
NNN (Wnb)	Rijk	Rijk (water) Provincie (eilanden)	Provincie
Svw	Rijk (vanaf 1 km uit de kust) Gemeenten (tot 1 km uit de kust)	Rijk	Rijk Provincie Waterschappen Gemeenten
Waterwet	Rijk	Rijk	Rijk Provincie Waterschappen Gemeenten
WHVBZ	Provincie	Provincie	Provincie

2.8 Conclusie

Op basis van het voorgaande zijn de belangrijkste conclusies van dit hoofdstuk als volgt.

- **Omvang.** In 2017 beoefende 28% van de Nederlandse watersporters wel eens een actieve boardsport en voer 12% van de watersporters wel eens in een speedboot. Samen gaat het om circa 788.000 Nederlanders. Van de actieve boardsporten zijn waterskiën, windsurfen en wakeboarden het populairst. Over blokarten, kitebuggy, hoverboarden en flyboarden zijn geen specifieke cijfers bekend. Het is aannemelijk dat het aantal beoefenaars van deze sporten het kleinst is. Over jetskiën zijn in het geheel geen gegevens bekend.
- **Locaties en karakteristiek.** De durfsporten kennen een hoge dynamiek: er komen steeds weer nieuwe beoefenaars en nieuwe vormen bij. Daarnaast heeft elke durfsport zo zijn specifieke voorkeuren en voorwaarden waar het gaat om locatie, voorzieningen en (weers)omstandigheden. Bovendien zijn met name de surfsporten erg mobiel: omdat hun materiaal relatief makkelijk te verplaatsen is, zoeken zij afhankelijk van de (weers)omstandigheden telkens de plek waar zij op dat moment hun sport het beste kunnen beoefenen. Gemeente- of provinciegrenzen zijn daarbij niet relevant. Op de kaart in bijlage 1 zijn de locaties in Noord-Holland weergegeven waarvan bekend is dat hier durfsporten beoefend worden.
- **Ontwikkeling.** De actieve water- en boardsporten zijn de afgelopen jaren populairder geworden. Met name kitesurfen is explosief gegroeid, maar ook de traditionele boardsporten zoals golfsurfen en windsurfen zijn terug van weggeweest. Enkele van de nieuwste trends zijn(e-) foiling en downwinden. De verwachting is dat de groeiende populariteit van actieve water- en boardsporten doorzet en dat telkens weer nieuwe klantgroepen en nieuwe vormen van deze sporten zullen ontstaan.
- **Maatschappelijke impact.** Het feit dat durfsporten de afgelopen jaren zo hard gegroeid zijn duidt op de maatschappelijke behoefte hieraan. Daarbij is van belang dat durfsporten met name populair zijn onder jongeren. Het beoefenen van durfsporten draagt bij aan de vitaliteit en gezondheid van deze generatie.
- **Economische impact.** Door het ontbreken van cijfermateriaal is het niet mogelijk om een goede inschatting te maken van de totale economische waarde van durfsporten. Volgens onze inschatting hebben speedboot varen en waterskiën een grotere economische impact dan andere durfsporten. Dit is voornamelijk te verklaren door het relatief grote aantal beoefenaars in Nederland. Daarnaast is relevant dat in ieder geval de surfsporten internationaal verblijfstoerisme trekken en zodoende bijdragen aan economische impact.
- **Impact op andere recreanten.** Durfsporten worden gekenmerkt door een relatief grote ruimtebehoefte en delen de ruimte op en om het water vaak met andere recreanten, zoals zwemmers en de reguliere pleziervaart. In combinatie met het verschil in snelheid met andere recreanten kan dan tot conflicten leiden. Relevante factoren die het risico op dergelijke conflicten bepalen, zijn het type water (zee, IJsselmeergebied, binnenwater), de beschikbare ruimte op en om het water, de nabijheid van zwemlocaties, de weersomstandigheden en het individuele gedrag van beoefenaars van durfsporten. In het algemeen is het risico op conflicten met name aanwezig op warme, zonnige dagen met matige of krachtige wind wanneer zowel de pleziervaart als veel durfsporters en zwemmers op het water te vinden zijn.
- **Impact op de natuur.** Wanneer durfsporten plaatsvinden in of nabij gebieden waar zich rustende, ruiende, broedende of foeragerende vogels bevinden, kunnen sporters deze vogels verstoren. Belangrijke verstoringsfactoren zijn de snelheid, geluidsproductie, schaduwwerking van zeil- en kite en

onverwachtse bewegingen van durfsporters. Speedbootvaren, jetskiën, waterskiën en wakeboarden (achter een boot) zijn het meest verstoring voor vogels, gevolgd door kitesurfen. Daarbij is van belang dat de verstoring door durfsporten geheel afhankelijk is van al dan niet deels (seizoensgebonden) overlappend gebruik van een gebied door durfsporters en vogels.

- **Betrokken partijen en wet- en regelgeving.** Durfsporten hebben te maken met veel verschillende belangen op het gebied van recreatie, natuur, veiligheid van watersporters en zwemmers, doelmatig gebruik en bescherming van de waterkering en veiligheid van het scheepvaartverkeer. Gekoppeld hieraan is veel verschillende wet- en regelgeving van toepassing, met bijbehorende bevoegde gezagen, vergunningverleners en handhavende partijen. Bovendien verschilt de wet- en regelgeving voor een deel per durfsport en per deelgebied. Daarnaast is sprake van versnipperd eigendom van gronden en beheertaken. Dit alles maakt het krachtenveld rondom de durfsporten complex. Het is voor betrokken partijen niet altijd duidelijk wat ieders belang is, wie waarvoor verantwoordelijk is en wat waar wel en niet mag.

E-foilen (foto: www.kiteboardschool.nl)

3 Opbrengst gebiedstafels: waar is behoefte aan?

In dit hoofdstuk beschrijven we de doelen van betrokken partijen ten aanzien van durfsporten, de interventies waaraan behoefte is om deze doelen te behalen, en welke rol partijen daarbij voor de provincie zien. Dat doen we aan de hand van de opbrengsten uit de gebiedstafels.

3.1 Doelen

Uit de resultaten van de gebiedstafels blijkt dat de doelen van partijen ten aanzien van durfsporten in de drie deelgebieden sterke overeenkomsten vertonen en dat deze te clusteren zijn tot drie hoofddoelen, namelijk:

1. Ruimte voor ontwikkeling
2. Veiligheid verbeteren
3. Kwetsbare gebieden beschermen

We lichten ze kort toe en gaan daarbij waar mogelijk ook in op accentverschillen tussen de verschillende durfsporten en de drie deelgebieden in de provincie Noord-Holland.

Ruimte voor ontwikkeling

Betrokken partijen zien dat durfsporten in het algemeen aan populariteit winnen. Het past volgens hen in de ambitie van Noord-Holland als watersportprovincie om ruimte te bieden aan de verdere ontwikkeling van durfsporten. Bovendien zijn durfsporten onderdeel van een actieve en gezonde levensstijl, die bijdraagt aan de gezondheid en vitaliteit van de beoefenaars. Met name onder kitesurfers is sprake van een grote behoefte aan meer plekken waar de sport beoefend mag worden. Dat

komt enerzijds doordat deze durfsport het meest beperkt wordt door wet- en regelgeving, anderzijds vanwege de grote toename van het aantal kitesurfers over de afgelopen jaren. Bovendien is deze durfsport afhankelijk van de windrichting, die bepaalt op welke momenten welke locaties geschikt zijn. Flexibiliteit is voor hen daarom gewenst. Concreet wordt aangegeven dat met name in het IJsselmeergebied behoefte is aan meer kitesurflocaties die bij zuidwestenwind (de heersende windrichting) kunnen worden gebruikt. Daarnaast willen partijen in het algemeen meer inzicht in de behoefte aan extra locaties voor de verschillende durfsporten in de verschillende gebieden. Op de Loosdrechtse Plassen is bijvoorbeeld sprake van een wachtlijst voor een snelvaarontheffing, maar in hoeverre op andere binnenwateren ook behoefte is aan extra mogelijkheden voor snelvaren, hebben partijen niet in beeld.

Er wordt ook gewezen op de hoge dynamiek van de verschillende durfsporten: er komen telkens weer nieuwe varianten bij. De bonden, verenigingen, sporters en ondernemers vinden het belangrijk dat ook hieraan ruimte wordt geboden.

Behalve het creëren van extra locaties gaat de aandacht ook uit naar het verder ontwikkelen en uitbouwen van bestaande locaties (bijvoorbeeld door het realiseren van jaarrond voorzieningen) en het beter op de kaart zetten van Noord-Holland als durfsportprovincie.

Veiligheid verbeteren

Bij partijen leeft een grote urgentie voor het verbeteren van de veiligheid, zowel van durfsporters zelf als die van andere recreanten op het water. Met name de vele individuele beoefenaars zijn slecht op de hoogte van de risico's en gevaren. Zo zijn er volgens reddingsdiensten veel surfers die bij ongunstige weersomstandigheden het water opgaan en daardoor afdrijven of onderkoeld raken. De KNRM rukt hiervoor 150 keer per jaar uit. Deze sporters zijn dan niet alleen een gevaar voor zichzelf, maar ook voor de (vrijwilligers van) reddingsdiensten die uitrukken om hen te

komen helpen. Daarnaast zijn sporters zich vaak onvoldoende bewust van het gevaar van hun gedrag voor andere recreanten. Er wordt onder meer veel en roekeloos snel gevaren in gebieden waar dit niet mag. Jetski's varen bijvoorbeeld regelmatig met hoge snelheid dicht langs de oever of rakelings langs zwemmers. Het beeld bestaat dat hier onvoldoende op wordt gehandhaafd. Redenen daarvoor zijn onder andere versnipperd toezicht, geen prioriteit en te weinig capaciteit en materieel. Voor wat betreft prioriteit moet opgemerkt worden dat handhaving op kitesurfen op verboden plekken in het IJsselmeergebied en snelvaren zonder ontheffing op de Loosdrechtse Plassen wel prioriteit hebben.

Volgens partijen is op dit moment niet overal sprake van een goede zonerings en als die er wel is, wordt die niet altijd goed gecommuniceerd. Hierdoor is voor veel sporters en andere recreanten niet duidelijk wat nu precies waar wel en niet mag, hetgeen de veiligheid niet ten goede komt. Van de drie deelgebieden in deze verkenning is aan de Noordzeekust relatief vaak wel een duidelijke zonerings toegepast en wordt die ter plaatse ook gecommuniceerd. De online communicatie kan volgens partijen nog wel verbeterd worden.

Het risico op onveilige situaties wordt groter naar mate er meer recreanten op het water zijn en de beschikbare ruimte beperkt is. Er is volgens partijen steeds vaker sprake van een combinatie van warm en zonnig weer met wind, waardoor er zowel veel zwemmers als durfsporters en andere recreanten op het water zijn. Zeker in het IJsselmeergebied en op de binnenwateren, waar het aantal plekken om te water te gaan en de ruimte op het water beperkt zijn, moet daarom meer aandacht worden besteed aan veiligheid. Echter, ook op de stranden aan de Noordzeekust wordt het steeds drukker. Onder meer door pop-up surfschooltjes die met hun klasjes te water gaan. Er is behoefte aan certificering van en veiligheidseisen voor commerciële aanbieders.

Dat sporters onvoldoende op de hoogte zijn van de risico's en gevaren ligt enerzijds aan het feit dat ze zichzelf niet goed informeren en anderzijds aan het feit dat goede informatie nog niet altijd makkelijk te vinden is. Er zijn verschillende voorlichtingsinitiatieven, zoals Varen doe je Samen!, de KNRM Helpt applicatie en de bredere samenwerking tussen KNRM en NKV. Bovendien zijn er gedragscodes zoals de 'Gedragscode voor de Watersporter'. Deze gedragsregels zijn er echter nog niet voor alle sporten in alle gebieden en bovendien worden de bestaande gedragsregels nog niet altijd goed gecommuniceerd.

Het aantal keren dat het daadwerkelijk misgaat, valt volgens partijen overigens erg mee. Dat komt onder andere doordat sporters elkaar op hun gedrag aanspreken en doordat regelmatig ondernemers of vertegenwoordigers van verenigingen aanwezig zijn die een oogje in het zeil houden.

Tot slot leeft bij sporters onbegrip over zonerings in relatie tot zwemlocaties: waarom, zo vragen zij zich af, mogen wij op zwemlocaties in het algemeen niet te water, ook wanneer zich op dat moment geen zwemmers in het water bevinden?

Kwetsbare gebieden beschermen

Durfsporten vinden vaak plaats in of nabij natuurgebieden. Veel gebieden waar durfsporten plaatsvinden zijn zelfs beschermd in het kader van Natura 2000 of als onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland. Partijen zijn het er over eens dat durfsporters in ieder geval altijd respectvol moeten omgaan met de natuur. Hiertoe is bijvoorbeeld de Gedragscode '*Wad ik heb je lief*' ontwikkeld. Net als bij veiligheid zijn durfsporters zich echter onvoldoende bewust van de aanwezige natuurwaarden en weten zij vaak niet hoe zij zich moeten gedragen om verstoring te voorkomen.

Volgens partijen komt het ook regelmatig voor dat surfers en snelvaarders zich in verboden gebied begeven. Hetzij bewust, hetzij onbewust. De

reden hiervoor is vaak dat niet duidelijk wat nu precies waar wel en niet mag en waar de verboden gebieden zich bevinden. In het IJsselmeergebied moeten bebording en betonning bijvoorbeeld nog verbeterd worden in het kader van het Natura 2000-beheerplan. In dit gebied zijn volgens partijen vanwege de tijdelijke situatie veel plekken ontstaan waar wordt gekitesurft terwijl dit niet mag. Handhaving hierop heeft prioriteit, maar blijkt in de praktijk lastig. Sporters op het water zijn snel en kunnen handhavers vaak makkelijk ontwijken. Daarnaast geldt ook hier een tekort aan capaciteit. Complicerend is ook dat de verschillende handhavende partijen vaak enkel op hun eigen gronden of op bepaalde wet- en regelgeving mogen handhaven. Er zijn veel initiatieven voor betere coördinatie en efficiëntere samenwerking op handhaving. Zo is op de Loosdrechtse Plassen sprake van een 'coördinatieschap', waarmee BOA's van het Plassenschap bijvoorbeeld ook op gronden van Natuurmonumenten mensen mogen aanspreken.

De groeiende vraag naar durfsporten draagt bij aan de toenemende ruimteclaims in het algemeen. Daarmee groeit ook de druk op de natuur. Onder natuurbeheerders en andere partijen met een natuurbelang is daarom behoefte aan het maken van keuzes: op sommige plekken moet de natuur volgens hen boven alles gaan en moet simpelweg 'nee' gezegd worden tegen durfsporten. Een voorbeeld van zo'n gebied is volgens partijen de Gouwezee, waar nu een surf- en snelvaargebied ligt. Vanwege de hoge natuurwaarden past een dergelijk gebied hier eigenlijk niet.

Overigens is niet iedereen het eens over de mate van verstoring door durfsporten. Surfers geven aan dat bij harde wind – oftewel wanneer zij surfen – vrijwel geen vogels op het water zijn. Daarnaast zou sprake zijn van gewinning. Bij sporters bestaat onbegrip voor het feit dat zij vanwege natuurbelang op veel plekken niet mogen komen, ook op momenten wanneer zich daar geen vogels bevinden.

3.2 Strategieën en interventies

Tijdens de gebiedstafels is partijen gevraagd om na te denken over interventies die gepleegd zouden kunnen worden om hun doelen ten aanzien van durfsporten te bereiken en knelpunten op te lossen. Volgend op deze vraag is een breed en divers palet aan interventies op tafel gekomen. Voor de overzichtelijkheid hebben we de interventies alvast geclusterd onder een aantal strategieën, gegroepeerd naar een drietal lijnen die van belang zijn voor de opgave in hoofdstuk 4, namelijk:

- Strategieën en interventies gericht op stimuleren
- Strategieën en interventies gericht op informeren en verbinden
- Strategieën en interventies gericht op reguleren

Strategieën en interventies gericht op stimuleren

Tabel 3.1 geeft een overzicht van strategieën gericht op het stimuleren van durfsporten, de doelen waarop deze van toepassing zijn en een aantal voorbeelden van mogelijke interventies. We lichten elke strategie kort toe en benoemen daarbij telkens ook relevante aandachtspunten.

Meer locaties voor durfsporten

Zoals aangegeven in paragraaf 3.1, is momenteel slechts beperkt inzichtelijk voor welke durfsporten en in welke gebieden nu echt behoefte is aan extra locaties, en hoe groot die behoefte dan is. Volgens partijen zou hier nader onderzoek naar moeten worden gedaan. Vervolgens is dan de vraag welke plekken geschikt zijn, met het oog op de wensen van sporters en andere belangen zoals natuur en de veiligheid van andere recreanten. In ieder geval vanuit de kitesurfers bestaat behoefte aan het legaliseren van kitesurfen op locaties in het IJsselmeergebied waar het nu ook al gebeurt, maar waar het officieel niet mag. De vraag is daarbij of dit in alle gevallen wenselijk is met het oog op andere belangen en of dit mogelijk is binnen de bestaande wet- en regelgeving.

Tabel 3.1 Stimulerende strategieën en voorbeelden van interventies

Strategie	Doelen			Voorbeelden van interventies
	O	V	N	
Meer locaties voor durfsporten	X			<ul style="list-style-type: none"> Nader onderzoek behoefte Onderzoek geschikte plekken Verboden plekken legaliseren
Bestaande locaties verder ontwikkelen	X			<ul style="list-style-type: none"> Jaarrond voorzieningen realiseren
Events	X			<ul style="list-style-type: none"> Organiseren van (gemeentegrens overschrijdende) events
Promotie	X			<ul style="list-style-type: none"> Uitdragen van Noord-Holland als dé durfsportprovincie van Nederland

Doelen: O = ruimte voor ontwikkeling, V = veiligheid verbeteren, N = kwetsbare gebieden beschermen

Bestaande locaties verder ontwikkelen

Waar het gaat om ruimte voor ontwikkeling, willen partijen ook verdere ontwikkeling van bestaande locaties voor durfsport. Er is bijvoorbeeld behoefte aan jaarrond voorzieningen zoals opslagmogelijkheden, omkleedhokjes, douches, toiletten en horeca. Daarbij is van belang dat voor de Noordzeekust in het Toekomstperspectief Kust specifieke zones zijn aangewezen waar strandbebouwing (jaarrond en seizoen) is toegestaan. Behalve de *bestaande* jaarrond bebouwing mag op recreatiestranden – onder verantwoordelijkheid van de gemeente – ook *bestaande* seizoensbebouwing jaarrond worden geëxploiteerd. Deze afspraken zijn vastgelegd in een convenant Noordzeekust en in de regels van de Provinciale Ruimtelijke Verordening. Op natuurstranden geldt een totaal bouwverbod voor het strand, op seizoenstranden is alleen seizoensgebonden bebouwing toegestaan en op recreatiestranden zijn

seizoensgebonden en jaarrondbebouwing mogelijk, waarbij de regels voor het kustfundament gelden vanuit het Barro. *Nieuwe* seizoens- en jaarrond bebouwing op het strand kan op basis van het convenant op een drietal plekken (Zandvoort, IJmuiden, Petten) worden toegestaan, dat wil zeggen, in procedure worden gebracht.

Events

Evenementen zoals wedstrijden en kampioenschappen zijn een belangrijk onderdeel van de durfsportsector. Bij partijen is behoefte aan meer evenementen die vaker gemeentegrensoverschrijdend zijn, (zodoende) meer publiek trekken en daarmee belangrijke inkomsten voor de sector opleveren. Bovendien dragen grote evenementen bij aan het op de kaart zetten van Noord-Holland als durfsportprovincie. Een belangrijk aandachtspunt hierbij is dat het organiseren van gemeentegrens overschrijdende evenementen in de huidige situatie vaak wordt bemoeilijkt door het verschil in beleid en regelgeving tussen gemeenten. Het zou volgens partijen nuttig zijn als gemeenten hun beleid en regelgeving beter op elkaar afstemmen.

Promotie

Noord-Holland heeft nu al een groot aanbod aan kwalitatief goede locaties voor durfsporten en biedt daarmee veel mogelijkheden. Noord-Holland staat echter nog niet bekend als dé durfsportprovincie van Nederland. Hier moet volgens partijen door middel van promotie iets aan gedaan worden, zodat de sector hiervan optimaal kan profiteren. Kanttekening daarbij is dat het op bepaalde plekken op bepaalde momenten nu al te druk is. Wanneer Noord-Holland actief wordt gepromoot als durfsportprovincie, zal de druk op die plekken toenemen en is er een verhoogde kans op onveilige situaties.

Strategieën en interventies gericht op informeren en verbinden

Tabel 3.2 geeft een overzicht van strategieën gericht op informeren en verbinden, de doelen waarop deze van toepassing zijn en een aantal

voorbeelden van mogelijke interventies. We lichten elke strategie kort toe en benoemen daarbij telkens ook relevante aandachtspunten.

Tabel 3.2 Informerende en verbindende strategieën en voorbeelden van interventies

Strategie	Doelen			Voorbeelden van interventies
	O	V	N	
Eenduidige informatie over bestaande wet- en regelgeving	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> Eenduidige informatie verschaffen: wat mag waar Beter communiceren: hoe moet je je gedragen? Centraal aanspreekpunt: één contactpersoon voor durfsporten per gemeente
Veiligheidsbewustzijn vergroten		X		<ul style="list-style-type: none"> Voorlichting (ter plaatse, online, app, veiligheidscampagne) Richtlijnen ontwikkelen voor veilige weersomstandigheden Opleiding en training Inzicht: hoe vaak gaat het mis?
Natuurbewustzijn vergroten			X	<ul style="list-style-type: none"> Voorlichting (ter plaatse, online, app, natuurcampagne)
Bewustwording en van elkaar leren	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> Gemeenten met elkaar in gesprek laten gaan en informatie met elkaar laten uitwisselen Creëren van platform voor stakeholders

Doelen: O = ruimte voor ontwikkeling, V = veiligheid verbeteren, N = kwetsbare gebieden beschermen

Eenduidige informatie over bestaande wet- en regelgeving

Zoals aangegeven in paragraaf 3.1 is vaak niet duidelijk wat nu precies op welke plek wel en niet mag op basis van bestaande wet- en regelgeving. Er is een breed gedragen behoefte aan eenduidige informatievoorziening hierover, het liefst op landelijk niveau, zodat deze informatie voor sporters en andere betrokken partijen eenvoudig te raadplegen is. Dit houdt in dat de wet- en regelgeving allereerst goed in beeld moet worden gebracht. Hiermee is bijvoorbeeld met de online toegankelijke snelvaarkaart van Varen doe je Samen! al een begin gemaakt. Vervolgens moet de informatie over wet- en regelgeving op eenduidige wijze worden ontsloten, zowel online als ter plaatse. Ook die (informele) gedragsregels moeten beter onder de aandacht gebracht worden.

Ter plaatse zou bijvoorbeeld gebruik kunnen worden gemaakt van de internationale bebordingssystematiek. Online wordt gepleit voor één centrale website met alle relevante informatie per durfsport, idealiter gekoppeld aan een smartphone applicatie. Bovendien zou het handig zijn als er bij elke gemeente een centraal aanspreekpunt voor durfsporten is, zodat betrokken partijen weten bij wie ze terecht kunnen voor vragen.

Veiligheidsbewustzijn vergroten

Zoals aangegeven in paragraaf 3.1 zijn sporters zich vaak onvoldoende bewust van de gevaren en risico's die hun gedrag met zich meebrengt, zowel voor zichzelf als voor anderen. Er is veel overeenstemming over het belang van het vergroten van het veiligheidsbewustzijn onder durfsporters. De vraag daarbij is: hoe bereik je sporters het beste? Volgens partijen lezen ze vaak geen borden en zijn er veel individuen die niet bij verenigingen zijn aangesloten. Bovendien heeft veiligheid binnen deze groep geen prioriteit. Er wordt daarom gepleit voor onderzoek naar hoe sporters het best bereikt kunnen worden en wat er gedaan kan worden om hen te stimuleren hun gedrag aan te passen. In ieder geval zou geïnvesteerd moeten worden in voorlichting ter plaatse en online in meerdere talen. Bestaande voorlichtingsinitiatieven moeten zoveel

mogelijk worden gekoppeld voor een grotere impact en schaal. Er is animo voor het gezamenlijk oppakken van een grote veiligheidscampagne en het ontwikkelen van richtlijnen voor veilige weersomstandigheden om je sport te beoefenen.

Behalve voorlichting in het algemeen zou het nuttig zijn om opleidingen en trainingen aan te bieden, zodat sporters niet alleen geïnformeerd worden, maar zelf ook echt vaardig worden in het inschatten van en omgaan met veiligheidsrisico's. Bovendien moet er beter inzicht komen in het aantal incidenten, zodat dit gemonitord kan worden. Geopperd is om de Vaar Melder applicatie van Rijkswaterstaat hiervoor te benutten.

Natuurbewustzijn vergroten

Wat voor veiligheid geldt, geldt volgens partijen ook voor natuur. Sporters zijn zich onvoldoende bewust van natuurwaarden en het effect dat hun gedrag daar op heeft. Voorlichting en campagnes op het gebied van veiligheid zouden daarom benut moeten worden om tegelijkertijd het natuurbewustzijn te vergroten.

Bewustwording en van elkaar leren

Volgens partijen zijn de verschillende typen stakeholders zich onvoldoende bewust van elkaars belangen en de achterliggende gedachten daarachter. Het zou helpen als de verschillende partijen bij elkaar worden gebracht. Durfsporters als wind- en kitesurfers kunnen dan bijvoorbeeld uitleggen waarom zij zo afhankelijk zijn van de windrichting en wat dit betekent in de praktijk; natuurbeheerders kunnen aangeven wat de versturende effecten van durfsporten zijn en welke gevolgen ze hebben; overheden kunnen hun positie toelichten is en waarom niet altijd alles overal kan. Bovendien kunnen gemeenten, maar ook andere overheden, veel van elkaar leren over hoe om te gaan met de verschillende durfsporten. Dit kan via het strandoverleg, maar er is ook behoefte aan meer provinciebreed en durfsport-specifiek platform waar partijen elkaar weten te vinden.

Strategieën en interventies gericht op regulering

Tabel 3.3 geeft een overzicht van regulerende strategieën, de doelen waarop deze van toepassing zijn en een aantal voorbeelden van mogelijke interventies. We lichten elke strategie kort toe en benoemen daarbij telkens ook relevante aandachtspunten.

Tabel 3.3 Regulerende strategieën en voorbeelden van interventies

Strategie	Doelen			Voorbeelden van interventies
	O	V	N	
Toezicht en handhaving: meer en beter	X	X		<ul style="list-style-type: none"> • Meer toezicht ter plaatse • Betere samenwerking handhaving • Centraal aanspreek- en meldpunt
Zelfregulering	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> • Gedragsregels van de sector • Spotbeheerders
Certificering en veiligheidseisen		X		<ul style="list-style-type: none"> • Veiligheidseisen voor/certificering van commerciële aanbieders • Certificering/ diploma voor beoefenaars (bijv. via CWO)
Zonering in tijd en ruimte	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> • Iedereen zijn eigen plek op het strand en in het water • Corridors: zones waar je te water mag en verder op het water vrij spel • Dynamisch zoneren • Voorbeeldenbank • Locaties sluiten indien nodig • Fysieke maatregelen

Doelen: O = ruimte voor ontwikkeling, V = veiligheid verbeteren, N = kwetsbare gebieden beschermen

Toezicht en handhaving: meer en beter

Het beeld is dat er op dit moment vaak te weinig capaciteit is voor handhaving, handhaving op durfsporten geen prioriteit heeft en/of dat nog beperkt wordt samengewerkt. Om de veiligheid te verbeteren en kwetsbare gebieden beter te beschermen, moet er daarom structureel meer toezicht komen en beter samengewerkt worden op het gebied van handhaving, bijvoorbeeld in de vorm van een coördinatieschap zoals op de Loosdrechtse Plassen. Er is behoefte aan een vorm van coördinatie of platform.

Zelfregulering

De sector zelf kan ook een belangrijke rol spelen in het voorkomen van incidenten en verstoring van de natuur. Toezichthouders en handhavers kunnen immers niet overal tegelijk zijn en gebleken is dat er beperkt capaciteit is (zie hiervoor). In de praktijk spreken sporters elkaar al vaak aan op ongeoorloofd en gevaarlijk gedrag en zijn er zogenoemde spotbeheerders van de NKV en commerciële aanbieders van durfsporten die een oogje in het zeil houden. Waar nodig zou de sector nieuwe of meer op een bepaalde sport toegespitste gedragsregels kunnen ontwikkelen. Vanuit de sector is grote bereidheid tot zelfregulering. Daarbij moet wel opgemerkt worden dat zelfregulering niet in de plaats kan komen van toezicht en handhaving door daarvoor bevoegde partijen. Het moet eerder gezien worden als aanvulling daarop.

Certificering en veiligheidseisen

Om de veiligheidsrisico's te verkleinen is behoefte aan het stellen van veiligheidseisen aan commerciële aanbieders en om daar een certificering voor te ontwikkelen. In het verlengde hiervan zouden opleiding en training voor beoefenaars ook kunnen worden doorontwikkeld in de vorm van een certificering en/of diploma. Het is wel de vraag of het haalbaar is om dit verplicht te stellen, of dat dit op vrijwillige basis moet blijven.

Zonering in tijd en ruimte

Om onveilige situaties te voorkomen, wordt momenteel al op een aantal plekken gebruik gemaakt van een zonering in tijd en ruimte. Een voorbeeld uit elk gebied:

- Aan de Noordzeekust is o.a. het strand bij IJmuiden opgedeeld in activiteitenstranden en recreatiestranden. Op een aantal activiteitenstranden mogen gedurende het hele jaar durfsporten worden beoefend, op andere activiteitenstranden mag dit alleen buiten de zomermaanden (1 juli – 1 oktober). Op het recreatiestrand mogen geen durfsporten worden beoefend.
- In het IJsselmeergebied bij Schellinkhout mogen durfsporters tussen 1 mei en 1 oktober niet in de recreatiezone komen. Voor die periode is een klein gedeelte van het strandje aangewezen waar durfsporters te water mogen. Op de oever hebben zij hun eigen grasveld, de 'watersportzone'.
- Op de binnenwateren is het gebied 'De Deilings' op het Alkmaardermeer specifiek aangewezen voor speedboot varen en waterskiën. Op het overige deel van het Alkmaardermeer is dit het gehele jaar niet toegestaan.

Vanuit partijen die betrokken zijn bij de veiligheid van zwemlocaties wordt opgeroepen om op alle zwemlocaties waar durfsporten zijn toegestaan een dergelijke zonering in te stellen. Er is echter ook een aantal aandachtspunten en overwegingen om niet voor zonering te kiezen. Deze zijn toegelicht in een blauw kader op de volgende pagina. Er leven bij partijen verschillende ideeën als alternatief voor de traditionele zonering. Ook deze worden toegelicht in een blauw kader. Door partijen is geopperd om afspraken over activiteiten op de stranden, de oevers en in het water vast te leggen als verlengde van het Toekomstperspectief Kust.

Naast veiligheid van recreanten kan er ook gezoned worden ten behoeve van natuurbelangen. Zo zijn snelvaren in brede zin en kitesurfen op het IJsselmeer vanuit de natuurwetgeving gebonden aan specifieke

gebieden en soms ook aan specifieke perioden van het jaar. In paragraaf 3.1 gaven we al aan dat bij partijen met een natuurbelang behoefte bestaat aan het maken van duidelijke keuzes en dat ook het sluiten van huidige locaties voor durfsporten tot de mogelijkheden zou moeten behoren als de verstoring van de natuur te groot is. Daarnaast zouden fysieke maatregelen kunnen worden getroffen om het beoefenen van durfsporten in bepaalde gebieden ook echt te ontmoedigen. Het kan daarbij gaan om afschermingen met beton of met natuurlijke materialen zoals riet, waardoor durfsporters niet te water kunnen.

Zonering bij
Schellinkhout
(foto: Bureau
BUITEN)

Het zoneringsdilemma

Om conflicten tussen durfsporters en andere recreanten te voorkomen, wordt op verschillende plekken gebruik gemaakt van zonerings. Er is echter ook een aantal aandachtspunten en overwegingen om niet voor zonerings te kiezen.

- Zonerings is niet flexibel en past daarom niet bij het dynamische en mobiele karakter van de durfsporten. Als er nieuwe sporten bijkomen, moet de zonerings telkens worden aangepast of bijgewerkt. Bovendien wordt bij zonerings niet altijd rekening gehouden met de voorwaarden waaraan een goede durfsportlocatie moet voldoen en is de geschiktheid van een locatie met name voor de surfsporten sterk afhankelijk van de (weers)omstandigheden.
- Is het wel wenselijk om de verschillende typen recreanten elk in hun eigen hokje te plaatsen? Het water en strand zijn in de basis van iedereen en moeten niet 'overgereguleerd' worden.
- Is zonerings echt nodig? Of werken gedragsregels die door de sector zelf zijn ontwikkeld beter en is dat wellicht zelfs doelmatiger?
- Het voordeel van zonerings ten opzichte van gedragsregels is dat het beter handhaafbaar is. Daar is echter wel capaciteit voor nodig.
- Als je zonerings toepast, moet dit goed worden gecommuniceerd, zowel ter plaatse als online. Dat is nu nog niet altijd het geval. Het fysiek afbakenen van een gebied op het strand of in het water kan gevaarlijk zijn, omdat sporters hier mee in botsing kunnen komen.
- Met name op de kleine strandjes in het IJsselmeergebied en op de binnenwateren is te weinig ruimte om alle vormen van recreatie hun eigen plek te geven.

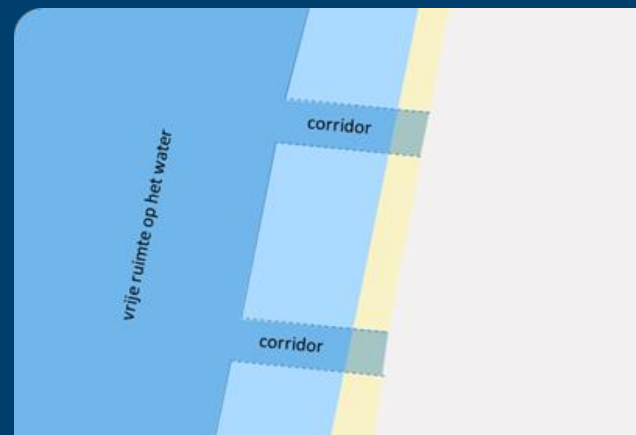
Alternatieven voor traditionele zonerings

Bij de traditionele zonerings krijgt elk type recreatie zijn eigen 'stukje' strand, oever en water toebedeeld. In de praktijk is dit niet altijd wenselijk en werkbaar. Partijen hebben de volgende ideeën over alternatieven voor deze traditionele zonerings.

- Zonerings omdraaien: specifieke zwemzones in plaats van watersportzones.
- Specifieke routes aanwijzen waar mag worden snelgevaaren, vergelijkbaar met skipistes. Dan weten sporters waar ze zich mogen begeven.
- Werken met corridors.

De corridorgedachte

In Zandvoort wordt gewerkt met een aantal 'corridors' waar vaartuigen te water mogen. Hiermee worden conflicten met andere recreanten bij het wegvaren en terugkomen voorkomen, en krijgen boten op veilige afstand uit de kust alle ruimte. Dit zou ook voor durfsporten kunnen worden toegepast. Daarbij is van belang dat deze benadering vooral geschikt is voor de Noordzeekust. In het IJsselmeergebied en op de binnenwateren bevinden zich verder op het water namelijk meer plezierbootjes, waar durfsporters vervolgens weer mee in aanraking zouden kunnen komen.

Dynamisch zonerens

In de huidige situatie zijn er gebieden waar durfsporten in het badseizoen verboden zijn vanwege zwemmers. Dit verbod geldt ook wanneer er in het seizoen geen zwemmers aanwezig zijn. Durfsporters vinden dat zij hiermee onnodig worden beperkt in het uitoefenen van hun sport. Zij pleiten daarom voor 'dynamisch zonerens', waarbij het beoefenen van durfsporten niet gebonden is aan een bepaalde plek of een bepaald seizoen, maar aan de aanwezigheid van andere recreanten.

- In bewaakte zwemzones zou het beoefenen van durfsporten kunnen worden toegestaan bij een rode vlag, oftewel, wanneer zwemmen (door de weersomstandigheden) verboden is.
- Net als bij paardrijden in Zuid-Holland zouden durfsporten in het algemeen kunnen worden toegestaan onder de 18 graden Celsius (met als bron: buienradar).
- Als algemene regel instellen dat durfsporters altijd 50 meter afstand moeten houden.

Of dat laatste in de praktijk ook haalbaar is, zou nader onderzocht moeten worden. Hierbij zijn in ieder geval de volgende overwegingen van belang:

- Het succes wordt voor een belangrijk deel bepaald door het verantwoordelijkheidsgevoel en inschattingsvermogen van durfsporters zelf. In hoeverre mogen we dit van hen verwachten?
- Hoe moeten de regels er uit zien om de veiligheid van zwemmers goed te borgen?
- Hoe zorgen we dat iedereen de regels kent?
- Wie is verantwoordelijk als het mis gaat?
- Als er al durfsporters op het water zijn, zijn zwemmers misschien terughoudend om ook het water in te gaan. Hoe voorkomen we dat?
- Hoe organiseren we toezicht en handhaving? Het handhaven van 50 meter afstand houden is lastig, want hoe meten we dat?

3.3 De rol van de provincie

Tijdens de gebiedstafels zijn partijen ook gevraagd om aan te geven bij welke interventies zij zelf een rol zouden kunnen spelen en waar zij een rol voor de provincie zien. Net als in de vorige paragraaf lichten we dit toe aan de hand van interventies gericht op stimuleren, informeren, verbinden en reguleren. In het advies in hoofdstuk 6 gaan we nader op deze interventies in en geven we aan welke acties de provincie zou moeten oppakken met het oog op haar taken, bevoegdheden en beleidsruimte.

Interventies gericht op stimuleren

Wat kunnen partijen zelf

Voor de interventies gericht op stimuleren ziet de sector een rol voor zichzelf waar het gaat om het ontwikkelen van initiatieven voor nieuwe locaties en het verbeteren van voorzieningen op bestaande locaties. Ook gemeenten zien hier een rol voor zichzelf. Zij kunnen de sector helpen door hun plannen zoveel mogelijk te faciliteren. Bovendien kunnen zij hun eigen ambities kenbaar maken en zich inzetten om deze samen met ondernemers uit te voeren. Daarnaast is informatievoorziening over en promotie van de Randmeren onderdeel van het takenpakket van de Coöperatie Gastvrije Randmeren. Deze organisatie kan in aansluiting daar op een rol vervullen in de promotie voor durfsporten.

Waar zien partijen een rol voor de provincie

Bij de volgende interventies gericht op stimuleren zien de betrokken partijen een rol voor de provincie.

- Coördineren van onderzoeken naar:
 - de behoefte aan nieuwe plekken voor de verschillende durfsporten in de verschillende deelgebieden;
 - geschikte plekken voor nieuwe durfsportlocaties;
- Uniformeren van gemeentelijk beleid voor durfsporten.
- Promotie van Noord-Holland als durfsportprovincie van Nederland.

Informerende en verbindende interventies

Wat kunnen partijen zelf

Betrokken partijen zijn het er over eens dat het informeren van sporters en het creëren van bewustzijn een gedeelde verantwoordelijkheid is. Zij willen dan ook elk hun eigen verantwoordelijkheid nemen om hun publiek te informeren via de voor hen beschikbare kanalen, zoals bebording, websites en social media. Men is het er echter ook over eens dat het bereik wordt vergroot en de compleetheid en eenduidigheid van informatie wordt verbeterd wanneer dit op grotere schaal wordt opgepakt. Hier zien partijen een rol voor Varen doe je Samen! en Waterrecreatie Nederland, maar ook voor de provincie.

Waar zien partijen een rol voor de provincie

Bij de volgende interventies gericht op informeren en verbinden zien de betrokken partijen een rol voor de provincie.

- Coördineren van een onderzoek naar de manier waarop je sporters het beste kunt bereiken.
- Coördineren van een veiligheidscampagne waarin ook natuur wordt meegenomen.
- Informeren van sporters over wet- en regelgeving door in beeld te brengen wat waar mag in Noord-Holland en dit te ontsluiten via bijvoorbeeld een website en/of app.
- Uniforme landelijke communicatie (bijvoorbeeld herkenbare bebordingssystematiek).
- Verbinden van partijen om:
 - richtlijnen voor veilige weersomstandigheden te ontwikkelen;
 - opleiding en training te verzorgen;
 - van elkaar te leren.
- Verbinden van partijen door het creëren van een platform waar betrokken partijen elkaar kunnen vinden.
- Koppelen van bestaande initiatieven ten behoeve van eenduidig voorlichtingsmateriaal.

Regulerende interventies

Wat kunnen partijen zelf

De verschillende bevoegde gezagen zien een rol voor zichzelf op het gebied van toezicht en handhaving, waarbij de noodzaak voor meer capaciteit en betere samenwerking wordt benadrukt. Gemeenten en recreatieschappen willen zich inzetten voor zonering. Ondernemers, verenigingen en bonden willen aan de slag met zelfregulering en het opstellen van eenduidige gedragsregels. Voor opleiding en training gekoppeld aan een diploma zien betrokken partijen een rol voor het Watersportverbond en de Commissie Watersport Opleidingen.

Waar zien partijen een rol voor de provincie

Bij de volgende interventies gericht op informeren en verbinden zien de betrokken partijen een rol voor de provincie.

- Verdere uitwerking van het Toekomstperspectief Kust om afspraken te maken over activiteiten op het strand.
- Keuzes maken – waar mogen durfsporten wel en niet in het kader van natuurbelangen.
- Handhaven op wetten waarvoor provincie bevoegd gezag is.
- Opzetten van een voorbeeldenbank voor zonering.
- Verbinden van partijen:
 - voor het ontwikkelen van certificering, veiligheidseisen en diploma's voor beoefenaars;
 - voor het ontwikkelen van gedragsregels;
 - voor efficiëntere en effectievere handhaving.
- Optreden als overlegpartner voor zelfregulering waaronder een eenduidige gedragscode voor durfsporters.

3.4 Conclusie

Op basis van het voorgaande zijn de belangrijkste conclusies van dit hoofdstuk als volgt.

- **Doelen.** De doelen van betrokken partijen ten aanzien van durfsporten zijn te clusteren in drie hoofdthema's, namelijk:
 - Ruimte voor ontwikkeling
 - Veiligheid verbeteren
 - Kwetsbare gebieden beschermen

Het aanpakken van de complexiteit van wet- en regelgeving is hier in overkoepelend. In deze doelen is een aantal accentverschillen naar het type durfsport en naar deelgebied van toepassing.

- **Ruimte voor ontwikkeling.** Partijen bevestigen de groeiende populariteit van durfsporten en zien kansen om de economische en maatschappelijke potentie hiervan te benutten. Er zou volgens hen ingezet moeten worden op het stimuleren van durfsporten door het creëren van nieuwe locaties en het uitbouwen van voorzieningen op bestaande locaties, het organiseren van grote evenementen en het promoten van de provincie als de durfsportprovincie van Nederland.
- **Veiligheid verbeteren.** Bij partijen leeft een grote urgentie voor het verbeteren van de veiligheid, zowel van durfsporters zelf als die van andere recreanten op het water. Met name de vele individuele beoefenaars zijn slecht op de hoogte van de risico's en gevaren. Om onveilige situaties te voorkomen wordt steeds vaker gewerkt met zonering. Er is behoefte aan een type zonering dat de veiligheid van recreanten garandeert en tegelijkertijd geschikt is voor het dynamische en mobiele karakter van de durfsporten. Om het veiligheidsbewustzijn te vergroten, zou volgens partijen moeten worden geïnvesteerd in voorlichting. Ook certificering en veiligheidseisen voor commerciële aanbieders en/of training en opleiding voor beoefenaars zouden kunnen bijdragen aan het verbeteren van de veiligheid.

- **Kwetsbare gebieden beschermen.** Volgens partijen zijn durfsporters zich onvoldoende bewust van het effect dat hun gedrag op de natuur kan hebben en hoe zij zich moeten gedragen om verstoring te voorkomen. Voorlichting en training voor beoefenaars en commerciële aanbieders zou volgens partijen kunnen helpen om verstoring te verminderen. Daarnaast is behoefte aan extra toezicht en meer capaciteit en samenwerking op handhaving, zeker omdat dit in de praktijk lastig blijkt. Een vorm van coördinatie of een platform waar partijen elkaar weten te vinden en afspraken kunnen maken, zou hierbij helpen. De bereidheid tot zelfregulering biedt kansen om ook de sector zelf een grotere rol te laten spelen in het voorkomen van verstoring, bijvoorbeeld door middel van spotbeheerders en gedragsregels. Partijen met een natuurbelang pleiten voor het indien nodig sluiten van durfsportlocaties in kwetsbare gebieden en het nemen van fysieke maatregelen waarmee het beoefenen van durfsporten wordt ontmoedigd.
- **Complexiteit wet- en regelgeving.** Partijen bevestigen de complexiteit van wet- en regelgeving en zien kansen om informatie over de wet- en regelgeving en betrokken partijen te bundelen en te ontsluiten. Daarbij is wel de vraag hoe sporters het beste bereikt kunnen worden. Ook zou onderzocht kunnen worden of het mogelijk is om de regelgeving van de verschillende gemeenten te uniformeren.
- **Rol van de provincie.** De betrokken partijen zijn zich bewust van hun eigen rol en willen zich inzetten voor het realiseren van één of meerdere van de drie doelen. Voor de provincie zien zij een rol op zowel stimulerend, informerend, verbindend en regulerend vlak. Het gaat daarbij enerzijds om interventies gerelateerd aan de wettelijke taken van de provincie en anderzijds om zaken waarvan partijen het wenselijk vinden dat die op bovengemeentelijk niveau worden opgepakt.

Wakeboarden bij Enkhuizen (foto: ingezonden bij RODI)

Golfsurfen op Texel (foto: Surfschool Foamball)

4 Kansen, spanningen en opgave

Op basis van de bevindingen die hiervoor zijn beschreven, benoemen we in dit hoofdstuk de belangrijkste kansen en spanningen voor de durfsporten in Noord-Holland. Vervolgens benoemen we de daaruit volgende opgaves en de mogelijke strategieën om hiermee aan de slag te gaan.

4.1 Kansen en spanningen

In deze paragraaf behandelen we de belangrijkste kansen en spanningen voor de durfsporten in Noord-Holland. Dat doen we aan de hand van 7 uitspraken over de durfsporten waarin we voortbouwen op de conclusies van hoofdstuk 2 en 3.

1. Durfsporten zijn groeiende en bieden kansen

Met het oog op de groeiende populariteit van durfsporten biedt ruimte voor durfsporten zowel economische als maatschappelijke kansen. Het commerciële aanbod van durfsporten levert economisch het meeste op. De trend van bezit naar gebruik biedt kansen voor het vergroten van dit aanbod. De durfsportsector is ook interessant vanwege de hoge innovatiekracht. De sector kent gepassioneerde en gedreven sporters en ondernemers die telkens weer nieuwe dingen uitproberen. De kans is daarom groot dat de durfsportsector blijvend beoefenaars aan zich zal binden.

2. Durfsporten hebben te maken met veel verschillende partijen en complexe wet- en regelgeving

Vanuit de diverse belangen zijn er veel verschillende partijen betrokken bij durfsporten en is een groot aantal wetten en regels van toepassing die bovendien voor een deel verschillen per durfsport en per locatie. Partijen weten elkaar niet altijd te vinden, omdat onvoldoende duidelijk is wie

welke taken en bevoegdheden heeft. Ook zijn partijen soms terughoudend om met elkaar in gesprek te gaan vanwege ogenschijnlijk tegenstrijdige belangen. Doordat de geldende regelgeving – zowel ter plaatste als online – nog onvoldoende bekend is bij zowel sporters als andere betrokken partijen, ontstaat het risico op onbegrip, onveilige situaties en verstoring van de natuur.

3. Durfsporten zijn dynamisch, divers en mobiel

Zoals beschreven in hoofdstuk 2 en 3 worden de durfsporten gekenmerkt door een hoge dynamiek, diversiteit en mobiliteit. Dit strookt niet met het statische karakter van de huidige regelgeving, waarmee durfsporten alleen op een bepaalde plek en/of in een bepaalde tijdsperiode worden toegestaan. De dynamiek en diversiteit van de durfsporten maakt het omgekeerd juist ook complex om hier goede regelgeving voor te maken. Het verkennen van de mogelijkheden voor meer flexibele regelgeving die beter past bij het karakter van de durfsporten is een belangrijke kans.

4. Durfsporten hebben een grote ruimtebehoefte

De afgelopen jaren is het steeds drukker geworden op het water en de verwachting is dat dit zo blijft. Dit komt door de toenemende populariteit van waterrecreatie in combinatie met het groeiende aantal warme perioden. Ook de bevolkingsgroei in de metropoolregio Amsterdam speelt hierin een rol. Hierdoor dreigt met name in en nabij stedelijke gebieden een tekort aan zwemlocaties¹². Bovendien komt het steeds vaker voor dat bij warm en zonnig weer ook een harde wind staat. Durfsporten hebben een relatief grote ruimtebehoefte. Het is daarom aannemelijk dat het risico op conflicten tussen durfsporters en andere recreanten de komende jaren naar alle waarschijnlijkheid zal toenemen. Daarnaast is ook nog sprake van toenemende ruimteclaims op het water uit andere hoeken, waarbij ontwikkelingen als de energietransitie en klimaatadaptatie een steeds grotere rol innemen. Het is daarom in

¹² Eindverslag zwemwater. Provincie Noord-Holland, 2013

toenemende mate een uitdaging om onveilige situaties te voorkomen en tegelijkertijd ruimte te bieden aan alle verschillende typen recreatie. Een slimme zoneringsstrategie biedt daarvoor kansen.

5. Durfsporters zijn zich onvoldoende bewust van veiligheidsrisico's
Veiligheid heeft voor veel durfsporters geen prioriteit, maar is wel degelijk heel belangrijk. Durfsporters die op de hoogte zijn van de veiligheidsrisico's veroorzaken minder onveilige situaties voor zichzelf en voor andere recreanten en zorgen ervoor dat reddings- en hulpdiensten hoeven minder vaak in actie hoeven te komen. De vraag is wie zaken als voorlichting en certificering zou moeten oppakken, hoe sporters het beste bereikt kunnen worden en hoe de impact van (bestaande) voorlichtingsinitiatieven kan worden gemaximaliseerd.

6. Durfsporten kunnen een versturende impact hebben op de natuur
Er zijn veel wateren die onderdeel uitmaken van beschermd natuurgebied, zoals Natura 2000 en/of het Natuurnetwerk Nederland. In deze gebieden moet het toestaan van durfsporten extra goed worden afgewogen, zeker met het oog op ontwikkelingen als toenemende verstedelijking, de energietransitie en klimaatadaptatie, waardoor de natuur in het algemeen in toenemende mate onder druk komt te staan. Regelgeving alleen is hiervoor niet voldoende. Om verstoring te voorkomen zijn ook voorlichting over natuurwaarden en toezicht en handhaving essentieel.

7. Handhaving van durfsporten is lastig
Aangezien het steeds drukker wordt op het water, zullen toezicht en handhaving steeds belangrijker worden. Om de veiligheid te verbeteren en kwetsbare gebieden beter te beschermen, is het belangrijk om te investeren in capaciteit, middelen, efficiënte en effectiviteit van toezicht en handhaving. Het zelfregulerend vermogen van de sector kan hieraan bijdragen, bijvoorbeeld in de vorm van spotbeheerders of gedragsregels. Daarbij moet wel opgemerkt worden dat zelfregulering niet in de plaats

kan komen van toezicht en handhaving door daarvoor bevoegde partijen. Het moet eerder gezien worden als aanvulling daarop.

4.2 Driedelige opgave, met accentverschillen naar gebieden

In de vorige paragraaf hebben we de conclusies van hoofdstuk 2 en 3 samengevat in 7 uitspraken, die inzicht geven in het functioneren van durfsporten in Noord-Holland en de kansen en spanningen die hieruit volgen. Gezamenlijk duidt dit op de urgentie om aan de slag te gaan met een drietal opgaven voor durfsporten in Noord-Holland:

1. ruimte bieden voor ontwikkeling van de durfsporten;
2. de veiligheid van sporters én andere recreanten verbeteren;
3. de aantasting van natuurwaarden voorkomen.

Wat opvalt is dat de opgaven direct aansluiten bij de drie hoofddoelen van partijen die we eerder al hebben geïdentificeerd uit de opbrengst van de gebiedstafels. Alhoewel bovenstaande opgaven zijn bepaald op basis van de uitkomsten van de gebiedstafels (hoofdstuk 3) in combinatie met het overige deel van de analyse (hoofdstuk 2), leiden de uitkomsten van de gebiedstafels op zich zelf dus tot vrijwel dezelfde opgaven. Dit duidt erop dat betrokken partijen de opgaven gezamenlijk al vrij goed in beeld hebben en voor een deel ook al werken aan het oplossen ervan.

Verbijzondering van opgaven naar durfsport en deelgebied

De opgaven zijn van toepassing op alle durfsporten en gebieden. Hier en daar is wel een aantal accentverschillen te benoemen. Hierna geven we daarom per opgave aan voor welke durfsporten en gebieden deze het meest relevant is. In tabel 4.1 is hiervan een overzicht opgenomen.

1. Ruimte bieden voor ontwikkeling van de durfsporten

Het beeld is dat alle durfsporten gebaat zijn bij ruimte voor ontwikkeling. Het gaat daarbij niet alleen om het realiseren van extra locaties, maar ook om het verbeteren van bestaande locaties door het realiseren van (jaarrond) voorzieningen en de mogelijkheden voor het organiseren van

evenementen. Dit geldt voor alle deelgebieden. Met het oog op de groeiende populariteit van de actieve boardsporten, ligt het accent van deze opgave op sporten als kite- en windsurfen, golfsurfen, waterskiën en wakeboarden. Uit de analyse en de gebiedstafels is naar voren gekomen dat in ieder geval voor kitesurfen de vraag op dit moment groter is dan het aanbod van locaties waar dit is toegestaan. Dat houdt enerzijds verband met het feit dat deze sport de afgelopen jaren zeer snel in populariteit is gegroeid. Anderzijds is dit ook de sport die door wet- en regelgeving het meest wordt beperkt. In het IJsselmeergebied is maar een beperkt aantal locaties beschikbaar waar gekitesurft mag worden en op de binnenwateren is dat er zelfs maar één. Specifiek voor locaties voor kitesurfen ligt de focus daarom op deze deelgebieden.

2. De veiligheid van sporters én andere recreanten verbeteren

De grootste veiligheidsrisico's voor sporters zelf zijn verbonden aan het individueel beoefenen van kite- en windsurfen. Deze sporters zijn het meest kwetsbaar, zeker wanneer ze alleen op pad gaan. Daarbij is het risico voor kitesurfers groter dan voor windsurfers, omdat kitesurfers geen scherm hebben om zich aan vast te houden en de mogelijkheid bestaat dat zij verstrikt raken in de lijnen van de kite. Het risico op zee is het grootst, gevolgd door het IJsselmeergebied en tot slot de binnenwateren. Dit heeft te maken met het feit dat sporters op zee snel kunnen afdrijven en het grote wateroppervlakte maakt dat het langer kan duren voordat zij gevonden worden.

Welke durfsporten de grootste impact hebben op de veiligheid van andere recreanten is lastig te beoordelen. Speedboot varen, wakeboarden en waterskiën hebben in potentie de meeste impact vanwege het snelheidsverschil met andere recreanten. Deze sporten worden echter vaak verder op het water beoefend, waar zich geen zwemmers bevinden. Het wegvaren en terugkomen zijn voor deze sporten de belangrijkste aandachtspunten. Dit geldt in het algemeen ook voor kite- en windsurfen, hoverboarden en flyboarden, alhoewel er ook

plekken zijn waar deze sporten wél relatief dicht bij de vloedlijn of oever worden beoefend. Vooral beginnende kite- en windsurfers blijven vaak in ondiep water. Golfsurfen en jetskiën worden in de branding dan wel dicht bij de oever beoefend. Hierdoor is het risico op onveilige situaties voor zwemmers constant aanwezig. Voor al deze durfsporten is er daarom een belangrijke opgave op het gebied van veiligheid. Kitebuggy en blokarten gebeuren in afgebakende gebieden, waardoor het risico op onveilige situaties nihil is.

Het risico op onveilige situaties wordt groter naar mate er meer recreanten op het water zijn en de beschikbare ruimte beperkt is. Het risico – en daarmee de opgave – is op de binnenwateren daarom het grootst, gevolgd door respectievelijk het IJsselmeergebied en de Noordzee.

3. De aantasting van natuurwaarden voorkomen

Speedboot varen, jetskiën, waterskiën en wakeboarden zijn in potentie de meest versturende durfsporten voor (water)vogels, gevolgd door kitesurfen. De opgave geldt daarom vooral voor deze durfsporten. Zoals eerder aangegeven is het risico op verstoring alleen aanwezig wanneer durfsporten worden beoefend nabij gebieden waar zich rustende, ruiende, broedende of foeragerende vogels bevinden. Er van uitgaande dat de Natura 2000-gebieden voor deze vogels erg belangrijk zijn, is de opgave in deze gebieden extra groot. Uit de beheerplannen blijkt dat het versturende effect van durfsporten in deze gebieden verschilt. Voor wat betreft de deelgebieden kan hieruit worden afgeleid dat de opgave het grootst is voor het Wadden- en IJsselmeergebied, gevolgd door de binnenwateren die onderdeel uitmaken van Natura 2000 en dan de Noordzeekust.

4.3 *Verskillende strategieën*

Voor het realiseren van de drie geschetste opgaven kan gebruik worden gemaakt van stimulerende, informerende, verbindende en regulerende strategieën. In tabel 4.1 is hiervan een overzicht opgenomen.

Stimuleren

Met name voor het realiseren van opgave 1 *Ruimte bieden voor ontwikkeling van de durfsporten* geldt: stimuleren waar mogelijk. Stimulerende strategieën zijn vooral gericht op het bieden van meer en betere mogelijkheden voor durfsporten. Daarbij is vooral behoefte aan het verruimen van de mogelijkheden en verbeteren van de voorzieningen op bestaande locaties. Daarnaast is, zoals aangegeven in paragraaf 4.2, specifiek voor kitesurfen behoefte aan onderzoek naar mogelijke nieuwe plekken in het Wadden- en IJsselmeergebied en op de binnenwateren. Ook kan gedacht worden aan het beter faciliteren van evenementen en het promoten van de provincie als dé durfsportprovincie van Nederland om meer publiek te trekken. De uitdaging is om met stimulerende strategieën voor durfsporten de andere belangen niet in gevaar te brengen.

Informeren

In de praktijk kunnen de belangen van verschillende partijen met elkaar conflicteren. Informatie en communicatie kunnen een belangrijke rol spelen in het voorkomen van conflicten. Een belangrijke strategie voor het realiseren van elk van de opgaven is daarom het verzamelen en ontsluiten van informatie op vier vlakken:

- Betrokken partijen, bij wie kan ik terecht?
- Wet- en regelgeving en gedragsregels
- Veiligheid van sporters zelf en andere recreanten
- Impact op natuur

De uitdaging is om informatie zo compleet en eenduidig mogelijk te presenteren. En vervolgens om sporters en andere betrokken partijen zo goed mogelijk te bereiken en hen zover te krijgen dat zij hun gedrag aanpassen.

Verbinden

Er zijn veel verschillende partijen betrokken bij de durfsporten in Noord-Holland, met elk hun eigen belangen, rollen en taken. Het krachtenveld van de durfsporten is dan ook complex. Het verbinden van partijen is essentieel voor het succesvol aanpakken van de opgaven en dient de volgende doelen.

Onderlinge bewustwording

Partijen moeten elkaars belangen, taken en bevoegdheden en de daaraan verbonden (on)mogelijkheden beter leren begrijpen. Alleen op die manier kan worden toegewerkt naar slimme en doelmatige oplossingen waarin alle belangen goed zijn vertegenwoordigd en waarmee het liefst ook meerdere belangen worden gediend.

Kennisdeling

Er is bij partijen veel kennis aanwezig over bijvoorbeeld durfsporten, wet- en regelgeving, veiligheid, natuur en hoe deze belangen afgewogen en samengebracht kunnen worden. Wel is deze kennis nu nog erg versnipperd. Zo heeft de ene gemeente een goed doordachte zoneringssystematiek en is de andere gemeente die nu aan het uitvinden. Het samenbrengen van partijen daarom is van belang voor het delen van kennis, zodat niet iedereen telkens opnieuw het wiel hoeft uit te vinden.

Samenwerking

Het verbinden van partijen is ook een belangrijke voorwaarde voor samenwerking. Hieraan is veel behoefte, op alle vlakken. Bijvoorbeeld voor het koppelen van bestaande voorlichtingsinitiatieven om een groter

publiek te bereiken, voor efficiënte en effectieve handhaving, voor het ontwikkelen van gedragsregels en voor het onderzoeken van de mogelijkheden voor nieuwe durfsportlocaties.

Reguleren

Zowel voor wat betreft het garanderen van de veiligheid van sporters en andere recreanten als het voorkomen van de aantasting van natuurwaarden moet een deel van de oplossing gezocht worden in regulering. Voor het realiseren van opgave 2 *De veiligheid van sporters én andere recreanten verbeteren* en 3 *De aantasting van natuurwaarden voorkomen* geldt daarom: reguleren waar nodig.

Ten eerste gaat het hierbij om het beter handhaven van de huidige wet- en regelgeving. Toezicht en handhaving zijn immers essentieel voor de effectiviteit van regulering. De uitdaging is om toezicht en handhaving zo efficiënt mogelijk te organiseren en daarbij waar mogelijk gebruik te maken van het zelfregulerende vermogen van de sector.

Ten tweede is het aanpassen van bestaande regelgeving en/of het ontwikkelen van nieuwe regelgeving – bijvoorbeeld in de vorm van dynamische zonering – wenselijk. De uitdaging is om regels te ontwikkelen die:

- het beoefenen van durfsporten niet onnodig beperken;
- passen bij het dynamische, diverse en mobiele karakter van de durfsporten, nu en in de toekomst;
- de veiligheid van recreanten niet in gevaar brengen;
- de verstoring van natuur voorkomen; én
- handhaafbaar (en dus toetsbaar/meetbaar) zijn.

Tot slot is ter aanvulling op de bestaande regels een vorm van certificering en/of veiligheidseisen voor commerciële aanbieders gewenst.

4.4 Conclusie

Op basis van het voorgaande zijn de belangrijkste conclusies van dit hoofdstuk als volgt.

- **Uitspraken.** De karakteristiek van de durfsporten in relatie tot de vele belangen, betrokken partijen en wet- en regelgeving - zoals gevat in 7 uitspraken - brengt een aantal belangrijke kansen en spanningen met zich mee. Deze leiden tot de urgentie om aan de slag te gaan met een aantal opgaven.
- **Opgave.** De opgave is drieledig, namelijk:
 1. ruimte bieden voor ontwikkeling van de durfsporten;
 2. de veiligheid van sporters én andere recreanten verbeteren;
 3. de aantasting van natuurwaarden voorkomen.
- **Reikwijdte.** Deze opgaven zijn van toepassing op alle durfsporten en deelgebieden en sluiten direct aan op de hoofddoelen van partijen die we eerder al hebben geïdentificeerd uit de opbrengst van de gebiedstafels. De opgaven variëren naar gelang durfsport of gebied, in omvang en urgentie.
- **Strategieën.** Bij het aanpakken van opgave 1 past vooral een stimulerende strategie. Voor opgave 2 en 3 zijn regulerende strategieën noodzakelijk. Alle opgaven zijn op onderdelen gebaat bij een informerende en verbindende strategie, waarbij het verbinden van partijen een voorwaarde is voor het efficiënt en effectief aanpakken van de opgaven.

Tabel 4.1 Verbijzondering opgaven en strategieën naar durfsport en deelgebied

Opgave	Verbijzondering durfsporten	Verbijzondering deelgebieden	Meest relevante strategieën
1. Ruimte bieden voor ontwikkeling van de durfsporten	Focus op actieve boardsporten zoals kite- en windsurfen, golfsurfen, waterskiën en wakeboarden	Alle deelgebieden	Stimuleren
<i>Specifiek voor wat betreft extra locaties</i>	Focus op kitesurfen	Focus op IJsselmeergebied en binnenwateren	Stimuleren
2. Veiligheid van sporters én andere recreanten verbeteren			
<i>Veiligheid van sporters zelf</i>	Focus op <ol style="list-style-type: none"> 1. Kitesurfen 2. Windsurfen 	Focus op <ol style="list-style-type: none"> 1. Noord- en Waddenzee 2. IJsselmeergebied 3. Binnenwateren 	Informeren en verbinden Reguleren
<i>Veiligheid van andere recreanten</i>	Focus op <ol style="list-style-type: none"> 1. Jetskiën, golfsurfen 2. Wegvaren en terugkomen bij speedboot varen, wakeboarden en waterskiën 3. Wegvaren en terugkomen bij kite- en windsurfen, hoverboarden en flyboarden 	Focus op <ol style="list-style-type: none"> 1. Binnenwateren 2. IJsselmeergebied 3. Noord- en Waddenzee 	Reguleren Informeren en verbinden
3. Aantasting van natuurwaarden voorkomen	Focus op <ol style="list-style-type: none"> 1. Speedboot varen, jetskiën, waterskiën en wakeboarden 2. Kitesurfen 	Focus op Wadden- en IJsselmeergebied en binnenwateren die onderdeel zijn van Natura 2000	Reguleren Informeren en verbinden

5 Advies

In dit hoofdstuk adviseren we de provincie over de rol die zij zou kunnen innemen op het gebied van de durfsporten en welke acties daarbij passen. Dat doen we op basis van de behoefte van partijen, de kansen, spanningen en opgaven en de taken, bevoegdheden en rolopvatting van de provincie. Vervolgens geven we aan welke instrumenten de provincie het beste in kan zetten om hieraan uitvoering te geven.

5.1 Taken, bevoegdheden en rolopvatting van de provincie

Voor de afwegingen en het advies over een eventuele rol voor de provincie in het stimuleren dan wel reguleren van de durfsporten, is het van belang inzicht te hebben in de wettelijke taken en bevoegdheden van de provincie. Relevant is ook de rolopvatting van de provincie, over hoe ze invulling wil geven aan de uitvoering van de wettelijke taken. Naast en/of ter invulling van de wettelijke taken en bevoegdheden, heeft de provincie op verschillende terreinen de vrijheid om zelf beleid te formuleren. In bijlage 4 is een analyse opgenomen van de wettelijke taken, bevoegdheden, belangen en rolopvattingen van de provincie op de voor de durfsporten relevante beleidsterreinen. Deze vormen tezamen het afwegingskader voor de rol van de provincie ten aanzien van durfsporten. Op basis van deze analyse kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- Inhoudelijk gezien raakt het onderwerp van durfsporten aan verschillende wettelijke taken en bevoegdheden van de provincie op het gebied van ruimtelijke inrichting, natuurbescherming, veiligheid zwemwater en waterveiligheid en –beheer.
- Daarnaast raken durfsporten aan de volgende kerntaken van de provincie: duurzame ruimtelijke ontwikkeling (waaronder

waterbeheer), natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden, regionale economie en kwaliteit van het openbaar bestuur.

- De provincie heeft duidelijke ambities op het gebied van waterrecreatie, waar durfsporten deel van uitmaken.
- Op basis van de sturingsfilosofieën uit de Omgevingsvisie NH 2050 en het Uitvoeringsprogramma 2016-2019 van de Visie Waterrecreatie is een brede variëteit aan inzet van rollen van de provincie denkbaar. De opgave is leidend in de keuze voor de rol. De rol van regisseur en ‘belangenassembleur’ vormt een rode draad in de rolopvatting van de provincie.

5.2 De rol van de provincie op het gebied van durfsporten: stimuleren, informeren, verbinden en/of reguleren?

Zoals beschreven in paragraaf 4.3 zijn er verschillende strategieën die ingezet kunnen worden voor het aanpakken van de opgaven voor durfsporten in Noord-Holland, namelijk stimulerende, informerende, verbindende en regulerende strategieën. Vanuit de wettelijke taken, provinciale ambities en sturingsfilosofie is onderscheid te maken in de relevantie en legitimiteit van het toepassen van deze strategieën door de provincie Noord-Holland. Hierna gaan we daar in relatie tot de opgaven nader op in en komen we voor elke strategie tot een advies over de rol van de provincie. Deze adviezen zijn tezamen een belangrijke basis voor het wegen van de uit de gebiedstafels opgehaalde interventies.

Stimuleren

De stimulerende strategie dient met name de opgave voor het bieden van ruimte voor ontwikkeling van de durfsporten. Het beoogde effect hiervan is het benutten van de maatschappelijke en economische potentie van de durfsporten. Er is geen wettelijke taak op basis waarvan de provincie durfsporten zou moeten stimuleren. De strategie sluit echter wel goed aan bij de provinciale kerntaak regionale economie en de ambities van de Visie Waterrecreatie en het bijbehorende uitvoeringsprogramma. De rol

van de provincie die hierbij past is die van presterende overheid (vanuit de Omgevingsvisie) en aanjager (vanuit de Visie Waterrecreatie).

Advies

De sector is primair zelf aan zet voor het ontwikkelen van initiatieven. Lagere overheden kunnen hen daarbij helpen. De provincie heeft hierin geen nadrukkelijke wettelijke taak of belang, maar wel een eigen ambitie. Bovendien is er bij partijen behoefte aan een stimulerende rol van de provincie. We adviseren de provincie daarom om vanuit de ambities van en de rolopvatting uit de Visie Waterrecreatie – waar mogelijk en passend – gericht te stimuleren met kennis, kunde en middelen op onderwerpen waar een extra helpende hand nodig is binnen wat andere partijen zelf al kunnen en willen doen.

Informereren

Informerende strategieën dienen alle opgaven, met de nadruk op het verbeteren van de veiligheid van sporters en andere recreanten en het beschermen van kwetsbare gebieden. Er is geen nadrukkelijke wettelijke taak op basis waarvan de provincie actief zou moeten informeren. Gekoppeld aan de voornoemde opgaven, ligt de informerende strategie echter wel in het verlengde van de wettelijke taken op het gebied van natuurbescherming, de veiligheid van zwemlocaties en waterveiligheid. Bovendien sluit de informerende strategie in het algemeen aan bij de provinciale kerntaak kwaliteit van het openbaar bestuur. Relevant is de rol van netwerkende overheid (vanuit de Omgevingsvisie) en aanjager (vanuit de Visie Waterrecreatie).

Advies

In principe zijn overheden en beheerders zelf verantwoordelijk voor het ontsluiten van hun eigen wet- en regelgeving. Daarnaast zijn er vanuit verschillende partijen initiatieven voor voorlichting over veiligheid en natuur. Er is echter geen aangewezen partij die aan de lat staat om informatieverschaffing op een hoger of breder schaalniveau op te pakken.

Vanwege de complexiteit van wet- en regelgeving en het overkoepelende belang van veiligheid en natuur, bestaat er bij partijen wel een grote behoefte aan het centraal en eenduidig ontsluiten van informatie hierover. Vanuit haar wettelijke taken heeft de provincie er nadrukkelijk belang bij dat sporters en andere betrokken partijen goed geïnformeerd zijn. Bovendien is de provincie als overkoepelend orgaan een geschikte partij om informatie te bundelen en centraal te ontsluiten. We adviseren de provincie daarom om deze informerende strategie vanuit de aanjagende rol van de Visie Waterrecreatie toe te passen.

Verbinden

Zoals aangegeven in hoofdstuk 4 is het verbinden van partijen een belangrijke voorwaarde voor het succesvol toepassen van de verschillende strategieën en het aanpakken van de opgaven. In het realiseren van deze voorwaarde kan de provincie als netwerkende overheid een belangrijke rol spelen. Er is geen nadrukkelijke wettelijke taak op basis waarvan de provincie partijen actief zou moeten verbinden, maar dit is wel een logische rol vanuit haar eigen rolopvatting als regisseur en belangenassembleur (zie paragraaf 5.1). Een dergelijke rolsluit goed aan bij de ambities en de regierol vanuit de Visie Waterrecreatie.

Advies

Vanwege de behoefte van partijen en vanwege het feit dat de provincie voor zichzelf een duidelijke rol ziet als regisseur en belangenassembleur, zien wij het verbinden van partijen bij uitstek als een rol voor de provincie. Aangezien het verbinden van partijen een voorwaarde is om effectief en efficiënt aan de slag te gaan met de opgaven, adviseren we de provincie dan ook om naast haar wettelijke taken, primair op deze strategie in te zetten.

Reguleren

Regulerende strategieën dienen de opgaven voor verbeteren van de veiligheid van sporters en andere recreanten en het beschermen van kwetsbare gebieden. De regulerende strategie is direct in lijn met de wettelijke taken op het gebied van natuurbescherming, de veiligheid van zwemlocaties, waterveiligheid en VTH. De provincie vervult daarin de rol van rechtmatige overheid. In de Visie Waterrecreatie is deze rol beschreven als toezichthouder en vergunningverlener.

Advies

Er is diverse nationale wet- en regelgeving van toepassing op basis waarvan de provincie de bevoegdheid en de taak heeft om regels te stellen aan durfsporten als zij dit nodig acht ten behoeve van veilige zwemlocaties, vaarwegen of natuurbescherming. Voor zover het niet noodzakelijk is om op grond hiervan beperkingen voor het beoefenen van durfsporten op te leggen, is het al dan niet opstellen van aanvullende regels hiervoor een bevoegdheid van lagere overheden en/of water- en terreinbeheerders. Er wordt dan lokaal maatwerk toegepast. We adviseren de provincie dan ook om vooral te reguleren waar dit nodig is vanuit haar wettelijke taken. Er is vanuit partijen wel behoefte aan een rol van de provincie als overlegpartner of bemiddelaar om kennis te bundelen, beleid te uniformeren en de regelgeving een stap verder te brengen.

Conclusie

Uit het voorgaande blijkt de volgende rangorde voor wat betreft de meest geschikte rol van de provincie.

1. **Reguleren.** Waar de wettelijke taken van de provincie dit vereisen, staat vast dat de provincie regulering voor durfsporten toepast. Voor overige zaken omtrent regulering zijn andere partijen aan zet, maar kan de provincie desgewenst wel een rol als overlegpartner of bemiddelaar vervullen.

2. **Verbinden.** Bij haar rolopvatting als regisseur en belangenassembleur past het verbinden van partijen. Gezien de behoefte hieraan adviseren we de provincie dan ook om naast haar wettelijke taken, primair hier op in te zetten.
3. **Informereren.** Bij partijen is grote behoefte aan het centraal en eenduidig ontsluiten van informatie, maar er is geen partij die hiervoor nadrukkelijk aan de lat staat. Als overkoepelend orgaan en met het oog op het belang vanuit haar wettelijke taken adviseren we de provincie om vanuit de aanjagende rol van de Visie Waterrecreatie de informerende strategie toe te passen.
4. **Stimuleren.** Voortvloeiend uit haar ambities op het gebied van waterrecreatie adviseren we de provincie om gericht te stimuleren op onderwerpen waar een extra helpende hand nodig is binnen wat andere partijen zelf al kunnen en willen doen.

5.3 Passende interventies

In de vorige paragraaf hebben we aan de hand van de strategieën gemotiveerd welke rol van de provincie het meest passend is ten aanzien van durfsporten in Noord-Holland. Tijdens de gebiedstafels hebben partijen aangegeven bij welke specifieke interventies zij een rol voor de provincie zien (zie hoofdstuk 3). In bijlage 5 hebben we op basis van de wettelijke taken, provinciale kerntaken, ambities en rolopvatting van de provincie plus de effectiviteit en urgentie voor elke interventie afzonderlijk gemotiveerd of de provincie hieraan uitvoering zou moeten geven. Hieruit blijkt dat een rol voor de provincie bij bepaalde interventies meer passend is dan bij andere. Daarbij is ook aangegeven waar andere betrokken partijen aan zet zijn. Een overzicht hiervan is opgenomen in tabel 5.1

Op basis van de analyse in bijlage 5 en de meest passende strategieën zoals gemotiveerd in paragraaf 5.2, adviseren we de provincie om aan de slag te gaan met de hierna genoemde interventies. Aangezien de provincie deze niet allemaal tegelijk kan oppakken, hebben we een top 5

van interventies samengesteld die de provincie als eerste zou moeten uitvoeren. Daarbij hebben we enkele interventies die in het verlengde van elkaar liggen, gecombineerd. De getallen tussen haakjes verwijzen naar de nummers van de interventies in tabel 5.1 en de onderbouwing daarvan in bijlage 5.

Top 5 prioritaire interventies

- I. Meer capaciteit en middelen voor toezicht en handhaving en hogere prioriteit voor handhaving op durfsporten, inclusief in kaart brengen van locaties waar durfsporten illegaal worden beoefend en locaties waar durfsporten (mogelijk) een risico vormen voor natuur en de veiligheid van andere recreanten. Gekoppeld daaraan bepalen hoe moet worden ingegrepen. (16, 25 en 26)
- II. Vergrote inzet op coördinatie van handhaving. (17)
- III. Opzetten van een durfsportplatform waar partijen elkaar weten te vinden en van waaruit zij gezamenlijk acties kunnen oppakken. (15)
- IV. Voortouw nemen in het verzamelen en centraal ontsluiten van de relevante wet- en regelgeving ten behoeve van toegankelijkheid, volledigheid en eenduidigheid. Eventueel landelijk oppakken door dit te agenderen in het IPO. (7)
- V. Voorlichting over veiligheid en natuurwaarden agenderen in IPO om samen met andere watersportprovincies te bekijken welke rol zij hierin kunnen nemen. (9 en 13)

Overige passende interventies

Reguleren

- Overwegen om een centraal aanspreek- en meldpunt voor toezicht en handhaving in te stellen. (18)
- Optreden als overlegpartner en bemiddelaar voor zonerings, indien nodig ondersteunen met kennis, waaronder het oprichten van een voorbeeldenbank. (23 en 24)

Informereren

- Het creëren van één centraal aanspreekpunt bij gemeenten agenderen in bestaande overleggen. (8)
- In samenwerking met waterbeheerders meer middelen beschikbaar stellen voor monitoring van incidenten (veiligheid en natuur). (12)

Stimuleren

- Onderzoek uitvoeren naar geschikte plekken voor durfsporten zodra zich de behoefte daartoe aandient. (2 en 3)
- Gerichte cofinanciering van initiatieven die bijdragen aan het verbeteren van de mogelijkheden op bestaande locaties (zoals het realiseren van jaarrond voorzieningen) of het oplossen van knelpunten, bijvoorbeeld op het gebied van veiligheid en natuur. En dit ook aan betrokken partijen kenbaar maken. (4)
- Gemeenten polsen over de bereidheid om beleid te uniformeren, of in ieder geval af te stemmen ten behoeve van grote evenementen. (5)
- Bezien of promotie van durfsporten kan worden ondergebracht in bestaande promotieactiviteiten van betrokken partijen. (6)

Tabel 2 Overzicht interventies en rollen van partijen

Oranje nummers: Prioritaire interventies provincie

Groene nummers: Overige interventies met rol voor provincie.

Interventie	E	U	Primaire rol voor	Rol provincie	Rol andere partijen
Stimulerende interventies ten behoeve van opgave 1) meer ruimte voor ontwikkeling van de durfsporten					
1	?	-	Sector	Actie o.b.v. behoefte/signaal uit de sector	Onderzoek uitvoeren indien nodig
2	+	-/+	Provincie/RWS	Onderzoek uitvoeren kitesurfen IJsselmeergebied	Aankaarten indien behoefte hieraan bij andere durfsporten
3	?	-/+	Provincie/RUD NHN	Zie interventie 2, en handhaven	Toetsende rol bevoegde gezagen, uitvoerende rol VTH partijen
4	+	?	Sector	Cofinanciering initiatieven voor verbetering / oplossing knelpunten durfsportlocaties in het algemeen	Sector ontwikkelt initiatieven, overheden faciliteren waar mogelijk
5	?	-/+	Sector	Gemeenten polsen voor uniformeren beleid	Sector voert uit; overheden faciliteren zo mogelijk
6	+	-	Sector	Waar mogelijk onderbrengen in bestaande promo	Sector doet dit zoveel mogelijk zelf
Verbindende en informerende interventies ten behoeve van alle opgaven					
7	+	++	Provincie	Verzamelen en centraal ontsluiten van alle relevante wet- / en regelgeving en gedragsregels. Landelijk oppakken hiervan agenderen in IPO	Eigen wet- en regelgeving zo goed mogelijk communiceren
8	+	-	Provincie	Agenderen in bestaande overleggen	Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor goede communicatie
9	+	++	Provincie	Agenderen in IPO, samen met andere provincies bepalen welke rol zij hierin kunnen nemen	KNRM/Varen doe je samen! en VTH partijen hebben hierin ook belangrijke rol
10	+	+	Sector	Partijen samenbrengen	Sector doet dit zoveel mogelijk zelf, ook rol voor reddingsdiensten
11	?	+	Sector	Partijen samenbrengen	Sector doet dit zoveel mogelijk zelf
12	+	+	Provincie /RUD NHN	Samen met waterbeheerders meer middelen beschikbaar stellen voor monitoring	Belangrijke rol voor natuur- en waterbeheerders, VTH partijen
13	+	+	Provincie /RUD NHN	Net als voorlichting over veiligheid agenderen in IPO	Belangrijke rol voor natuur- en waterbeheerders, VTH partijen
14	+	++	Provincie	Partijen samenbrengen	Waar mogelijk samenwerking op gebiedsniveau
15	+	++	Provincie	Platform opzetten en voorzitten, overlegpartner	Waar mogelijk samenwerking op gebiedsniveau
Regulerende interventies ten behoeve van opgave 2) veiligheid verbeteren en 3) kwetsbare gebieden beschermen					
16	+	++	Provincie/RUD NHN	Meer capaciteit + middelen voor toezicht, handhaving	Belangrijke rol voor alle VTH partijen Sector levert spotbeheerders ter aanvulling
17	+	++	Provincie	Meer capaciteit + middelen voor samenwerking	IJsselmeergebied: RWS; Waddengebied: Provincie Friesland
18	?	-	Provincie	Afwegen beste optie duidelijkheid aanspreekpunt	Eigen rol goed kenbaar maken (bijv. bebording)
19	+	-	Sector	Partijen samenbrengen, overlegpartner	Sector doet dit zoveel mogelijk zelf
20	+	+	Sector	Partijen samenbrengen, overlegpartner	Sector doet dit zoveel mogelijk zelf
21	+	-/+	Sector	Partijen samenbrengen	Sector doet dit zoveel mogelijk zelf
22	?	-/+	Sector	Partijen samenbrengen	Sector doet dit zoveel mogelijk zelf
23	+	++	Provincie	Partijen samenbrengen, overlegpartner. Zelf zoneren indien nodig o.b.v. wettelijke taken	Belangrijke rol voor alle beheerders en regelgevers
24	+	+	Provincie	Voortouw nemen in opzetten voorbeeldenbank	Voorbeelden aanleveren
25	+	-/+	Provincie/beheerders	Per locatie beste strategie voor ingrijpen bepalen	Uitvoerende rol voor eigenaren/beheerders
26	+	-/+	Provincie/beheerders	Afwegen als één van strategieën voor ingrijpen	Uitvoerende rol voor eigenaren/beheerders

E = effectiviteit, U = urgentie

5.4 Instrumentarium

Duidelijk is dat voorliggende verkenning een substantiële rol voor de provincie identificeert op het gebied van durfsporten. Vervolgens is de vraag in hoeverre een beleidskader een geschikte onderlegger is voor het invullen van deze rol, of dat een ander instrument beter past. Daar gaan we in deze paragraaf op in.

Het instrument van een beleidskader, zoals geopperd in de vraagstelling voor de verkenning (zie ook hoofdstuk 1), lijkt om de volgende redenen niet het meest geschikte instrument.

- Hoewel een beleidskader vormvrij is en op verschillende wijzen invulling kan krijgen, heeft het als instrument vooral de (statische) connotatie van reguleren door het schetsen van kaders. Hoewel een aantal prioriteiten als regulerend kan worden gezien, gaat het vooral om uitvoering van bestaande regels; nieuwe kaders zijn niet aan de orde.
- In algemene zin kunnen de interventies worden gezien als actiegericht: bedoeld om uitvoering aan te jagen, coördinatie te organiseren, een platform in te stellen en informatievoorziening te creëren. Het instrument dat deze interventies moet faciliteren, moet qua aard aansluiten op het karakter van de interventies.

Een Actieprogramma Durfsporten is in onze optiek om deze redenen een meer passend instrument dan een beleidskader. Het verschil met een beleidskader is met name dat een actieprogramma meer op uitvoering, planning, taakverdeling en resultaten is gericht. Een overeenkomst met een beleidskader is dat het noodzakelijk is dat de doelen voor de uitvoering in het stuk worden benoemd. Deze kunnen overgenomen worden uit deze verkenning.

In het actieprogramma schrijft de provincie op welke rol zij voor zichzelf ziet op het gebied van durfsporten. Zij geeft aan welke acties zij zelf wil

ondernemen (oftewel wat partijen van de provincie mogen verwachten) en wat zij van andere betrokken partijen verwacht om de doelen te behalen.

De functie c.q. onderdelen van het actieprogramma zijn dan ook:

- Reservering van benodigde middelen
- Benoemen van verwachtingen ten aanzien van andere partijen
- Communicatiedocument naar de sector
- Onderlegger voor platform Durfsporten
- Benoemen van planning en resultaten

Zowel de prioritaire interventies als de overige interventies kunnen worden opgenomen in het actieprogramma. De beschrijvingen en afwegingen in deze verkenning kunnen worden gebruikt voor de onderbouwing en de taakverdeling.

5.5 Conclusie

Op basis van het voorgaande zijn de belangrijkste conclusies van dit hoofdstuk als volgt.

- **Taken, bevoegdheden en rolopvatting provincie.** De opgaven op het gebied van de durfsporten raken aan verschillende wettelijke taken en bevoegdheden van de provincie, en een aantal provinciale kerntaken en ambities. Er is een brede variëteit aan rollen van de provincie denkbaar. De rol van regisseur en 'belangenassembleur' vormt een rode draad in de rolopvatting van de provincie.
- **Passende rol van de provincie.** In relatie tot de opgaven en strategieën leiden de wettelijke taken, provinciale ambities en sturingsfilosofie tot de volgende rangorde ten aanzien van de meest geschikte rol van de provincie.
 1. Reguleren
 2. Verbinden

- 3. Informeren
- 4. Stimuleren
- **Passende interventies.** Op basis van onze analyse komen wij tot 13 interventies die tezamen de provinciale inzet voor durfsporten moeten vormen. De volgende 5 interventies hebben prioriteit (zie ook de **oranje** interventies in tabel 5.1).
 - I. Meer capaciteit en middelen voor toezicht en handhaving en hogere prioriteit voor handhaving op durfsporten, inclusief in kaart brengen van locaties waar durfsporten illegaal worden beoefend en locaties waar durfsporten (mogelijk) een risico vormen voor natuur en de veiligheid van andere recreanten. Gekoppeld daaraan bepalen hoe moet worden ingegrepen.
 - II. Vergrote inzet op coördinatie van handhaving.
 - III. Opzetten van een durfsportplatform waar partijen elkaar weten te vinden en van waaruit zij gezamenlijk acties kunnen oppakken.
 - IV. Voortouw nemen in het verzamelen en centraal ontsluiten van de relevante wet- en regelgeving ten behoeve van toegankelijkheid, volledigheid en eenduidigheid. Eventueel landelijk oppakken door dit te agenderen in het IPO.
 - V. Voorlichting over veiligheid en natuurwaarden agenderen in IPO om samen met andere watersportprovincies te bekijken welke rol zij hierin kunnen nemen.
- **Instrumentarium.** Als onderlegger voor de provinciale rol en uitvoering daarvan, adviseren we een Actieprogramma Durfsporten op te stellen. Een dergelijk instrument zet aan tot actie en past ten opzichte van een beleidskader beter bij de geadviseerde rol van de provincie ten aanzien van durfsporten en het karakter van de interventies.

RIB-varen op de plassen (foto: www.ribhuren.nl)

Waterskiën bij SKEEF in Heerhugowaard (foto: www.wakeboardnieuws.nl)

6 Conclusies en aanbevelingen

In deze verkenning is onderzocht of er onder de bij de durfsporten betrokken partijen in Noord-Holland behoefte bestaat aan een provinciaal beleidskader voor durfsporten, zowel in regulerende als in stimulerende zin. De provinciale bevoegdheden en mogelijkheden in relatie tot de behoefte van partijen vormen het kader voor de afweging van de provinciale rol. In dit hoofdstuk zetten we de belangrijkste conclusies op een rij en doen we een aantal aanbevelingen voor het vervolg.

6.1 Conclusie: De rol van de provincie

Op basis van onze analyse komen wij samengevat tot 13 interventies waarbij een rol van de provincie gewenst en passend is. Deze interventies zouden tezamen de provinciale inzet voor durfsporten moeten vormen. Een vijftal interventies heeft daarbij prioriteit.

Om te komen tot deze prioritaire interventies, die de kern van dit advies vormen, hebben wij een aantal stappen gezet. In de eerste plaats die van het ophalen van de behoefte aan interventies van betrokken partijen. Deze behoefte bleek te herleiden tot drie doelen, namelijk ruimte bieden voor ontwikkeling van de durfsporten, de veiligheid van sporters én andere recreanten verbeteren en de aantasting van natuurwaarden voorkomen. De doelen komen overeen met de opgaven die zijn op te maken uit de zeven karakteriserende uitspraken over de durfsporten die wij op basis van zowel de analyse als de gebiedstafels hebben gedaan.

Tijdens de gebiedstafels zijn door partijen interventies benoemd voor het realiseren van de doelen. Deze hebben wij vertaald naar strategieën die ingezet kunnen worden voor het aanpakken van de opgaven voor

durfsporten in Noord-Holland, namelijk stimulerende, informerende, verbindende en regulerende strategieën. Deze strategieën hebben wij getoetst aan de wettelijke taken, provinciale kerntaken, de ambities en rolopvatting van de provincie. Uit deze toetsing blijkt dat de provincie vanuit haar wettelijke taken op specifieke vlakken primair een regulerende rol op zich moet nemen. Buiten deze taken om is reguleren echter vooral een bevoegdheid van lagere overheden en terreinbeheerders. Naast reguleren op grond van wettelijke taken zien we vooral een verbindende en informerende rol voor de provincie. Tot slot kan de provincie ook een stimulerende rol innemen, waarbij zij gericht stimuleert op onderdelen en onderwerpen waar dat doelmatig is.

Vervolgens hebben wij alle opgehaalde interventies gewogen op basis van de urgentie, effectiviteit en de verantwoordelijkheden van derden. In combinatie met de meest passende strategieën komen wij voor de provincie tot de volgende prioritaire interventies:

- I. Meer capaciteit en middelen voor toezicht en handhaving en hogere prioriteit voor handhaving op durfsporten, inclusief in kaart brengen van locaties waar durfsporten illegaal worden beoefend en locaties waar durfsporten (mogelijk) een risico vormen voor natuur en de veiligheid van andere recreanten. Gekoppeld daaraan bepalen hoe moet worden ingegrepen.
- II. Vergrote inzet op coördinatie van handhaving.
- III. Opzetten van een durfsportplatform waar partijen elkaar weten te vinden en van waaruit zij gezamenlijk acties kunnen oppakken.
- IV. Voortouw nemen in het verzamelen en centraal ontsluiten van de relevante wet- en regelgeving ten behoeve van toegankelijkheid, volledigheid en eenduidigheid. Dit kan eventueel landelijk opgepakt worden door dit te agenderen in het IPO.
- V. Voorlichting over veiligheid en natuurwaarden agenderen in IPO om samen met andere watersportprovincies te bekijken welke rol zij hierin kunnen nemen.

Met de eerste twee prioriteiten, is sprake van inzet op reguleren. Het gaat dan niet om het formuleren van nieuwe regels of voorschriften, maar om het verbeteren van het handhaven van bestaande regel- en wetgeving. De derde prioriteit draait om het verbinden van partijen in de durfsportsector. Hiermee creëert de provincie een platform waarbinnen partijen elkaar kunnen vinden en gezamenlijk andere interventies kunnen oppakken. De paradox hierin is dat door regie te nemen, de provincie het zelfregulerende vermogen van de sector versterkt. De laatste twee prioritaire interventies bestaan uit informeren door het voortouw te nemen in het ontsluiten en organiseren van voor de doelen ten aanzien van de durfsportsector relevante informatie. De aanname is dat hiermee de doelen van duidelijkheid over regels, vergroten van veiligheid en beschermen van natuurwaarden worden bewerkstelligd. Door dit binnen IPO te agenderen, wordt geappelleerd aan de relevantie voor andere provincies en worden ook daar durfsporters geïnformeerd.

Naast deze prioritaire interventies, is ook bij de volgende interventies een rol van de provincie passend en doelmatig. Dit zijn:

- Overwegen om een centraal aanspreek- en meldpunt voor toezicht en handhaving in te stellen.
- Optreden als overlegpartner en bemiddelaar voor zonering, indien nodig ondersteunen met kennis.
- Het agenderen van het instellen van één centraal aanspreekpunt bij gemeenten (in bestaande overleggen).
- In samenwerking met waterbeheerders meer middelen beschikbaar stellen voor monitoring van incidenten.
- Onderzoek uitvoeren naar geschikte plekken voor durfsporten zodra zich de behoefte daartoe aandient.
- Gerichte cofinanciering van initiatieven die bijdragen aan het verbeteren van de mogelijkheden op bestaande locaties (zoals het realiseren van jaarrond voorzieningen) of het oplossen van

knelpunten, bijvoorbeeld op het gebied van veiligheid en natuur. En dit ook aan betrokken partijen kenbaar maken.

- Gemeenten polsen over de bereidheid om beleid te uniformeren, of in ieder geval af te stemmen ten behoeve van grote evenementen.
- Bezien of promotie van durfsporten kan worden ondergebracht in bestaande promotieactiviteiten van betrokken partijen.

Deze interventies hebben ofwel een minder directe urgentie dan wel ligt het initiatief hiervoor (ook) bij derden. Wel zouden ze deel uit moeten maken van een te ontwikkelen instrumentarium. Het is advies ten aanzien daarvan is om geen beleidskader, maar een Actieprogramma Durfsporten op te stellen. Een dergelijk programma zet aan tot actie en past beter bij de rol van de provincie en het karakter van de interventies.

6.2 Aanbevelingen

In deze paragraaf doen we voor het uitvoeren van de interventies waarbij een rol van de provincie als passend is beoordeeld, een aantal aanbevelingen. We sluiten af met een aantal algemene aanbevelingen voor het vervolg.

6.2.1 Regulerende interventies

Meer capaciteit en middelen voor toezicht en handhaving en hogere prioriteit voor handhaving op durfsporten

- Toezicht en handhaving zijn belangrijke factoren in het voorkomen van verstoring van de natuur en onveilige situaties. Om de veiligheid te verbeteren en kwetsbare gebieden beter te beschermen, moet er daarom structureel meer capaciteit en prioriteit komen voor handhaving op durfsporten.
- Uitbreiding van capaciteit houdt in de inzet van meer menskracht waardoor een grotere dekkinggraad in de gebieden wordt bereikt.

- Bij middelen moet in ieder geval gedacht worden aan de aanschaf van boten, die nodig zijn voor verplaatsing op het water.
- De focus van toezicht en handhaving moet zich richten op kitesurfen, speedboat varen en jetskiën: met name deze durfsporten vragen aandacht in relatie tot verstoring van de natuur en veiligheid van andere recreanten.
- Voor wat betreft de deelgebieden adviseren we om prioriteit te geven aan het Wadden- en IJsselmeergebied en de grotere binnenwateren. Specifiek gaat het om Natura 2000-gebieden en om drukke plekken waar zwemlocaties samengaan met durfsportlocaties.
- Ten behoeve hiervan wordt aanbevolen de RUD NHN opdracht te geven om in kaart te brengen op welke locaties in of nabij Natura 2000-gebieden het illegaal beoefenen van durfsporten aan de orde is, of waar het risico hierop bestaat. En waar het beoefenen van durfsporten kan leiden tot verstoring van de natuur of onveilige situaties voor recreanten. Bepaal vervolgens per locatie in overleg met eigenaren en beheerders de meest effectieve strategie. Mogelijke strategieën zijn onder andere handhaven, fysieke maatregelen laten treffen door terreinbeheerders om zo het beoefenen van durfsporten te ontmoedigen, of met beheerders in overleg te gaan over het sluiten van een (nabijgelegen) locatie.

Vergrote inzet op coördinatie van handhaving

- Behalve uitbreiding van capaciteit en middelen voor toezicht en handhaving, is ook een vergrote inzet op coördinatie van toezicht en handhaving van belang. Dit leidt zowel tot meer efficiëntie als een grotere effectiviteit. De samenwerking in het Loosdrechtse plassen gebied is een goed voorbeeld van hoe coördinatie en samenwerking leiden tot een hogere effectiviteit en efficiency. Partijen zijn daar bijvoorbeeld bevoegd om op elkaars gronden te handhaven. Er kan ook gedacht worden aan het opleiden van BOA's voor het handhaven op meerdere wetten.

- De focus voor coördinatie van toezicht en handhaving moet gezien het grote aantal betrokken partijen in deze gebieden vooral op het Wadden- en IJsselmeergebied en de binnenwateren liggen. Voor de provincie betekent dit met name een rol op de binnenwateren. In het IJsselmeergebied heeft Rijkswaterstaat (vanuit diens rol als voortouwnemer voor de Natura 2000-beheerplannen) de coördinatie van toezicht en handhaving namelijk belegd bij de Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreek. In het Waddengebied worden toezicht en handhaving gecoördineerd door de Provincie Friesland.

Overwegen om een centraal aanspreek- en meldpunt voor toezicht en handhaving in te stellen

- Bij een gecoördineerde inzet van toezicht en handhaving ligt het ook voor de hand om in overleg met VTH-partijen te kijken of er mogelijkheden zijn voor een centraal aanspreek- en meldpunt, zoals het Centraal Meldpunt Waddenzee (CMW) in het Waddengebied.
- Mogelijk kan voor aanspreek- en meldpunt worden aangesloten bij één van de bestaande centrale meldpunten voor waterplanten, zwemwater en vaarwegen.
- Aangezien deze behoefte voortvloeit uit de constatering dat nu vaak onduidelijk is bij wie zaken gemeld kunnen worden, is een alternatief om partijen te vragen hun eigen rol beter kenbaar te maken (bijvoorbeeld via bebording met een telefoonnummer erbij), of te zorgen voor een centraal aanspreekpunt in elk gebied. In dat geval kan dit voor de Noordzee worden meegenomen in het proces omtrent de beheeragenda die momenteel in de maak is.

Optreden als overlegpartner en bemiddelaar voor zonering, indien nodig ondersteunen met kennis

- Gezien de urgentie van het ontwikkelen van slimme oplossingen voor zonering en tegelijkertijd het ontbreken van een

bovengemeentelijke overlegstructuur waarbinnen dit wordt opgepakt, adviseren we de provincie om hierin de noodzakelijke verbindende rol te vervullen en partijen zo te stimuleren om van elkaar te leren en gezamenlijk te komen tot slimme oplossingen voor zoneringsproblemen.

- Deze verbindende rol kan worden vervuld door het durfsportplatform, waarbinnen de provincie vervolgens kan optreden als overlegpartner en bemiddelaar en indien nodig kan ondersteunen met kennis.
- Waar mogelijk moet gebruik worden gemaakt van ervaringen in andere kust- en watersportprovincies, zoals de pilot in Zuid-Holland waarbij paarden op het strand mogen wanneer de temperatuur beneden de 18 graden Celsius ligt. Mogelijk kan dit ook worden toegepast voor durfsporten in Noord-Holland.
- Hierbij moeten in ieder geval ook de voorbeelden en aandachtspunten, zoals genoemd in de blauwe kaders op pagina 39 van deze verkenning, worden meegenomen.

6.2.2 Verbindende en informerende interventies

Opzetten van een durfsportplatform waar partijen elkaar weten te vinden en van waaruit zij gezamenlijk acties kunnen oppakken

- Door het organiseren van de gebiedstafels ten behoeve van deze verkenning is een start gemaakt met het opzetten van een netwerk voor betrokken partijen bij durfsporten in Noord-Holland. We adviseren om dit netwerk verder uit te rollen tot een breed durfsportplatform en hierbinnen een task force te creëren met toegewijde partijen die de regie willen voeren over het oppakken van specifieke interventies. Door het in stand houden en uitbouwen van het netwerk creëert de provincie een belangrijke voorwaarde voor partijen om gezamenlijk actie te ondernemen op interventies waarvoor zij aan de lat staan. De task force bepaalt welke acties prioriteit hebben en welke partijen vanuit het platform daarvoor aan tafel moeten zitten.

- De task force kan aan de slag met bijvoorbeeld:
 - Onderlinge bewustwording en kennisdeling
 - Het ontwikkelen van richtlijnen voor veilige weersomstandigheden
 - Het ontwikkelen van opleiding en training en diploma's voor beoefenaars
 - Het ontwikkelen van nieuwe of meer op een bepaalde sport of gebied toegespitste gedragsregels van de sector
 - Het ontwikkelen van slimme oplossingen voor zoneringsproblemen
 - In het verlengde van het Toekomstperspectief Kust nadere afspraken maken over activiteiten op de stranden, oevers en in het water
 - Het aanstellen van spotbeheerders en het maken van afspraken over hun bevoegdheden
 - Het verkennen van de mogelijkheden voor veiligheidseisen en/of certificering van commerciële aanbieders
 - Promotie van Noord-Holland als durfsportprovincie
- Op basis van deze agenda en het belang ervan voor vele partijen, mag aangenomen worden dat het platform voldoende dynamiek en animo zal oproepen.
- Om urgentie en relevantie uit te stralen, zou het platform minstens 2x keer per jaar bij elkaar moeten komen.
- Het instellen van *interest groups*, waarin partijen met specifieke belangen elkaar kunnen opzoeken, geeft extra energie aan het platform. Deze *interest groups* kunnen indien gewenst vaker bij elkaar komen en een eigen task force oprichten.
- Het ligt voor de hand dat de provincie, vanuit haar rolvatting van netwerker en regisseur, de voorzittersrol bekleedt. Daarnaast vervult de provincie binnen het platform een rol als overlegpartner en bemiddelaar en kan zij specifieke ondersteuning leveren wanneer partijen hierom vragen.

- Er kan voor gekozen worden om het platform breder in te zetten dan alleen voor durfsporten, en het meer generiek in te zetten voor de watersportsector. Dit is afhankelijk van de behoefte van zowel de provincie als van derden.

Voortouw nemen in het verzamelen en centraal ontsluiten van de relevante wet- en regelgeving. Eventueel landelijk oppakken door dit te agenderen in het IPO

- Durfsporters moeten beter op de hoogte zijn van wat waar wel en niet mag, en onder welke voorwaarden. Hiervoor is het belangrijk om de relevante wet- en regelgeving allereerst goed in beeld te brengen en vervolgens op eenduidige wijze te ontsluiten, zowel online als ter plaatse.
- Uit het oogpunt van efficiëntie en volledigheid adviseren we om gelijktijdig met informatie over wet- en regelgeving van overheden, terrein- en waterbeheerders, ook informatie over de gedragsregels van de sector te koppelen. Ook al is dit niet perse een taak van de provincie. Het is een relatief kleine moeite binnen het geheel van informatievoorziening en zorgt voor een volledig overzicht.
- De informatie moet laagdrempelig, begrijpelijk en ten allen tijde toegankelijk zijn. Juist in een dynamische omgeving ('buiten op het strand') is dit laatste een vereiste. Ontsluiting via één centrale website en daaraan gekoppeld een mobiele app met alle relevante informatie per durfsport ligt dan voor de hand: zo kan ook ter plekke informatie worden ingewonnen door gebruikers op specifieke locaties.
- Belangrijk is ook dat de informatie in meerdere talen beschikbaar komt, aangezien durfsporters ook van over de grens komen.
- Ter plekke worden sporters bij voorkeur geïnformeerd via een herkenbare, uniforme bebordingssystematiek. Eventueel kan hier op met een QR-code worden verwezen naar de website, zodat de

borden niet telkens vervangen hoeven te worden wanneer wet- en regelgeving verandert.

- Het spreekt voor zich dat het landelijk oppakken van de informatievoorziening, zowel online als ter plaatse, bijdraagt aan de volledigheid en eenduidigheid van informatie. Dit vraagt echter extra inzet, niet alleen van de provincie Noord-Holland, maar ook van andere provincies. We adviseren de provincie om dit te agenderen in het Interprovinciaal Overleg. Ten eerste omdat provinciegrenzen voor durfsporters niet relevant zijn en dit geen specifiek Noord-Hollands 'probleem' is. En ten tweede omdat met gebundelde krachten een grotere impact kan worden bereikt.

Voorlichting over veiligheid en natuurwaarden agenderen in IPO om samen met andere watersportprovincies te bekijken welke rol hierin kan worden genomen

- Er moet sterker worden ingezet op voorlichting over veiligheid en natuurwaarden om onveilige situaties en verstoring van de natuur te helpen voorkomen. Aangezien veiligheid en natuurwaarden geen specifieke Noord-Hollandse thema's zijn, adviseren we om ten behoeve van de effectiviteit en efficiëntie, voorlichting hierover op nationaal niveau op te pakken.
- Het ligt voor de hand om eerst te bekijken in hoeverre bestaande initiatieven gekoppeld kunnen worden ten behoeve van een grotere impact. Op basis daarvan kan worden bekeken of het mogelijk is om een grotere veiligheidscampagne op te zetten, waar ook voorlichting over natuur aan wordt gekoppeld. Het combineren hiervan ligt voor de hand, aangezien de informatie aan één en dezelfde doelgroep gericht is.
- Voorlichting moet er op gericht om zoveel mogelijk sporters te bereiken en hen zover te krijgen dat zij hun gedrag aanpassen. Er moet onderzocht welke communicatiemiddelen daarvoor het meest effectief zijn. De effectiviteit van voorlichting valt of staat immers bij de mate waarin sporters worden bereikt en overtuigd.

- In ieder geval zal voorlichting over veiligheid en natuurwaarden zowel ter plaatse als online én in meerdere talen moeten gebeuren. We adviseren daarom om deze voorlichting waar mogelijk te koppelen aan de inzet van middelen voor het ontsluiten van wet- en regelgeving en dit via dezelfde kanalen op te pakken. Het op deze manier combineren en ontsluiten van informatie en voorlichting wordt momenteel al toegepast door de Coöperatie Gastvrije Randmeren: via één website wordt voor hun hele gebied op verschillende onderdelen informatie verstrekt over onder andere recreatieve voorzieningen, infrastructuur, natuurwaarden en huisregels. Voor de andere gebieden in Noord-Holland kan voor dezelfde systematiek worden gekozen, waarbij moet worden gezocht naar een organisatie die dit ten minste op provinciaal, maar bij voorkeur op landelijk niveau kan oppakken en communiceren.

Instellen van één centraal aanspreekpunt bij gemeenten agenderen in bestaande overleggen

- Vanwege de vele partijen die bij durfsporten betrokken zijn en de complexe wet- en regelgeving, is het handig dat er bij gemeenten één centraal aanspreekpunt is die de gemeente vertegenwoordigt op het gebied van durfsporten en waar men terecht kan met vragen. De verwachting is dat dit bijdraagt aan het efficiënt en effectief aanpakken van de opgaven.
- Voor het realiseren van deze interventies is de medewerking van gemeenten nodig. Daarom bevelen we aan om dit in bestaande overleggen te agenderen.

In samenwerking met waterbeheerders meer middelen beschikbaar stellen voor monitoring van incidenten

- Vanuit wettelijke taken heeft de provincie belang bij monitoring van incidenten, zowel waar het gaat om verstoring als om ongelukken op of rondom het water.

- In de Noord-Hollandse Natura 2000-gebieden verzorgt de RUD NHN deze monitoring al, als onderdeel van het VTH-takenpakket voor natuur. In de praktijk zijn de gegevens echter niet altijd volledig door gebrek aan capaciteit of andere middelen.
- Bovendien is monitoring van verstoringincidenten ook buiten Natura 2000-gebieden van belang én moet inzicht worden verkregen in veiligheidsincidenten.
- Aangezien monitoring een belangrijke basis is voor andere interventies, adviseren we de provincie om als onderdeel van de handhavingstaken op het gebied van Natura 2000 en zwemlocaties in samenwerking met waterbeheerders (die een belang hebben bij waterveiligheid) meer middelen beschikbaar te stellen voor monitoring.
- Mogelijk kan hiervoor gebruik worden gemaakt van bestaande applicaties, zoals de Vaar Melder applicatie van Rijkswaterstaat.

6.2.3 Stimulerende interventies

Onderzoek uitvoeren naar geschikte plekken voor durfsporten zodra zich de behoefte daartoe aandient

- Het uitvoeren van een onderzoek naar geschikte plekken biedt kansen om inzicht te verkrijgen in extra mogelijkheden voor durfsporten zonder dat andere belangen (zoals die van veiligheid en natuur) daardoor geschaad worden.
- De urgentie van onderzoek naar geschikte plekken wordt bepaald door de behoefte daar aan. Immers, als er geen behoefte is aan nieuwe plekken, hoeft hiernaar ook geen onderzoek te worden gedaan.
- Zoals aangegeven is er in ieder geval voor kitesurfen behoefte aan nieuwe locaties in het IJsselmeergebied en op de binnenwateren. Momenteel is hiernaar voor het IJsselmeergebied een verkenning gaande. Voor de overige durfsporten is geen concrete behoefte aan extra plekken. Alhoewel met name de actieve boardsporten

naar verwachting in populariteit zullen toenemen, is de mate waarin deze beperkt worden door wet- en regelgeving (met uitzondering van kitesurfen) beperkt. We adviseren dan ook om in samenwerking met de relevante overheden, natuur- en waterbeheerders gericht capaciteit en middelen beschikbaar te stellen voor het verkennen van de mogelijkheden voor nieuwe locaties zodra blijkt dat hieraan behoefte is of zal gaan ontstaan. Mogelijk kunnen de uitkomsten van het traject voor kitesurfen daarvoor input leveren.

Gerichte cofinanciering van initiatieven die bijdragen aan het verbeteren van de mogelijkheden op bestaande locaties of het oplossen van knelpunten, bijvoorbeeld op het gebied van veiligheid en natuur. En dit ook aan betrokken partijen kenbaar maken.

- Op dit moment stelt de provincie in specifieke gevallen cofinanciering beschikbaar voor initiatieven die bijdragen aan het verbeteren van de mogelijkheden op bestaande locaties of het oplossen van knelpunten, bijvoorbeeld op het gebied van veiligheid en natuur. We bevelen aan om dit te continueren.
- Voor het verbeteren van mogelijkheden op bestaande locaties kan specifiek gedacht worden aan het verbreden van stranden, toegankelijk maken van oevers, het realiseren van openbare voorzieningen als parkeerplaatsen en omkleedhokjes of initiatieven met een bovenregionale aantrekkingskracht.
- In aansluiting op dit laatste zou er ook financiële stimulering kunnen komen voor het organiseren van grote evenementen die belangrijk zijn voor de regionale economie.
- Voor wat betreft het oplossen van knelpunten kan bijvoorbeeld gedacht worden aan pilot-initiatieven voor zelfregulering of informatievoorziening, initiatieven voor kennisdeling en lokale voorlichtingsinitiatieven.
- Het is belangrijk om – meer dan dit nu gebeurt – aan betrokken partijen kenbaar te maken dat in bepaalde gevallen cofinanciering

door de provincie mogelijk is. Wellicht kan hiervoor een flyer worden opgesteld waarin staat omschreven wanneer een initiatief hiervoor in aanmerking komt.

Gemeenten polsen over de bereidheid om beleid te uniformeren, of in ieder geval af te stemmen ten behoeve van grote evenementen

- In het algemeen leeft bij de sector de behoefte aan een uniformer durfsportbeleid van gemeenten. Gemeentegrenzen zijn voor durfsporters namelijk niet relevant. Ons beeld is echter dat het toegankelijk maken van wet- en regelgeving en het communiceren daarvan urgenter (en bovendien haalbaarder) is dan het uniformeren van gemeentelijk beleid. zeker ook omdat gemeenten het recht hebben om hun eigen beleid vast te stellen voor zover dit niet in strijd is met bepalingen van hogerhand. Gezien de behoefte van partijen is het wel nuttig om te onderzoeken wat hiervoor de mogelijkheden zijn.
- De provincie zou hierin een rol als bemiddelaar kunnen spelen, te beginnen bij het polsen van de bereidheid van gemeenten om hun beleid onderling af te stemmen, bijvoorbeeld ten behoeve van grote evenementen die interessant zijn voor de regionale economie. Daarbij is het van belang om aan te geven wat hiervan de voordelen voor gemeenten zijn.

Bezien of promotie van durfsporten kan worden ondergebracht in bestaande promotieactiviteiten van betrokken partijen

- Organiseer of stimuleer promotie om zodoende de economische en maatschappelijke potentie van durfsporten zo goed mogelijk te benutten.
- De promotie moet zowel gericht zijn op sporters als (potentiële) ondernemers. Op die manier wordt zowel direct meer publiek aangetrokken als ook indirect door ondernemers te stimuleren om durfsport gerelateerde evenementen te organiseren of ondernemingen op te richten.

- Denk hierbij ook internationaal, want onder andere in Duitsland ligt nog een grote groeipotentie.
- Voor een zo groot mogelijke impact wordt bij voorkeur aangesloten bij een of meerdere bestaande professionele promotieactiviteiten op een zo groot mogelijke schaal.

6.2.4 Tot slot: algemene aanbevelingen voor het vervolg

Ter afsluiting hebben we nog een aantal algemene aanbevelingen en aandachtspunten.

- Durfsporten zijn divers, dynamisch en mobiel. Voor het succesvol aanpakken van de opgaven en dus ook het uitvoeren van alle interventies uit deze verkenning, moeten partijen zich hiervan nadrukkelijk bewust zijn. Deze karakteristiek van de durfsporten maakt namelijk dat conventionele oplossingen onvoldoende effectief zijn en slimmere en innovatievere oplossingen nodig zijn, bijvoorbeeld op het gebied van zonering.
- In de toekomst zullen steeds vaker duidelijke keuzes moeten worden gemaakt en prioriteiten worden gesteld. Dit vanwege de relatief grote ruimtebehoefte van durfsporten in relatie tot de toenemende populariteit van waterrecreatie én het aantal warme perioden, waardoor het steeds drukker wordt op het water. Deze druk op de ruimte wordt verder versterkt vanwege de toenemende ruimteclaims vanuit andere hoeken, zoals de energietransitie en klimaatadaptatie. Ook de impact van durfsporten op de natuur, die mede door voornoemde ontwikkelingen al steeds meer onder druk staat, speelt hierbij een rol. De mate waarin hierover keuzes moeten worden gemaakt, hangt samen met de mate waarin slimme en innovatieve oplossingen worden bedacht en uitgevoerd.
- In deze verkenning is specifiek onderzoek gedaan naar een aantal durfsporten. Deze selectie is niet compleet: door partijen die bij deze verkenning betrokken waren, zijn bijvoorbeeld ook zeekayakken en catamaranzeilen genoemd. Bovendien komen er

steeds nieuwe vormen van durfsporten bij. Daarnaast richt deze verkenning zich specifiek op water- en strandgebonden durfsporten. Er zijn echter ook vraagstukken op het gebied van luchtgebonden durfsporten zoals parapenten. Wanneer vervolg wordt gegeven aan deze verkenning, is van belang om af te wegen in hoeverre dergelijke sporten hierin ook moeten worden meegenomen.

Kitebuggy bij IJmuiden (foto: www.aerozone.nl)

BIJLAGEN

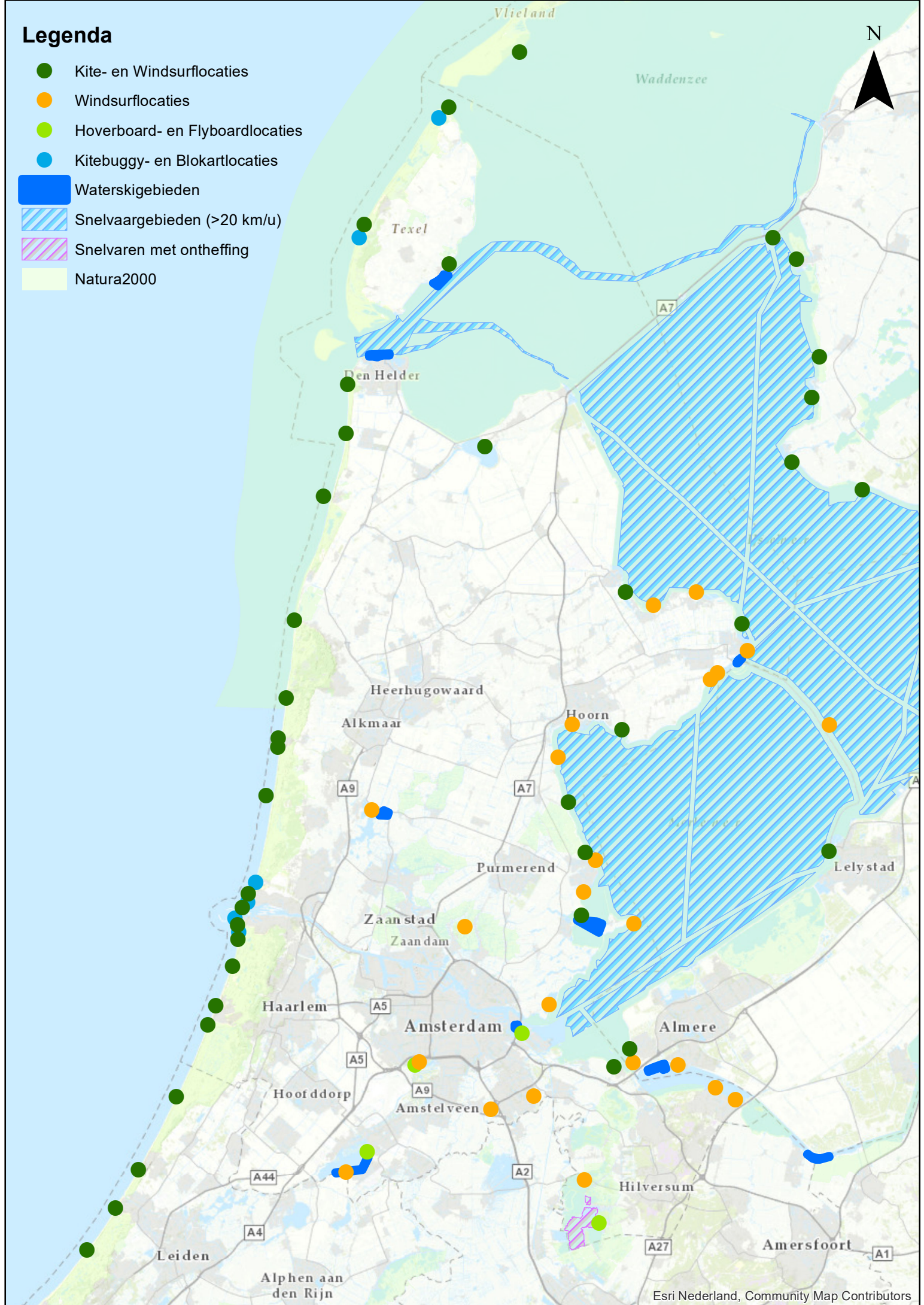
Bijlage 1 Kaart durfsporten

Bronnen: Snelvaarkaat (Varen doe je Samen!, 2018), Spotkaart Nederlandse Kitesurfvereniging, Werkdocument Gebruiksfuncties IJsselmeergebied (Oranjewoud, 2010), surfspots.nl, aanvullend bureauonderzoek door Bureau BUITEN

Legenda

- Kite- en Windsurflocaties
- Windsurflocaties
- Hoverboard- en Flyboardlocaties
- Kitebuggy- en Blokartlocaties
- Waterskigebieden
- ▨ Snelvaargebieden (>20 km/u)
- ▨ Snelvaren met ontheffing
- Natura2000

Bijlage 2 Analyse meest relevant(e) beleid, wet- en regelgeving

Orgaan	Naam beleidsstuk/wet-/regelgeving	Type regels relevant voor durfsporten	Wat betekent dit?
Rijksoverheid	Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden	Regels voor veilige zwemlocaties en de duur van het badzeizoen en bevoegd gezag voor het aanwijzen en handhaven daarvan.	De provincie wijst zwemlocaties aan die worden afgezet met ballenlijnen. RUD NHN is verantwoordelijk voor de veiligheid van de zwemlocaties. RWS en de waterschappen controleren de zwemwaterkwaliteit en rapporteren aan de provincie. De plekken waar durfsporters (en dan met name surfers) te water kunnen zijn vaak ook zwemlocaties. Dit levert bij drukte (veroorzaakt door geschikte weersomstandigheden voor beide groepen c.q. zon, wind en aangename temperatuur) wel eens conflicten op. Als durfsporten op zwem-waterlocaties de veiligheid van zwemmers in gevaar brengen, kan de provincie bepalen dat deze activiteiten daar niet mogen plaatsvinden.
Rijksoverheid	Barro	Regels voor bebouwing in het kustfundament (grofweg stranden, dijken en duinen langs de Noordzeekust).	Bebouwing buiten bestaand stedelijk gebied in het kustfundament, t.w. strand en duinen, is in principe niet toegestaan (artikel 2.3). Er kan door de minister een ontheffing van het Barro worden verleend bij zwaarwegend maatschappelijk belang. Dit kan alleen onder bepaalde voorwaarden. Zo moet er sprake zijn van bijzondere omstandigheden en onevenredige belemmering van het gemeentelijk ruimtelijk beleid in verhouding tot de te dienen nationale belangen. Het Barro (artikel 2.3) geeft een aantal uitzonderingen op het bouwverbod, zoals voor bouwwerken voor het openbaar belang (telecommunicatie, natuurbeheer, e.d.) en voor

			herbouw en verbouw van bestaande bouwwerken. Ook zijn seizoensgebonden bouwwerken en tijdelijke bouwwerken (minimaal 1 jaar en maximaal 5 jaar) toegestaan. Het gaat om de instandhouding en versterking van het zandige deel van het kustfundament, waarbij onderhoud, veiligheid of mogelijkheden voor versterking van de primaire waterkering niet in gevaar komen. De waterbeheerder kan hieraan aanvullende eisen stellen. Het Barro werkt direct door naar het bestemmingsplan. Bebouwing moet planologisch mogelijk worden gemaakt in het bestemmingsplan. Tevens moeten alle noodzakelijke vergunningen (bijv. natuur) worden verkregen.
Rijksoverheid	Waterwet	Bepaalt dat beheerders van waterstaatswerken maatregelen moeten treffen voor het veilig en doelmatig gebruik daarvan. Buitendijkse gebieden zoals stranden zijn onderdeel van een waterstaatswerk. Voor werkzaamheden in de beschermingszone van waterstaatswerken is een vergunning nodig. Voorwaarde daarvoor is dat de ecologische waarden en de waterveiligheid niet worden aangetast.	Het bevoegde gezag kan aan de hand van de Waterwet regels stellen ten aanzien van durfsporten met het oog op een veilig en doelmatig gebruik van het waterstaatswerk (zowel voor wat betreft activiteiten als bebouwing). Daarnaast is de Waterwet ook relevant wanneer bijvoorbeeld sprake is van de aanleg van een nieuw watersportstrand (i.v.m. ecologische waarden).
Rijksoverheid	Scheepvaartverkeerswet	Bepaalt dat het bevoegd gezag regels kan stellen over deelname van vaartuigen aan het scheepvaartverkeer en het gebruik van scheepvaartwegen door personen die zich anders dan op een schip te water bevinden.	Op basis van de Svw mogen de bevoegde gezagen bepalen waar durfsporten wel en niet mogen plaatsvinden met het oog op eventuele hinder en gevaar voor het scheepvaartverkeer.
Rijksoverheid	Binnenvaartpolitiereglement (Geldt niet op de Noordzee)	Algemene regels voor watersport zonder schip: voldoende afstand houden tot een schip, verbod op watersport zonder schip en zwemmen in vaargeul en gebieden	Op basis van het BPR zijn windsurfen en andere durfsporten zonder schip of vlieger in principe overal toegestaan (behalve in de vaargeul). Kitesurfen is vanwege het verbod om te varen met

		<p>aangewezen voor snelvaren of waterskiën. Ontheffing mogelijk.</p> <p>Regels voor watersport met een zeilplank: verboden in vaargeulen, en het is in het algemeen verboden om te varen met een door een vlieger voortbewogen plank of klein schip. Ontheffing mogelijk.</p> <p>Regels voor snel varen en waterskiën: snelle motorboten mogen niet langer zijn dan 20 meter en niet harder varen dan 20 km/u. Waterskiën mag niet. Ontheffing mogelijk.</p>	<p>een 'door een vlieger voortbewogen plank' nergens toegestaan. Het bevoegd gezag kan locaties aanwijzen waar het wel mag.</p> <p>Snel varen (harder dan 20 km/u, waaronder RIB-varen, powerboten, wakeboarden) en waterskiën mag alleen in daarvoor door bevoegd gezag aangewezen gebieden.</p>
Rijksoverheid	Wet natuurbescherming	<p>Voorwaarden voor het toestaan van nieuwe activiteiten of uitbreiding van bestaande activiteiten in Natura 2000-gebieden. Door middel van een natuurtoets moet bepaald worden of significant negatieve effecten wel of niet uitgesloten kunnen worden. Zo ja, dan kan ontheffing worden verleend. Zo nee, dan moet nader onderzoek plaats vinden (passende beoordeling) op basis waarvan al dan niet alsnog een vergunning kan worden verleend. Het bevoegd gezag (provincie) bepaalt welke activiteiten vergunningplichtig zijn door middel van een beheerplan.</p> <p>Bij nieuwe ontwikkelingen in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) moet getoetst worden of er sprake is van significante aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN. Indien hier sprake van is, kan een ontwikkeling alleen</p>	<p>Het Wadden- en IJsselmeergebied, de Noordzeekust vanaf Texel tot Bergen aan Zee, een groot deel van de duinen en enkele plassen zijn Natura 2000-gebied. In de beheerplannen voor deze gebieden zijn de bestaande durfsport activiteiten getoetst en is aangegeven onder welke voorwaarden de activiteiten doorgang kunnen vinden. In de praktijk mag windsurfen overal. Kitesurfen, snelvaren en waterskiën zijn in het Wadden- en IJsselmeergebied gebonden aan specifieke locaties en soms ook aan specifieke perioden van het jaar. Kitebuggy en blokarten mogen alleen op die locaties waar dat volgens de gemeentelijke strandzoning in 2016 was toegestaan. Flyboarden en hoverboarden zijn niet specifiek getoetst en zijn daarom in principe niet toegestaan. Bij een nieuwe activiteit in een Natura 2000-gebied die volgens het beheerplan niet vergunningvrij is, moet altijd eerst met een natuurtoets worden beoordeeld of de activiteit</p>

		doorgang vinden indien deze van groot openbaar belang is én reële alternatieven ontbreken. Het Rijk is bevoegd gezag voor het NNN in de grote wateren (zoals Noordzee, Waddenzee, IJsselmeergebied), de provincie voor het overige deel van het NNN en de eilanden in de grote wateren.	significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen met zich mee kan brengen. Wanneer dergelijke effecten niet kunnen worden uitgesloten, moet een zogenoemde passende beoordeling plaatsvinden. Deze Natura 2000-gebieden zijn ook onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Er zijn ook gebieden die niet tot Natura 2000 maar wel tot het NNN behoren, zoals enkele plassen. Bij nieuwe durfsportactiviteiten moet ook in deze gebieden een natuurtoets plaatsvinden.
Provincie Noord-Holland	Provinciale milieuverordening	Regels voor voorkomen van geluidhinder in stiltegebieden. Waterscooters zijn er verboden en je mag er in het algemeen geen toestel gebruiken die de ervaring van natuurlijke geluiden kan verstoren.	In deze gebieden mag je niet snelvaren of andere motorisch aangedreven durfsporten beoefenen.
Provincie Noord-Holland	Provinciale ruimtelijke verordening	Regels voor een goede ruimtelijke ordening. In de PRV zijn de regels vanuit o.a. de PMV en de Wnb geborgd. Daarnaast is voor de Noordzeekust een strandzoning opgenomen die bepaalt dat alleen in aangewezen gebieden jaarrond bebouwing voor o.a. 'sportpaviljoens' mogelijk mag worden gemaakt.	De PRV stelt met name eisen aan bestemmingsplannen van gemeenten. Daarmee moet bij bestemmingen die durfsporten mogelijk maken, rekening worden gehouden. Overigens worden durfsporten doorgaans niet specifiek geregeld in bestemmingsplannen. Het gaat vaak meer om algemeen recreatief medegebruik binnen de bestemming 'Water' of algemene recreatieve bestemmingen zoals 'Recreatie - Dagrecreatie'. In het geval van nieuwe bebouwing ten behoeve van durfsporten is wel relevant dat dit alleen in bepaalde gebieden mag, ook met het oog op de afspraken die gemaakt zijn in het Toekomstperspectief Kust (zie hierna).

Orgaan	Naam beleidsstuk/wet-/regelgeving	Type regels relevant voor durfsporten	Wat betekent dit?
Provincie Noord-Holland	Toekomstperspectief 2040 Noord-Hollandse Noordzeekust	Afspraken over bebouwing en activiteiten op het Noordzeestrand door middel van zonerings in natuurstrand, seizoenstrand en recreatiestrand.	In het geval van nieuwe bebouwing t.b.v. durfsporten: jaarrond alleen mogelijk op recreatiestranden, seizoensgericht op seizoenstranden. Nieuwe bebouwing is niet mogelijk op natuurstranden. In het geval van activiteiten en evenementen op het gebied van durfsporten: hierover worden nog procesafspraken gemaakt. Gemeenten zijn hiervoor bevoegd gezag.
Waterschappen	Keur & Legger	Regels voor werkzaamheden aan een waterstaatswerk of in de beschermingszone daarvan en de vrij te houden ruimte voor toekomstige uitbreiding. In de keur staat wat er wel en niet mag en wat moet. In de legger staat waar de keur van toepassing is.	Alleen relevant wanneer er sprake is van bebouwing (bijvoorbeeld voor een durfsportcentrum) op een waterstaatswerk of in de beschermingszone daarvan.
Recreatieschappen	Voorbeeld: Besluit Motorboten Plassenschap Loosdrecht	Regels ten aanzien van de maximum vaarsnelheid. Aanwijzen van gebieden waar je niet met een motorboot mag komen. Voorwaarden voor verlenen van een ontheffing voor snelvaren. Belangrijk: Er zijn alleen bepaalde gebieden waarvoor ontheffing kan worden verleend. En er kan in geen geval ontheffing worden verleend voor motorboten langer dan 7.20 m (behalve voor bedrijven).	Binnen 100 meter van de oever mag je niet sneller dan 6 km/uur. Zonder ontheffing mag je verder eigenlijk ook niks, namelijk: <ul style="list-style-type: none"> • nergens harder varen dan 12 km/uur, waardoor je niet kunt snelvaren; • in bepaalde gebieden überhaupt niet komen met een motorboot; • nergens varen met jetski's of waterscooters of een luchtkussen voertuig; • geen personen voorttrekken die zijn verbonden aan een parachute of vlieger; • geen al dan niet opblaasbaar voorwerp (m.u.v. waterskiën) voorttrekken.

			Powerboats zijn over het algemeen langer dan 7.20 m. Hiervoor kan dus überhaupt geen particuliere ontheffing worden verleend.
Natuur-beheerders	Toegangs-gebruiks-, en gedragsregels	Regels ten aanzien van wat in gebieden wel en niet mag.	Hierin kan worden bepaald welke durfsporten wel en niet mogen plaatsvinden.
Gemeente	APV	Locaties waar bepaalde durfsporten (eventueel onder voorwaarden) mogen plaatsvinden.	De gemeente kan hierin – met inachtneming van alle andere wet- en regelgeving – bepalen waar bepaalde durfsporten wel en niet zijn toegestaan en onder welke voorwaarden van-uit het oogpunt van openbare orde en veiligheid. In de praktijk is dit een belangrijk instrument waarmee ook zoning geregeld wordt.
Gemeente	Bestemmingsplan	Regels voor gebruik van de fysieke ruimte.	Durfsporten worden doorgaans niet specifiek geregeld in bestemmingsplannen. Het gaat vaak meer om algemeen recreatief medegebruik van het water of algemene dagrecreatieve bestemmingen waar durfsporten onder kunnen vallen. Ook kan de gemeente hierin aangegeven welke bebouwing ten behoeve van durfsporten is toegestaan en onder welke voorwaarden. Daarbij zijn de afspraken uit het Toekomstperspectief Kust (Noordzeekust) en de bepalingen in de PRV leidend. Bovendien is toestemming van de beheerder van water en/of waterkering nodig.
Gemeente	Strandnota (Noordzeekustgemeenten)	Beleid voor bebouwing op en gebruik van de stranden. N.B. De strandnota is een beleidsdocument en moet vertaald worden in bijvoorbeeld de APV en bestemmingsplannen om rechtsgeldig te zijn.	De gemeente kan hierin – met inachtneming van alle andere wet- en regelgeving – bepalen waar bepaalde durfsporten wel en niet zijn toegestaan en onder welke voorwaarden. Ook kan de gemeente hierin aangegeven welke bebouwing ten behoeve van durfsporten wel en niet is toegestaan en onder welke voorwaarden. Daarbij zijn de afspraken uit het Toekomstperspectief Kust (Noordzeekust) en de bepalingen in de PRV

			leidend. Bovendien is toestemming van de beheerder van het water en/of de waterkering nodig.
--	--	--	--

Verantwoording

De analyse van beleid, wet- en regelgeving is gebaseerd op de teksten van de betreffende wet- en regelgeving en de toelichting daarop, en gesprekken met Rijkswaterstaat, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, RUD Noord-Holland Noord, de gemeenten Hoorn, Velsen en Beverwijk, KNRM, Natuurmonumenten, Recreatieschap Westfriesland en Plassenschap Loosdrecht. De analyse heeft specifiek betrekking op de meest relevante wet- en regelgeving met betrekking tot durfsporten in Noord-Holland en moet ook in dat licht beschouwd worden.

Bijlage 3 Actoranalyse

Gebruikte afkortingen wet- en regelgeving:

- Barro Besluit algemene regels ruimtelijke ordening
- BPR Binnenvaartpolitiereglement
- Svw Scheepvaartverkeerswet
- Wnb Wet natuurbescherming
- WHVBZ Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden
- PMV Provinciale milieuverordening
- PRV Provinciale ruimtelijke verordening

Partij	Rol/ belang durfsport	Meest relevante bevoegdheden/ taken	Meest relevante instrumenten
Rijkswaterstaat	<ul style="list-style-type: none"> • Waterveiligheid waarborgen op alle fronten • Rijksvastgoedbedrijf (niet RWS) treedt namens het Rijk op als eigenaar Rijkswateren, waterkeringen en stranden 	<ul style="list-style-type: none"> • Bevoegd gezag voor het BPR op rijkswateren (o.a. Wadden- en IJsselmeergebied, kanalen als Amsterdam-Rijnkanaal) • Vergunningverlening, beheer, toezicht en handhaving op rijkswateren op grond van de Svw en de Waterwet • Beheer en onderhoud van waterstaatswerken zoals primaire waterkeringen op grond van de Waterwet • Voortouwnemer van Natura 2000-beheerplannen voor de Noordzee, Waddenzee en IJsselmeergebied • Controleren waterkwaliteit zwemlocaties en opstellen zwemwaterprofielen rijkswateren. 	<p>Vergunningverlening:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Waterwet (watervergunning) • Scheepvaartverkeerswet • BPR <p>Toezicht en handhaving:</p> <ul style="list-style-type: none"> • BOA's

Partij	Rol/ belang durfsport	Meest relevante bevoegdheden/ taken	Meest relevante instrumenten
KNRM (en Reddingsbrigade Nederland)	Veilig recreatief gebruik van het water: redden, helpen en veiligheid voor beroepsvaart en waterrecreanten zoals (kite)surfers, pleziervaarders, strandbezoekers en duikers	<ul style="list-style-type: none"> • Redden en helpen op zee en ruime binnenwateren (noodhulp, niet-spoedeisende hulp) • Strandbewaking, radio medische dienst, kusthulpverlening, patiëntenvervoer • Preventie (watersporters bewust maken van gevaren en risico's en voorlichting geven over nodige voorbereiding) 	<ul style="list-style-type: none"> • Preventiecampagne • Professioneel opgeleide vrijwilligers (mankracht) • 45 reddingsstation en 75 reddingsboten
Provincie	<p>7 kerntaken, waarvan relevant:</p> <ul style="list-style-type: none"> • duurzame ruimtelijke ontwikkeling & waterbeheer • milieu, energie & klimaat • natuurbeheer & ontwikkeling natuurgebieden • regionale economie <p>Daarnaast eigenaar van een groot deel van de duinen.</p> <p>Nu met name regelgever in andere domeinen (bijv. natuur) en 'regisseur' voor de uitvoering van de Visie Waterrecreatie. Met de Omgevingsvisie richt de provincie zich steeds meer op een rol als partner of bemiddelaar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bevoegd gezag Natura 2000, NNN (behalve grote wateren) • Bevoegd gezag WHVBZ (aanwijzen zwemlocaties en garanderen van veiligheid) • Bevoegd gezag voor het BPR op de binnenwateren • Bevoegd gezag voor en beheerder van bepaalde scheepvaartwegen op grond van de Swv en de Waterwet 	<p>Nationaal niveau:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wet natuurbescherming (concreet bijv. Nbw-vergunning en toegang beperkend besluit) • WHVBZ • BPR • Waterwet (Watervergunning) <p>Provinciaal niveau:</p> <ul style="list-style-type: none"> • PMV • PRV • Waterverordening

Partij	Rol/ belang durfsport	Meest relevante bevoegdheden/ taken	Meest relevante tinstrumenten
Omgevingsdiensten <ul style="list-style-type: none"> • RUD Noord-Holland Noord (meest relevant) • Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied • Omgevingsdienst Flevoland, Gooi & Vechtstreek • Omgevingsdienst IJmond 	<p>Als uitvoeringsorganisaties van de provincie: professioneel, efficiënt en kwalitatief goed uitvoeren van de aan haar opgedragen (milieu)taken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adequate vergunningverlening voor en handhaving van wet- en regelgeving waarvoor de provincie bevoegd gezag is • Veilige zwemlocaties 	<ul style="list-style-type: none"> • Vergunningverlening, toezicht en handhaving voor wet- en regelgeving waarvoor de provincie bevoegd gezag is (o.a. Natura 2000, zwemwater en stiltegebieden) • Garanderen veiligheid zwemlocaties • Toezicht en handhaving bepaalde vaarwegen 	<p>Vergunningverlening:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bovenstaande relevante nationale en provinciale wet- en regelgeving <p>Handhaving:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Handhavingssystemen Natura 2000 gebieden • Meldpunt • BOA's
Waterschappen <ul style="list-style-type: none"> • Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier • Hoogheemraadschap van Rijnland • Waterschap Amstel, Gooi en Vecht 	<p>Bescherming van het land tegen het water, tegen wateroverlast en watertekort, voor schoon en gezond oppervlaktewater en voor veilige (vaar)wegen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Door provincie aangewezen als bevoegd gezag voor en (zowel vaarweg- als nautisch¹³) beheerder van bepaalde wateren en scheepvaartwegen op grond van de Swv en de Waterwet • Toezicht en handhaving aangewezen vaarwegen • Beheer en onderhoud bepaalde primaire waterkeringen (duinen, dijken) • Beheer en onderhoud regionale (secundaire) waterkeringen • Controleren waterkwaliteit zwemlocaties en opstellen zwemwaterprofielen voor zwemlocaties anders niet gelegen in rijkswateren. 	<p>Verlenen van watervergunningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Keur en legger <p>Handhaving:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meldpunt • BOA's

¹³ Nautisch beheerder is verantwoordelijk voor een vlotte en veilige doorvaart, de vaarwegbeheerder voor de vaarweg zelf ('de bak')

Partij	Rol/ belang durfsport	Meest relevante bevoegdheden/ taken	Meest relevante instrumenten
Recreatieschappen <ul style="list-style-type: none"> • Recreatie Noord-Holland: Groengebied Amstelland, Twiske-Waterland, Geestmerambacht, Spaarnwoude, Alkmaarder- en Uitgeestermeer • Recreatieschap Westfriesland • Plassenschap Loosdrecht 	<p>Goede en veilige recreatiemogelijkheden, waarbij de bescherming en ontwikkeling van natuurwaarden uitgangspunt is.</p> <p>Zijn vaak ook eigenaar van bepaalde recreatieterreinen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Beheer en onderhoud van en toezicht en handhaving op de betreffende recreatieterreinen en gronden • Nautisch en vaarwegbeheer • Uitgeven van ontheffingen voor snelvaren 	<p>Regelgeving:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eigen verordeningen, toegangs- en gedragsregels (bijv. Verordening Plassenschap Loosdrecht en Besluit motorboten) <p>Handhaving:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meldpunt • BOA's (behalve RWF)
Coöperatie Gastvrije Randmeren	<p>Goede en veilige recreatiemogelijkheden, waarbij de bescherming en ontwikkeling van natuurwaarden uitgangspunt is.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Beheer en onderhoud vaarwegen, oevers en stranden van de Randmeren • Behartigen van belangen van natuur en recreatie • Informatievoorziening over en promotie van de Randmeren 	
Natuurbeheerders <ul style="list-style-type: none"> • Landschap Noord-Holland • Natuurmonumenten • Staatsbosbeheer • PWN 	<p>Behoud van natuur en landschap in het algemeen en specifiek in gebieden die zij in eigendom en/of in beheer hebben.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Behartigen van natuur- en landschapsbelangen • Beheren, verbinden en ontwikkelen van natuurgebieden • Toezicht en handhaving 	<p>Regelgeving:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toegangs- en gedragsregels <p>Handhaving:</p> <ul style="list-style-type: none"> • BOA's
Stichting strandexploitatie Noordkop	<p>Beheer strand in opdracht gemeente Den Helder</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Veiligheid strandbezoekers waarborgen • Schoonhouden strand • Bewaken kwaliteit zwemwater 	
Gemeenten	<ul style="list-style-type: none"> • Behoud en ontwikkelen aantrekkelijke leefomgeving • Stimuleren van de economie • Handhaving van de openbare orde 	<ul style="list-style-type: none"> • Bevoegd gezag stranden en bepaalde wateren en scheepvaartwegen • Regelen van gebruik van gronden • Handhaven van de openbare orde (en dus ook van regels over activiteiten op de oevers en het strand; en 	<p>Regelgeving en vergunningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • APV • Omgevingsvergunning • Bestemmingsplan

	Zijn ook eigenaar van bepaalde wateren en oevers (bijv. plassen)	bijvoorbeeld in Westfriesland ook op terreinen van het Recreatieschap)	Handhaving: <ul style="list-style-type: none"> • Meldpunt • BOA's
Verenigingen <ul style="list-style-type: none"> • Watersportverbond (overkoepelend) • Nederlandse Kitesurf Vereniging (NKV) • Blokartclub Nederland • Nederlandse Waterski & Wakeboard Bond (NWWB) 	Voldoende ruimte en mogelijkheden voor veilige uitoefening van de respectievelijke sporten	<ul style="list-style-type: none"> • Belangenbehartiging op het gebied van de sporten i.r.t. toegankelijkheid, veiligheid, natuur en milieu • Training, opleiding en voorlichting • Verbinden en kennis uitwisselen • Zorgen voor goed georganiseerde wedstrijden 	<ul style="list-style-type: none"> • Gedrags- en veiligheidsregels • Watersportverbond: klassenregels en voorschriften
Ondernemers	Bedrijfseconomisch, waaronder voldoende ruimte en mogelijkheden voor veilige uitoefening van de respectievelijke sporten	n.v.t.	n.v.t.
Individuele sporters	Voldoende ruimte en mogelijkheden voor veilige uitoefening van de respectievelijke sporten	n.v.t.	n.v.t.

Andere relevante actoren waarmee wordt samengewerkt zijn o.a.: brandweer, (water)politie, kustwacht.

Verantwoording

De actoranalyse is gebaseerd op gesprekken met Rijkswaterstaat, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, RUD Noord-Holland Noord, de gemeenten Hoorn, Velsen en Beverwijk, KNRM, NKV, Natuurmonumenten, Recreatieschap Westfriesland en Plassenschap Loosdrecht, informatie op de websites van partijen en beleidsdocumenten/ teksten van wet- en regelgeving. De analyse heeft specifiek betrekking op de meest relevante belangen, taken en wet- en regelgeving met betrekking tot durfsporten in Noord-Holland en moet ook in dat licht beschouwd worden.

Bijlage 4 Taken, bevoegdheden en rolopvatting provincie Noord-Holland

In deze bijlage schetsen we de wettelijke taken, bevoegdheden, belangen en rolopvattingen van de provincie op de voor de durfsporten relevante beleidsterreinen. Deze vormen tezamen het afwegingskader voor de rol van de provincie ten aanzien van durfsporten.

Voor de afwegingen en het advies over een eventuele rol voor de provincie in het stimuleren dan wel reguleren van de durfsporten, is het van belang inzicht te hebben in de wettelijke taken en bevoegdheden van de provincie. Belangrijk daarin is de rolopvatting van de provincie, over hoe ze invulling wil geven aan de uitvoering van de wettelijke taken. Naast en/ of ter invulling van de wettelijke taken en bevoegdheden, heeft de provincie op verschillende terreinen de vrijheid om zelf beleid te formuleren.

B4.1 Wettelijke taken en bevoegdheden

Ruimtelijke inrichting

Op basis van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) zijn provincies verplicht om een structuurvisie op te stellen. Vooruitlopend op de Omgevingswet, heeft de provincie in 2018 een omgevingsvisie opgesteld, als vervanger voor de structuurvisie. De Omgevingsvisie NH2050 omvat de hoofdlijnen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving, waaronder de

voorgenomen ontwikkeling, het gebruik, het beheer, de bescherming en het behoud van het grondgebied.

Specifiek voor wat betreft bebouwing is van belang dat de provincie als uitwerking van het Landelijk Convenant Kustpact samen met betrokken partijen als gemeenten, waterbeheerders, natuurorganisaties en ondernemers het Toekomstperspectief 2040 Noord-Hollandse Noordzeekust opgesteld. Hierin zijn afspraken gemaakt over het al dan niet toestaan van bebouwing aan de kust.

De uitgangspunten van de Omgevingsvisie en de Strandzoning 2025 (als uitwerking van het Toekomstperspectief Kust) zijn geborgd in de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV). In de PRV zijn ook de regels vanuit de provinciale milieuverordening en de Wet natuurbescherming geborgd (zie ook hierna). Ter voorbereiding op de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt de PRV binnenkort omgezet naar een Omgevingsverordening.

Natuurbescherming

Op grond van de Wet milieubeheer stelt de provincie de provinciale milieuverordening (PMV) op. In de PMV wijst de provincie gebieden aan waar aanvullende eisen gelden voor bescherming van deze gebieden, zoals waterwingebieden en stiltegebieden. In de provinciale milieuverordening van Noord-Holland zijn o.a. beperkingen opgenomen ten aanzien van geluidhinder in stiltegebieden.

De Wet natuurbescherming regelt de bescherming van dieren en planten, het inrichten van een samenhangend stelsel van natuurgebieden daarvoor (het Natuurnetwerk Nederland) en de bescherming van de Europees vastgestelde Natura 2000 gebieden. De provincie is bevoegd gezag voor uitvoering van de wet en verantwoordelijk voor de vergunningen die in het kader van die wet worden verleend. De provincie regelt de planologische bescherming van de NNN- natuurgebieden in de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV).

Zwemwater

De provincie heeft de taak om zwemwaterlocaties aan te wijzen en, indien nodig, af te sluiten op grond van de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (Whvbz). De provincie heeft op basis van deze wet ook de verantwoordelijkheid voor de veiligheid van het zwemwater. In het belang van de veiligheid kan GS voorschriften stellen aan het gebruik van zwemlocaties. Verder is het de taak van de provincie om het publiek te voorzien van algemene en actuele informatie over zwemwater. Dit houdt onder meer in het verstrekken van relevante informatie op de locatie zelf.

Waterbeheer en -veiligheid

De Waterwet verplicht provincies om een provinciale Waterverordening op te stellen, waarin de provincie voor de regionale wateren (binnenwateren exclusief de grote kanalen en rivieren) de overheidslichamen aanwijst die belast zijn met het vaarwegbeheer. Dit behelst in feite het technische beheer van vaarwegen (beheer en onderhoud van 'de bak'). Voor de durfsporten is het nautisch beheer relevanter. Het nautisch beheer betreft de zorg voor de afwikkeling van een veilig en vlot scheepvaartverkeer. Dit omvat o.a. het geven van verkeersaanwijzingen, het aanbrengen of verwijderen van verkeerstekens ('bebording') en het handhaven van de verkeersregels voor het scheepvaartverkeer. De bevoegdheden hiervoor zijn vastgelegd in de Scheepvaartverkeerswet. Echter met de inwerkingtreding van de Waterwet (2009) is bepaald dat het nautisch beheer aansluit bij het vaarwegbeheer. Doordat de provincie een groot deel van het vaarwegbeheer heeft gedelegeerd aan andere bestuursorganen, is ze in feite nog maar deels belast met het nautisch beheer op haar binnenwateren. Het gaat met name om de kanalen, vaargeulen en trekvaarten. Het nautisch beheer op de grotere binnenwateren, zoals Loosdrechtse Plassen, Alkmaarder- en Uitgeestermeer en Westeinderplassen is overgedragen aan de gemeenten of recreatieschappen waarbinnen ze gelegen zijn.

Daarnaast is de provincie op de binnenwateren bevoegd gezag voor het Binnenvaartpolitiereglement, een uitvoeringsregeling van de Scheepvaartverkeerswet ter voorkoming van aanvaring of aandrijving. Voor kitesurfen en snelvaren in brede zin is een ontheffing van het BPR noodzakelijk. De provincie beslist hiervoor en kan aan een ontheffing voorschriften verbinden in het belang van de waterveiligheid.

Vergunningverlening, toezicht en handhaving

In 2016 is de Wet Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) in werking getreden. Met deze wet zijn stappen gezet voor het beter organiseren van VTH-taken. Op basis van deze wet moeten gemeenten en provincies namelijk een verplicht aantal VTH-taken laten uitvoeren door omgevingsdiensten. Het gaat daarbij vooral om taken met betrekking tot activiteiten die zwaardere milieueffecten hebben, zoals de industrie. Andere gemeentelijke of provinciale VTH-taken, bijvoorbeeld op het gebied van bouwen, erfgoed, natuur of zwembaden maken geen deel uit van het basistakenpakket van een omgevingsdienst. Het is aan de gemeente of de provincie om deze taken zelf uit te voeren of om deze vrijwillig onder te brengen bij de omgevingsdienst. De provincie Noord-Holland heeft al haar VTH-taken bij de Omgevingsdiensten ondergebracht.

Zowel de provincie als gemeente zijn verplicht om een verordening op te stellen waarin regels zijn opgenomen over de uitvoering van hun VTH-taken. Deze verordeningen zijn bedoeld voor de instanties waar provincies en gemeenten hun VTH-taken hebben ondergebracht. De Wet VTH verplicht Gedeputeerde Staten bovendien om binnen de eigen provincie de uitvoering van de VTH-taken door de verschillende bestuursorganen te coördineren. Deze taak omvat in ieder geval regelmatig overleg, onderlinge afstemming over de prioriteitsstelling van VTH-taken van bovenregionaal belang en onderlinge afstemming over de uitvoering van de VTH-taken (zoals taakverdeling en werkwijze). Bij het coördineren van VTH-taken heeft de provincie de focus gelegd op Natura

2000-gebieden. In het IJsselmeergebied heeft Rijkswaterstaat (vanuit diens rol als voortouwnemer voor de Natura 2000-beheerplannen) de coördinatie van toezicht en handhaving belegd bij de Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreek, en heeft handhaving op kitesurfen in verboden gebieden prioriteit. In het Waddengebied worden toezicht en handhaving gecoördineerd door de Provincie Friesland.

B4.2 Kerntaken en belangen provincie

Binnen het IPO zijn in 2010 zeven kerntaken van de provincies geformuleerd¹⁴. Deze zijn niet wettelijk bindend, tenzij ze voortvloeien uit de wettelijke taken en bevoegdheden zoals onder meer hierboven beschreven. Het benoemen van de zeven kerntaken moet vooral gezien worden als een gezamenlijke richtingwijzer voor het takenpakket van de provincies. De kerntaken zijn door het IPO als volgt gedefinieerd:

- Duurzame ruimtelijke ontwikkeling, waaronder waterbeheer
- Milieu, energie en klimaat
- Vitaal platteland, natuurbeheer & ontwikkeling natuurgebieden
- Regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer
- Regionale economie
- Culturele infrastructuur en monumentenzorg
- Kwaliteit van het openbaar bestuur

Van de bovenstaande kerntaken zijn duurzame ruimtelijke ontwikkeling (waaronder waterbeheer), natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden, regionale economie en kwaliteit van het openbaar bestuur het meest relevant in relatie tot durfsporten.

B4.3 Provinciale ambities

Naast de wettelijke taken en de provinciale kerntaken, zijn de provinciale ambities ten aanzien van waterrecreatie – en waar mogelijk specifiek voor

durfsporten – eveneens belangrijk voor de verkenning van de rol van de provincie. Twee bronnen zijn hiervoor relevant, namelijk de Omgevingsvisie en de Visie Waterrecreatie Noord-Holland 2030.

Ambities Visie Waterrecreatie 2030

In de visie Waterrecreatie Noord-Holland 2030 heeft de provincie haar ambities voor de watersport vastgelegd. De hoofdambitie is om in 2030 “een vitale waterrecreatieprovincie te zijn. Hierin worden kansen benut en komen gebruikers, ondernemers en overheden met elkaar tot slimme, aantrekkelijke en duurzame mogelijkheden voor waterrecreatie. De waterrecreatie is afgestemd op de kwaliteiten, kenmerken en draagkracht van de omgeving. De diversiteit aan mogelijkheden voor waterrecreatie is aantrekkelijk voor zowel de inwoners als de waterrecreant van buiten. Er wordt ingespeeld op trends en ontwikkelingen, zoals klimaatverandering, digitalisering, gezondheidsbewustzijn, vergrijzing, de trek naar de stad, toenemend internationaal toerisme, waardering van lokale en duurzame initiatieven en de tendens ‘van bezit naar delen.’”

Bij het versterken en behouden van de positie van Noord-Holland als watersportprovincie is zowel het economisch als het maatschappelijk belang gebaat. De maatschappelijke en economische waarden moeten optimaal hand-in-hand gaan.

Thematische uitgangspunten Visie Waterrecreatie

Thematische uitgangspunten van de visie zijn:

- *Water is van ons allemaal*: hierbij gaat het om de diversiteit van water(recreatie) en de samenwerking tussen de daarbij betrokken partijen. De combinatie van gebruikersgroepen kan soms tot problemen leiden. Veiligheid is daarom een belangrijk aandachtspunt. Het water kent ook meerdere functies. Zonering is een belangrijk instrument om verschillende gebruikersgroepen een optimale beleving te kunnen bieden, te zorgen dat waterrecreatie en natuur goed samen gaan en waar het nodig is

¹⁴ IPO Kompas 2020, 2014.

kwetsbare natuur te beschermen. Daarnaast kent het water vele beheerders. Het Rijk, provincies, waterschappen, gemeenten en recreatieschappen hebben allen deelverantwoordelijkheden in het beheer van en rond het water. Dit vraagt om afstemming, overleg en heldere afspraken, welke worden vastgelegd in de beheeragenda.

- *Water doet de economie stromen:* centraal hierin staat de wijze waarop de economische waarden van waterrecreatie worden geoptimaliseerd. Versterken van het ondernemend vermogen, innovatie en het verbeteren van de marketing en promotie zijn hiervoor de belangrijkste invalshoeken.
- *Water verbindt:* dit thema richt zich op de versterking van de verbindende functie van het water en gaat over goede verbindingen in het vaarnetwerk. Dit thema is minder direct relevant voor de durfsporten.

Gebiedsgerichte uitgangspunten Visie Waterrecreatie

Naast de thematische invalshoek, is er ook de gebiedsgerichte invalshoek. De visie onderscheidt vier gebieden, waarvoor specifieke gebiedsgerichte opgaven worden gedefinieerd. Relevant ten aanzien van de durfsporten is in de eerste plaats de ambitie om het aantal *zwemlocaties* uit te breiden, met name in de MRA, Noord-Holland Noord en de Waddenzee en de IJsselmeerkust.

Een tweede gebiedsgerichte opgave die wordt genoemd is *zonering* van de recreatievormen, in relatie tot kustplaatsen, natuurgebieden en het achterland. De wijze om dit te doen is via durfspots voor durfsporten. Kitesurfers en strandzeilers krijgen daar hun eigen plek. De ambitie is om aan de Noordzeekust drie extra durfspots te realiseren, ten opzichte van de al bestaande van Julianadorp/Huisduinen, IJmuiden/Wijk aan Zee en bij Zandvoort. Ook wordt gesproken over de ontwikkeling van durfspots bij Hoorn en IJburg.

Tenslotte is een gebiedsgerichte opgave om voor het IJsselmeer en Waddenzegebied nieuwe oeverrecreatie te koppelen aan de versterking van de Markermeerdijk.

Ambities Omgevingsvisie NH2050

Een tweede bron van voor durfsporten relevante provinciale ambities is de omgevingsvisie NH2050. Daarin is sprake van overlap met het voorgaande: voor de ambities ten aanzien van waterrecreatie verwijst de Omgevingsvisie naar de Visie Waterrecreatie. Maar de Omgevingsvisie gaat ook specifiek in op de relatie tussen recreatie, water en natuur. Relevant is het uitgangspunt dat de provincie nabij natuurgebieden in wil zetten op meer ruimte voor de combinaties waterberging, natuur en recreatie, als antwoord op de verwachte groei in recreatie. Het Natuurnetwerk Nederland blijft wel de basis van de natuurstructuur. De vraag is dus of deze beleidsintentie – het combineren van waterberging, natuur en recreatie, daadwerkelijk meer ruimte kan creëren voor durfsporten.

B4.4 Sturingsfilosofie

De sturingsfilosofie van een overheidsorgaan is de visie op hoe ze de taken wil invullen om haar ambities en beleidsdoelen te behalen. Er is sprake van verschillende provinciale sturingsfilosofieën voor de diverse beleidsterreinen en kerntaken van de provincie.

Sturingsfilosofie Omgevingsvisie NH2050

Een eerste aanknopingspunt biedt de Omgevingsvisie, waarin expliciet een sturingsfilosofie is uitgewerkt. De sturingsfilosofie uit de Omgevingsvisie draait om het principe 'Lokaal wat kan, regionaal wat moet'. Dit vanwege de diversiteit aan regio's, om ruimte te bieden aan maatwerk en om vorm te kunnen geven aan een wendbare samenleving. Hierbij staat de opgave centraal. Meer ruimte voor de samenleving betekent ook dat de samenleving meer verantwoordelijkheden krijgt. De zorgplicht, zoals verwoord in de Omgevingswet, is daarom een belangrijk

principe. Dit houdt in dat iedereen mede verantwoordelijk is voor de kwaliteit van de fysieke leefomgeving – niet alleen de overheid. Ook overheden, bedrijven en burgers moeten bij hun activiteiten verantwoordelijkheid nemen voor een veilige en gezonde leefomgeving¹⁵.

Binnen deze sturingsfilosofie onderscheidt de provincie vier soorten rollen:

- De rechtmatige overheid: kiest vaak voor de rol van regelgever en toezichthouder, met instrumenten als verordening, handhaving en inpassingsplan;
- De presterende overheid: kiest vaak voor de rol van opdrachtgever, eigenaar of beleidsontwikkelaar, met instrumenten als opdrachten, subsidies of programma's;
- De netwerkende overheid: kiest vaak voor de rol van partner of bemiddelaar, met instrumenten als convenanten, kennisoverdracht of (interbestuurlijke) programma's;
- De responsieve overheid: kiest vooral voor de rol van bemiddelaar, met instrumenten als co-creatie.

Deze rollen en bijbehorende instrumenten worden naar gelang de opgave ingezet (de zogeheten opgavegerichte uitvoering).

Sturingsfilosofie Visie Waterrecreatie 2030

Een tweede aanknopingspunt voor sturingsfilosofie biedt het Uitvoeringsprogramma 2016-2019 van de Visie Waterrecreatie. Ook hierin gaat de provincie er van uit dat haar rol kan variëren naar gelang de opgave en de samenwerkingscoalities. De provincie onderscheidt vier rollen:

- *Regierol*: de provincie zet zich in voor het behartigen van regionale belangen. De provincie verbindt en is de trekker om partijen en belangen bij elkaar te brengen.

- *Eigenaar en beheerder* van vaarwegen en kunstwerken. Deze rol maakt de provincie verantwoordelijk voor beheer en onderhoud van provinciale vaarwegen en kunstobjecten. Dit geldt voor bediening van sluizen en bruggen ten behoeve van doorstroming en voor het onderhoud van vaarwegen, kades en oevers.
- *Toezichthouder en vergunningverlener*. Bij waterrecreatie gaat het om het aanwijzen en controleren van zwemwater (Whvbz). Ook geeft de provincie vergunningen in het kader van de Wet natuurbescherming.
- *Aanjagende rol*: de provincie is katalysator, wegbereider of ondersteuner van partners en partijen die tot een ontwikkeling willen komen. Deze stimulerende rol zet de provincie in wanneer andere partijen samen met haar of alleen aan de lat staan voor de opgaven voor waterrecreatie. De provincie zet vanuit deze rol kennis, kunde en netwerk in om partijen te bedienen en te verbinden.

De regierol en de aanjagende rol lijken te overlappen, doordat beide rollen het samenbrengen en verbinden van partijen omvatten. Dat komt mede doordat de provincie zichzelf primair als 'belangenassembleur'¹⁶ ziet. Het verschil tussen de regierol en aanjagende rol is dat de aanjagende rol meer is gericht op het actief stimuleren van ontwikkelingen waaraan ook inzet van middelen zoals kennis, kunde, netwerk en financiële middelen is gekoppeld.

Instrumenten die de provincie voor deze rollen inzet zijn juridisch, financieel en communicatief van aard. Juridische instrumenten zijn o.a. beleidsregels en -zaken vanuit verordeningen (zie ook bij wettelijke taken). Financiële instrumenten zijn cofinanciering, subsidies en prijsvragen. Aan communicatieve instrumenten heeft de provincie

¹⁵ Omgevingsvisie Noord-Holland 2050, 2018.

¹⁶ Deze term ontleent de provincie aan het Kompas2020 van IPO, de 'leidraad voor handelen van provincies en uitnodiging tot samenwerking'.

meerdere middelen ter beschikking, gericht op stimulering, ondersteuning en verbinding. Het gaat bij waterrecreatie namelijk vaak om samenwerking. Vanuit de regierol voert de provincie overleg, individueel of per regio met gemeenten om tot gedragen en bestuurlijke afspraken te komen. Vanuit de aanjagende rol zet de provincie instrumenten in van kennis- en dataverzameling in ten behoeve van informatie, kennisontwikkeling, monitoring en evaluatie. De provincie stimuleert co-regulering en zelfregulering van de uitvoering bij partijen vanuit hun eigen verantwoordelijkheid.

B4.5 Conclusies

Op basis van de bovenstaande inventarisatie kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- Inhoudelijk gezien raakt het onderwerp van durfsporten aan verschillende wettelijke taken en bevoegdheden op het gebied van ruimtelijke inrichting, natuurbescherming, veiligheid zwemwater en waterveiligheid en –beheer.
- Daarnaast raken durfsporten aan de volgende kerntaken van de provincie: duurzame ruimtelijke ontwikkeling (waaronder waterbeheer), natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden, regionale economie en kwaliteit van het openbaar bestuur.
- De provincie heeft duidelijke ambities op het gebied van waterrecreatie, waarin ook durfsporten zijn betrokken.
- Op basis van de sturingsfilosofieën uit de Omgevingsvisie en het uitvoeringsprogramma van de visie Waterrecreatie is er een brede variëteit aan inzet van rollen van de provincie denkbaar. De opgave is leidend in de keuze voor de rol. De rol van regisseur en ‘belangenassembleur’ vormt een rode draad in de rolopvatting van de provincie.

*Blokarten aan de Noordzeekust
Kite- en windsurfers bij Wijk aan Zee
(foto's: Bas Beentjes)*

De instrumenten die de provincie kan en wil inzetten variëren sterk en bieden daarmee ook marge in de wijze waarop de provincie haar rol kan invullen.

Bijlage 5 Advies en onderbouwing per interventie

B5.1 Stimulerende strategieën

Strategie	Interventie	Rol gevraagd door partijen	Past bij wettelijke taak	Past bij provinciale kerntaak	Past bij ambitie provincie	Past bij rol omgevingsvisie	Past bij rol uvp waterrecreatie
<i>Stimulerende strategieën ten behoeve van: meer ruimte voor ontwikkeling van de durfsporten</i>							
Meer locaties voor durfsporten	1. Nader onderzoek behoefte	Coördineren onderzoek		Regionale economie	Waterrecreatie	Netwerkend: kennisoverdracht	Aanjagend
	2. Onderzoek geschikte plekken	Coördineren onderzoek	Beperkend: Wnb, Whvbz	Regionale economie Duurzame RO Natuur	Waterrecreatie	Netwerkend: kennisoverdracht	Aanjagend
	3. Verboden plekken legaliseren	-	Beperkend: Wnb, Whvbz	Regionale economie Duurzame RO Natuur	Waterrecreatie	Rechtmatig: handhaving	Toezichthouder en vergunning-verlener
Bestaande locaties verder ontwikkelen	4. Jaarrond voorzieningen realiseren	-	Beperkend: Kustpact	Regionale economie Duurzame RO	Waterrecreatie	Presterend: subsidies	Aanjagend
Events	5. Organiseren van (gemeentegrens overschrijdende) events	Uniformeren gemeentelijk beleid	-	Regionale economie	Waterrecreatie	Presterend: subsidies Netwerkend: bemiddelaar	Aanjagend
Promotie	6. Uitdragen van Noord-Holland als dé durfsportprovincie van Nederland	Promotie uitvoeren	-	Regionale economie	Waterrecreatie	-	-

Meer locaties voor durfsporten

1. Nader onderzoek behoefte

- Gevraagde rol: Partijen vragen de provincie om – in aanvulling op deze verkenning – nader onderzoek te doen naar de behoefte aan nieuwe locaties voor de verschillende durfsporten in de verschillende gebieden en de verwachte ontwikkeling van deze behoefte in de toekomst.
- Relatie met wettelijke taken: Er is geen wettelijke taak van waaruit de provincie dit zou moeten oppakken.
- Relatie met provinciale kerntaken en ambities: Vanwege het stimulerende karakter past deze interventie wel goed bij de provinciale kerntaak regionale economie en de ambities uit de Visie Waterrecreatie.
- Relatie met rolopvatting: Het uitvoeren van dit onderzoek leidt tot het vergaren en overdragen van kennis, hetgeen past bij de rol van de provincie als netwerkende overheid en bij de aanjagende rol vanuit de Visie Waterrecreatie.
- Rol van andere partijen: Het ligt voor de hand dat de sector het voortouw neemt in nader onderzoek naar de behoefte aan nieuwe locaties voor durfsporten. Met de resultaten kan de sector vervolgens aan overheden vragen om hier iets mee te doen, waarbij zij bij voorkeur met concrete voorstellen komt.
- Effectiviteit: Op basis van dit onderzoek kan worden besloten om al dan niet onderzoek te doen naar mogelijke nieuwe locaties om daarmee meer ruimte te kunnen bieden voor ontwikkeling van de durfsporten. Het onderzoek naar de behoefte zelf draagt echter niet direct bij aan het bieden van meer ruimte voor durfsporten. Bovendien is het de vraag in hoeverre er met nader onderzoek ook daadwerkelijk een vollediger en specifiek beeld ontstaat van de behoefte en de verwachte ontwikkeling daarvan richting de toekomst.

- Urgentie: Uit de voorliggende verkenning is gebleken dat er in ieder geval voor kitesurfen een behoefte bestaat aan nieuwe locaties in het IJsselmeergebied en op de binnenwateren. Zoals aangegeven houdt dit enerzijds verband met het feit dat deze sport de afgelopen jaren zeer snel in populariteit is gegroeid en is kitesurfen anderzijds ook de durfsport die door wet- en regelgeving het meest wordt beperkt. Voor de overige durfsporten is geen specifieke behoefte aan extra locaties naar voren gekomen. Ofwel vanwege geringe groei van het aantal beoefenaars, of vanwege niet al te beperkende wet- en regelgeving. De analyse bevestigt dit. Er moet wel aandacht blijven voor veranderingen in de behoefte, maar nader onderzoek naar de behoefte beoordelen wij op dit moment niet als urgent.
- Advies: Vanuit de ambities van de Visie Waterrecreatie heeft de provincie belang bij inzicht in de behoefte aan extra locaties voor durfsporten. De vraag is echter of de provincie hier zelf onderzoek naar zou moeten doen (anticiperen), of dat zij een meer afwachtende rol inneemt en reageert naar gelang de vraag c.q. de behoefte van partijen die naar haar toekomen. Wij denken dat de sector hierin in ieder geval ook een eigen verantwoordelijkheid heeft. Bij een grote effectiviteit en urgentie zou de provincie dit vanuit de aanjagende rol en de ambities uit de Visie Waterrecreatie kunnen oppakken. De urgentie is echter beperkt en de effectiviteit is onzeker. We adviseren de provincie dan ook om het uitvoeren van dit onderzoek voorlopig geen prioriteit te geven.

2. Onderzoek geschikte plekken

- Gevraagde rol: Partijen vragen de provincie om onderzoek te doen naar geschikte plekken voor de verschillende durfsporten in elk gebied, waarin zowel de wensen en behoeften van durfsporters als andere belangen – zoals natuur en veiligheid van andere recreanten – worden meegewogen.

- Relatie met wettelijke taken: Er is geen wettelijke taak van waaruit de provincie dit zou moeten oppakken. Bovendien kan het creëren van extra plekken voor durfsporten conflicteren met de wettelijke taken van de provincie omtrent natuurbescherming en de veiligheid van zwemlocaties.
- Relatie met provinciale kerntaken en ambities: Anderzijds biedt het uitvoeren van zo'n onderzoek juist kansen om inzicht te verkrijgen in geschikte plekken voor durfsporten (een belang met het oog op de provinciale kerntaak regionale economie en de ambities uit de visie waterrecreatie) waarbij de belangen gerelateerd aan de wettelijke taken niet worden geschaad. Dit sluit aan bij de provinciale kerntaak duurzame ruimtelijke ontwikkeling. Bovendien past dit bij de ambitie vanuit de Omgevingsvisie om meer onderzoek te doen naar de mogelijkheden van het combineren van natuur en recreatie.
- Relatie met rolopvatting: Het uitvoeren van dit onderzoek leidt tot het vergaren en overdragen van kennis, hetgeen past bij de rol van de provincie als netwerkende overheid en bij de aanjagende rol vanuit de Visie Waterrecreatie.
- Rol van andere partijen: De behoefte aan het uitvoeren van een onderzoek naar geschikte plekken moet vooral vanuit de sector komen. Voor het uitvoeren van zo'n onderzoek zijn kennis, kunde en (financiële) middelen vanuit overheden, en natuur- en waterbeheerders noodzakelijk.
- Effectiviteit: Het uitvoeren van een onderzoek naar geschikte plekken is essentieel voor het bieden van ruimte voor durfsporten zonder andere belangen in gevaar te brengen. De effectiviteit is daarmee hoog.
- Urgentie: De urgentie van het onderzoek naar geschikte plekken wordt bepaald door de behoefte daar aan. Immers, als er geen behoefte is aan nieuwe plekken, hoeft hiernaar ook geen onderzoek te worden gedaan. Zoals aangegeven is er in ieder geval

voor kitesurfen behoefte aan nieuwe locaties in het IJsselmeergebied en op de binnenwateren. Momenteel is hiernaar voor het IJsselmeergebied een verkenning gaande. Voor de overige durfsporten is geen concrete behoefte aan extra plekken. Alhoewel met name de actieve boardsporten naar verwachting in populariteit zullen toenemen, is de mate waarin deze beperkt worden door wet- en regelgeving (met uitzondering van kitesurfen) beperkt. De urgentie voor een vergelijkbare verkenning voor andere durfsporten is naar onze inschatting dan ook relatief laag.

- Advies: Zowel vanuit haar wettelijke taken als provinciale ambities en rolopvatting adviseren we de provincie om – net als voor kitesurfen in het IJsselmeergebied – in samenwerking met de relevante overheden, natuur- en waterbeheerders, capaciteit en middelen beschikbaar te stellen voor het verkennen van de mogelijkheden voor nieuwe locaties zodra blijkt dat hieraan behoefte is of zal gaan ontstaan. Mogelijk kunnen de uitkomsten van het traject voor kitesurfen daarvoor input leveren.

3. Verboden plekken legaliseren

- Gevraagde rol: De sector vraagt de provincie om plekken waar durfsporten worden beoefend terwijl dit niet mag, te legaliseren om zo meer ruimte en zekerheid te bieden aan de durfsporten.
- Relatie met wettelijke taken: Er is geen wettelijke taak van waaruit de provincie dit zou moeten oppakken. Integendeel: vanuit wettelijke taken op het gebied van natuurbescherming, de veiligheid van zwemlocaties en waterveiligheid zou de provincie juist moeten handhaven op durfsportactiviteiten op locaties waar dit niet mag.
- Relatie met provinciale kerntaken en ambities: Als aangetoond kan worden dat het uitoefenen van durfsportactiviteiten op verboden plekken geen negatieve invloed heeft op natuurwaarden en de veiligheid van andere recreanten en het scheepvaartverkeer, is het

met het oog op de kerntaak regionale economie en de ambities vanuit de Visie Waterrecreatie interessant om verboden locaties te legaliseren.

- Relatie met rolopvatting: De rol van de provincie is hier primair die van rechtmatige overheid, waarbij regulering, toezicht en handhaving aan de orde zijn. In de Visie Waterrecreatie is deze rol beschreven als toezichthouder en vergunningverlener.
- Effectiviteit: Wanneer wet- en regelgeving dit toelaat, draagt het legaliseren van verboden plekken draagt direct bij aan het bieden van meer ruimte voor durfsporten op plekken die aan hun wensen voldoen. Die ruimte kan echter mogelijk ook op andere plekken worden geboden. Het legaliseren van verboden plekken is daarmee niet essentieel, maar ligt wel voor de hand wanneer andere belangen daarmee niet worden geschaad.
- Rol van andere partijen: Afhankelijk van de betrokken partijen op de locaties waar het om gaat, is ook een toetsende rol weggelegd voor de andere bevoegde gezagen (zoals Rijkswaterstaat, waterschappen, gemeenten) en een uitvoerende rol voor VTH partijen, waaronder RUD NHN.
- Urgentie: De urgentie van het legaliseren van verboden plekken wordt bepaald door de behoefte aan geschikte locaties voor durfsporten, gerelateerd aan de mate waarin durfsporten worden beoefend op plekken waar dit niet mag. Voor kitesurfen in het IJsselmeergebied is de urgentie dan ook groot; voor de overige durfsporten is het beeld dat geen duidelijke urgentie aanwezig is.
- Advies: Zowel vanuit haar wettelijke taken als provinciale ambities en rolopvatting adviseren we de provincie om in ieder geval voor kitesurfen onderzoek te doen naar de kansrijkheid van het verruimen van de mogelijkheden op bestaande locaties en het toestaan van kitesurfen op extra locaties. Met het doen van een verkenning naar mogelijke kitesurflocaties in het IJsselmeergebied, geeft de provincie hier op dit moment al uitvoering aan. Voor de overige sporten is het legaliseren van verboden plekken vanuit

stimulerend oogpunt niet direct urgent. Waar natuur- of veiligheidsbelangen in het geding zijn, moet door de RUD NHN in opdracht van de provincie worden gehandhaafd.

Bestaande locaties verder ontwikkelen

4. Jaarrond voorzieningen realiseren

- Gevraagde rol: Partijen vragen de provincie niet specifiek om een rol bij deze interventie.
- Relatie met wettelijke taken: Er is geen wettelijke taak van waaruit de provincie dit zou moeten oppakken. Bij het realiseren van jaarrond voorzieningen moet wel rekening worden gehouden met de landelijke afspraken die zijn gemaakt in het Kustpact en die voor de provincie Noord-Holland zijn uitgewerkt in het Toekomstperspectief Kust en zijn vastgelegd in de Provinciale Ruimtelijke Verordening. Dit houdt in dat aan de Noordzeekust slechts op enkele plekken nieuwe jaarrond bebouwing kan worden toegestaan.
- Relatie met provinciale kerntaken en ambities: Het realiseren van jaarrond voorzieningen voor durfsporten past bij de provinciale kerntaak regionale economie en de ambities uit de Visie Waterrecreatie. Het zorgvuldig afwegen van locaties waar wel of geen bebouwing is toegestaan en onder welke voorwaarden, past bij de provinciale kerntaak duurzame ruimtelijke ontwikkeling.
- Relatie met rolopvatting: Alhoewel partijen geen specifieke rol van de provincie verwachten, kan de provincie – met het oog op de kerntaak regionale economie en de ambities vanuit de Visie Waterrecreatie – overwegen om financiële middelen beschikbaar te stellen voor het realiseren van voorzieningen voor durfsporten. Dit zou een rol van de provincie als presterende overheid betekenen en een aanjagende rol in het kader van de Visie Waterrecreatie.
- Rol van andere partijen: Het ontwikkelen en uitvoeren van initiatieven voor jaarrond voorzieningen ligt primair bij de sector.

Overheden, en natuur- en waterbeheerders toetsen dit aan beleid, wet- en regelgeving en faciliteren waar mogelijk. In het kader van lokale economische stimulering kunnen gemeenten ervoor kiezen om een financiële bijdrage te leveren aan het realiseren van voorzieningen, alhoewel de beschikbare middelen daarvoor vaak beperkt zijn.

- **Effectiviteit:** Het beschikbaar stellen van financiële middelen voor het realiseren van jaarrond voorzieningen draagt direct bij aan het bieden van ruimte voor ontwikkeling van de durfsporten. Er is echter maar een beperkt aantal plekken waar het realiseren van nieuwe jaarrond voorzieningen mogelijk is.
- **Urgentie:** Uit de analyse en de gebiedstafels is niet naar voren gekomen dat financiering van jaarrond voorzieningen een urgent probleem is. Het ruimtelijk instrumentarium is hierin de meest beperkende factor, maar de afspraken daarover staan vast.
- **Advies:** Het beschikbaar stellen van financiële middelen lijkt vooral doelmatig in de vorm van gerichte cofinanciering met een bredere scope. We adviseren de provincie dan ook om – zoals zij dit nu ook al doet – gericht financiële middelen beschikbaar te stellen aan initiatieven die bijdragen aan het verbeteren van de mogelijkheden op bestaande locaties of het oplossen van knelpunten, bijvoorbeeld op het gebied van veiligheid en natuur. En om dit ook aan betrokken partijen kenbaar te maken.

Events

5. Organiseren van (gemeentegrens overschrijdende) events

- **Gevraagde rol:** Partijen vragen de provincie om gemeenten te stimuleren om hun beleid voor durfsporten te uniformeren. Dit zodat gemeentegrensoverschrijdende evenementen beter gefaciliteerd kunnen worden.
- **Relatie met wettelijke taken:** Er is geen wettelijke taak van waaruit de provincie dit zou moeten oppakken.

- **Relatie met provinciale kerntaken en ambities:** Het beter faciliteren van gemeentegrensoverschrijdende evenementen past wel bij de provinciale kerntaak regionale economie en de ambities uit de Visie Waterrecreatie.
- **Relatie met rolopvatting:** Met het oog op de kerntaak regionale economie en de ambities vanuit de Visie Waterrecreatie en de behoefte van betrokken partijen, is een rol van de provincie als netwerkende overheid denkbaar, waarbij de provincie optreedt als bemiddelaar tussen gemeenten. Daarnaast is ook een rol als presterende overheid te overwegen, waarbij de provincie een financiële bijdrage levert aan evenementen met een (boven)regionale aantrekkingskracht.
- **Rol van andere partijen:** Het organiseren van evenementen ligt primair bij de sector. Overheden, en natuur- en waterbeheerders toetsen dit aan beleid, wet- en regelgeving en faciliteren waar mogelijk. Voor zover nationale wet- en regelgeving dit niet beperken, is het toestaan van evenementen en het koppelen van voorwaarden daaraan een bevoegdheid van lagere overheden, terrein- en waterbeheerders. Zij hebben geen taak om hun beleid onderling te uniformeren, maar kunnen hier wel voor kiezen wanneer zij hier voordelen in zien. In het kader van lokale economische stimulering kunnen gemeenten ervoor kiezen om een financiële bijdrage te leveren aan durfsportevenementen, alhoewel de beschikbare middelen daarvoor vaak beperkt zijn.
- **Effectiviteit:** Door uniformeren van gemeentelijk beleid voor durfsporten ten behoeve van evenementen wordt het eenvoudiger om gemeentegrensoverschrijdende evenementen te organiseren. Hierdoor wordt direct meer ruimte aan durfsporten geboden. Door een financiële bijdrage kunnen mogelijk meer durfsportevenementen georganiseerd. Er zijn echter geen signalen afgegeven die er op wijzen dat er nu sprake zou zijn van een gebrek aan financiële middelen waardoor minder durfsportevenementen worden georganiseerd.

- Urgentie: In het algemeen leeft bij de sector de behoefte aan een uniformer durfsportbeleid van gemeenten. Gemeentegrenzen zijn voor durfsporters namelijk niet relevant. Ons beeld is echter dat het toegankelijk maken van wet- en regelgeving en het communiceren daarvan urgenter (en bovendien haalbaarder) is dan het uniformeren van gemeentelijk beleid. Gezien de behoefte van partijen is het wel nuttig om te onderzoeken wat hiervoor de mogelijkheden zijn.
- Advies: Gemeenten hebben het recht om hun eigen beleid vast te stellen voor zover dit niet in strijd is met bepalingen van hogerhand. De provincie zou een rol als bemiddelaar kunnen spelen, te beginnen bij het polsen van de bereidheid van gemeenten om hun beleid onderling af te stemmen ten behoeve van grote evenementen die interessant zijn voor de regionale economie. Het opzetten van een subsidieregeling voor durfsportevenementen met een bovenregionale aantrekkingskracht zien wij nu niet direct als doelmatig en effectief. Een financiële bijdrage aan evenementen kan echter wel onderdeel vormen van de gerichte cofinanciering van initiatieven (zie ook interventie 4).

Promotie

6. Uitdragen van Noord-Holland als dé durfsportprovincie van Nederland

- Gevraagde rol: Partijen vragen de provincie om Noord-Holland te promoten als dé durfsportprovincie van Nederland.
- Relatie met wettelijke taken: Er is geen wettelijke taak van waaruit de provincie dit zou moeten oppakken.
- Relatie met provinciale kerntaken en ambities: Het promoten van Noord-Holland als dé durfsportprovincie van Nederland heeft wel raakvlakken met de provinciale kerntaak regionale economie en bij de ambitie vanuit de Visie Waterrecreatie om marketing en promotie te verbeteren.
- Relatie met rolopvatting: Het uitvoeren van promotie past niet bij de rollen van de provincie zoals omschreven in de Omgevingsvisie en de Visie Waterrecreatie.
- Rol van andere partijen: Het promoten van durfsportlocaties in Noord-Holland ligt primair bij de sector zelf. Met het oog op lokale economische stimulering kunnen gemeenten zich profileren als durfsportgemeente. Zo is de promotie voor de Randmeren ondergebracht bij de Coöperatie Gastvrije Randmeren. Wanneer ingezet wordt op het promoten van de gehele provincie, is het logisch dat dit op hoger niveau wordt opgepakt. Er is daarvoor nu geen duidelijke aangewezen partij; wel zou het aanbevolen Durfsportplatform hiervoor als medium / trekker kunnen dienen.
- Effectiviteit: Het promoten van Noord-Holland als durfsportprovincie trekt niet alleen sporters maar mogelijk ook ondernemers die kansen zien voor het creëren van nieuwe mogelijkheden voor durfsporten. Dit zal een positieve invloed op de regionale economie met zich meebrengen.
- Urgentie: Partijen hebben aangegeven dat o.a. Friesland beter bekend staat als watersportprovincie dan Noord-Holland. Zij zien daarom *kansen* om de positie van Noord-Holland te verbeteren ten behoeve van de regionale economie. Gezien het relatief kleine aandeel van durfsporten binnen de watersporten, is dit specifiek voor durfsporten echter niet urgent.
- Advies: Het uitvoeren van promotie is geen taak die bij de provincie past, maar de provincie heeft er wel belang bij met het oog op het stimuleren van de regionale economie en de ambities uit de Visie Waterrecreatie. Bovendien zijn er al promotieactiviteiten waar mogelijk bij kan worden aangesloten. We bevelen dan ook aan om te bekijken of het promoten van durfsporten in Noord-Holland kan worden meegenomen in bestaande promotieactiviteiten van betrokken partijen. Met het oog op effectiviteit is aan te bevelen om in te zetten op Noord-Holland als watersportprovincie, met durfsport als onderdeel daarvan.

B5.2 Informerende en verbindende strategieën

Strategie	Interventie	Rol gevraagd door partijen	Past bij wettelijke taak	Past bij provinciale kerntaak	Past bij ambitie provincie	Past bij rol omgevingsvisie	Past bij rol uvp waterrecreatie
<i>Informerende en verbindende strategieën ten behoeve van: alle opgaven</i>							
Eenduidige informatie over bestaande wet- en regelgeving	7. Eenduidige informatie verschaffen: wat mag waar, en hoe moet je je gedragen	In beeld brengen wat waar mag	Wnb, BPR, Whvbz	Natuur Openbaar bestuur		Netwerkend: kennisoverdracht	Aanjagend
		Verzamelde informatie ontsluiten (website, app)	Wnb, BPR, Whvbz	Natuur Openbaar bestuur		Netwerkend: kennisoverdracht	Aanjagend
		Uniforme landelijke communicatie (bijv. bebording)		Natuur Openbaar bestuur		Netwerkend: partner	Aanjagend
	8. Centraal aanspreekpunt: één contactpersoon voor durfsporten per gemeente		-	Openbaar bestuur		-	-
Veiligheidsbewustzijn vergroten	9. Voorlichting (ter plaatse, online, app, veiligheidscampagne)	Onderzoek: hoe bereik je sporters?	Whvbz	-		Netwerkend: kennisoverdracht	Aanjagend
		Coördineren veiligheidscampagne	-	-		Presterend: opdrachtgever	-
		Koppelen bestaande initiatieven	-	-		Netwerkend: bemiddelaar	Regie

	10. Richtlijnen ontwikkelen voor veilige weersomstandigheden	Samenbrengen van partijen	-	-		Netwerkend: bemiddelaar	Regie
	11. Opleiding en training	Samenbrengen van partijen	-	-		Netwerkend: bemiddelaar	Regie
	12. Inzicht: hoe vaak gaat het mis?		Wnb, Whvbz	-		Netwerkend: kennisoverdracht	Aanjagend
Natuur-bewustzijn vergroten	13. Voorlichting (ter plaatse, online, app, natuurcampagne)	Betrekken bij voorlichting veiligheid	-	Natuur	Waterrecreatie	Presterend: opdrachtgever	-
Bewustwording en van elkaar leren	14. Gemeenten met elkaar in gesprek laten gaan en informatie met elkaar laten uitwisselen	Samenbrengen van partijen	-	Openbaar bestuur	Waterrecreatie	Netwerkend: bemiddelaar	Regie
	15. Creëren van platform voor stakeholders	Platform opzetten	-	-	Waterrecreatie	Netwerkend: bemiddelaar	Regie

Eenduidige informatie over bestaande wet- en regelgeving (incl. gedragsregels)

7. Eenduidige informatie verschaffen: wat mag waar en hoe moet je gedragen?

- Gevraagde rol: Partijen vragen de provincie om in beeld te brengen wat nu waar precies wel en niet mag en om deze informatie vervolgens eenduidig en centraal te ontsluiten, bijvoorbeeld via een centrale website of app. Als het even kan zou dit op landelijk niveau opgepakt moeten worden en zou bijvoorbeeld ook een uniforme bebordingssystematiek moeten worden toegepast.
- Relatie met wettelijke taken: Met het oog op de wettelijke taken op het gebied van natuurbescherming, veiligheid van zwemlocaties en waterveiligheid, zou de provincie in het kader van goed openbaar bestuur in ieder geval informatie moeten verschaffen over deze wet- en regelgeving, waarvoor zij bevoegd gezag is. Bovendien is het in het belang van deze taken dat voor sporters en andere betrokken partijen duidelijk is wat waar wel en niet is toegestaan.
- Relatie met provinciale kerntaken en ambities: Informatievoorziening over wet- en regelgeving is belangrijk in relatie tot de provinciale kerntaak kwaliteit van het openbaar bestuur.
- Relatie met rolopvatting: Bij het verzamelen en ontsluiten van informatie past een rol als netwerkende overheid die zich inzet voor kennisoverdracht en dus een rol als aanjager vanuit de Visie Waterrecreatie. Waar het gaat om uniforme landelijke communicatie is een netwerkende rol als één van de partners passend.
- Rol van andere partijen: Overheden en beheerders zijn primair zelf verantwoordelijk voor het ontsluiten van hun eigen wet- en regelgeving. In het Randmerengebied speelt het samenwerkingsverband Coöperatie Gastvrije Randmeren hierin

een belangrijke rol. Er is echter geen duidelijke aangewezen partij om al deze informatie op hoger niveau samen te brengen en te ontsluiten.

- Effectiviteit: Het verzamelen en ontsluiten van informatie zal ertoe leiden dat wet- en regelgeving eenvoudiger te vinden en te raadplegen is. Het is aannemelijk dat dit zal leiden tot minder onveilige situaties en verstoring van de natuur doordat sporters en andere betrokken partijen beter op de hoogte zijn van wat nu precies waar wel en niet mag. Uniformere landelijke communicatie zal hier nog eens extra aan bijdragen doordat de wet- en regelgeving op die manier beter herkenbaar en begrijpelijk is.
- Urgentie: Met het oog op de conclusies van de analyse en de behoefte van partijen in relatie tot de opgaven beoordelen wij het verzamelen en centraal ontsluiten van eenduidige informatie over bestaande wet- en regelgeving als zeer urgent.
Advies: We adviseren de provincie om het voortouw te nemen in het verder verzamelen en centraal ontsluiten van de relevante wet- en regelgeving. Enerzijds omdat er geen andere partij is die dit eigenhandig zal oppakken terwijl de behoefte hieraan wel groot is. Anderzijds omdat de provincie hier vanuit haar wettelijke taken en provinciale ambities belang bij heeft en dit past bij haar rolopvatting. Het spreekt voor zich dat het landelijk oppakken van de informatievoorziening, zowel online als ter plaatse, bijdraagt aan de volledigheid en eenduidigheid. Dit vraagt echter ook extra inzet, niet alleen van de provincie Noord-Holland, maar ook van andere provincies. We adviseren de provincie om dit te agenderen in het Interprovinciaal Overleg, enerzijds omdat provinciegrenzen voor durfsporters niet relevant zijn en dit geen specifiek Noord-Hollands 'probleem' is, anderzijds omdat met gebundelde krachten een grotere impact kan worden bereikt.

8. Centraal aanspreekpunt bij gemeenten

- Gevraagde rol: Partijen vragen de provincie niet specifiek om een rol bij deze interventie.
- Relatie met wettelijke taken: Er is geen wettelijke taak van waaruit de provincie dit zou moeten oppakken.
- Relatie met provinciale kerntaken en ambities: Het creëren van een centraal aanspreekpunt bij gemeenten is wel gerelateerd aan de provinciale kerntaak kwaliteit van het openbaar bestuur.
- Relatie met rolopvatting: Het creëren van een centraal aanspreekpunt bij gemeenten past niet direct bij de rollen van de provincie zoals omschreven in de Omgevingsvisie en de Visie Waterrecreatie. Mogelijk ligt dit wel in het verlengde van de aanjagende rol uit de Visie Waterrecreatie.
- Rol van andere partijen: Gemeenten zijn primair zelf verantwoordelijk voor het organiseren van hun communicatie met belanghebbenden.
- Effectiviteit: Het creëren van een centraal aanspreekpunt bij gemeenten leidt niet direct tot het verminderen van onveilige situaties en verstoring van de natuur, maar is in het algemeen wel nuttig voor het efficiënt en effectief aanpakken van de opgaven.
- Urgentie: Vanwege de vele partijen die bij durfsporten betrokken zijn en de complexe wet- en regelgeving, is het handig – maar niet per se urgent – dat er bij gemeenten één centraal aanspreekpunt is die de gemeente vertegenwoordigt op het gebied van durfsporten en waar men terecht kan met vragen. Bovendien is er bij een aantal gemeenten al zo'n centraal aanspreekpunt
- Advies: Er is geen duidelijke rol voor de provincie om zich in te zetten voor één centraal aanspreekpunt voor durfsporten in iedere gemeente. Vanuit de kerntaak kwaliteit van het openbaar bestuur en de aanjagende rol vanuit de Visie Waterrecreatie zou de provincie dit kunnen agenderen in bestaande overleggen zoals

het Strandoverleg. Dit aangezien hier bij partijen behoefte aan bestaat en dit een relatief kleine moeite is.

Veiligheidsbewustzijn vergroten

9. Voorlichting

- Gevraagde rol: Partijen vragen de provincie om zich in te zetten voor voorlichting over veiligheid van sporters zelf en van andere recreanten. Het gaat daarbij zowel om voorlichting online als ter plaatse. Er is behoefte aan het koppelen van bestaande voorlichtingsinitiatieven voor een grotere impact en het opzetten van een grote veiligheids campagne. Hiervoor moet allereerst worden onderzocht hoe sporters het beste bereikt kunnen worden.
- Relatie met wettelijke taken: Er is geen wettelijke taak van waaruit de provincie dit zou moeten oppakken. De provincie heeft wel belang bij het voorlichten van sporters vanwege haar wettelijke taken op het gebied van de veiligheid van zwemlocaties en waterveiligheid.
- Relatie met provinciale kerntaken en ambities: Er zijn geen provinciale kerntaken waaraan deze interventie gelieerd is. Wel wordt in de Visie Waterrecreatie benadrukt dat de provincie veiligheid belangrijk vindt, maar wordt niet specifiek ingegaan op voorlichting.
- Relatie met rolopvatting: Het uitvoeren van een onderzoek naar de manier waarop sporters het best bereikt kunnen worden, past bij een rol als netwerkende overheid en de aanjagende rol uit de Visie Waterrecreatie. De provincie zou opdracht kunnen geven voor het uitvoeren van een veiligheids campagne en neemt dan een rol in als presterende overheid. Daarnaast zou de provincie kunnen bemiddelen voor het koppelen van bestaande initiatieven, waarmee zij een netwerkende rol vervult die aansluit bij de regierol uit de Visie Waterrecreatie.

- Rol van andere partijen: KNRM, Varen doe je samen! en VTH-partijen hebben een belangrijke uitvoerende rol op het gebied van voorlichting, met elk hun eigen prioriteiten en doelgroepen.
- Effectiviteit: Partijen hebben aangegeven dat sporters over het algemeen lastig te bereiken zijn. Meer inzicht in hoe sporters bereikt kunnen worden is daarom essentieel. Het koppelen van bestaande initiatieven is een relatief kleine investering die meteen veel effect kan hebben. Een veiligheidscampagne is alleen effectief wanneer sporters goed bereikt worden. Voorlichting over veiligheid zal leiden tot een groter veiligheidsbewustzijn en daarmee minder onveilige situaties.
- Urgentie: Met het oog op de resultaten van de interviews en de gebiedstafels in combinatie met de opgaven beoordelen wij voorlichting over veiligheid als zeer urgent. Zeker ook met het oog op de verwachting dat het steeds drukker wordt op het water en dat er steeds vaker weersomstandigheden voorkomen die zowel geschikt zijn voor zwemmers als durfsporters.
- Advies: Vanuit wettelijke en provinciale taken is er geen duidelijke rol voor de provincie op het gebied van voorlichting over veiligheid, maar de provincie heeft hierbij wel belang in relatie tot haar wettelijke taken. Bovendien is het de vraag wie dit op hoger niveau oppakt, als de provincie het niet doet. Partijen als de KNRM hebben namelijk ook zo hun eigen prioritaire doelgroepen, waar slechts enkele durfsporten toe behoren. Het zou het meest effectief en efficiënt zijn om dit op nationaal niveau op te pakken. Vanwege de urgentie adviseren we de provincie om het onderwerp te agenderen in het Interprovinciaal Overleg om samen met andere watersportprovincies te bekijken welke rol zij hierin kunnen spelen.

10. Richtlijnen voor veilige weersomstandigheden

- Gevraagde rol: Partijen vragen de provincie om de juiste partijen samen te brengen voor het ontwikkelen van richtlijnen voor weersomstandigheden waarbij durfsporters wel of juist niet veilig hun sport kunnen beoefenen.
- Relatie met wettelijke taken: Er is geen wettelijke taak van waaruit de provincie dit zou moeten oppakken.
- Relatie met provinciale kerntaken en ambities: Er zijn geen provinciale kerntaken waaraan deze interventie gelieerd is. In de Visie Waterrecreatie wordt wel benadrukt dat de provincie veiligheid belangrijk vindt, maar wordt niet specifiek ingegaan op richtlijnen voor sporters.
- Relatie met rolopvatting: Het samenbrengen van partijen betekent een rol als netwerkende overheid. Dit past goed bij de regierol uit de Visie Waterrecreatie.
- Rol van andere partijen: Het ontwikkelen van richtlijnen voor veilige weersomstandigheden ligt met name bij de sector. Ook een rol van reddingsdiensten als het KNRM lijkt daarbij logisch.
- Effectiviteit: Het ontwikkelen en ontsluiten van richtlijnen voor veilige weersomstandigheden leidt tot een groter veiligheidsbewustzijn en minder onveilige situaties voor sporters. De vraag is natuurlijk wel of sporters zich er ook aan houden.
- Urgentie: Met name voor de surfsporten is dit vrij urgent, omdat reddingsdiensten relatief vaak moeten uitrukken voor surfers in nood vanwege ongeschikte weersomstandigheden.
- Advies: Met het oog op de rolopvatting vanuit de Visie Waterrecreatie, waarin de provincie aangeeft zich te willen inzetten voor het samenbrengen van partijen, adviseren wij de provincie om een platform op te zetten waar partijen elkaar weten te vinden en van waaruit zij gezamenlijk acties kunnen oppakken.

11. Opleiding en training

- Gevraagde rol: Partijen vragen de provincie om de juiste partijen samen te brengen voor het ontwikkelen van opleiding en training over veiligheid.
- Relatie met wettelijke taken: Er is geen wettelijke taak van waaruit de provincie dit zou moeten oppakken.
- Relatie met provinciale kerntaken en ambities: Er zijn geen provinciale kerntaken waaraan deze interventie gelieerd is. In de Visie Waterrecreatie wordt wel benadrukt dat de provincie veiligheid belangrijk vindt, maar wordt niet specifiek ingegaan op opleiding en training.
- Relatie met rolopvatting: Het samenbrengen van partijen betekent een rol als netwerkende overheid. Dit past goed bij de regierol uit de Visie Waterrecreatie.
- Rol van andere partijen: Het ontwikkelen van opleiding en training over veiligheid is voornamelijk een rol van de sector. Het Watersportverbond doet dit bijvoorbeeld al. Een rol van reddingsdiensten is ook denkbaar.
- Effectiviteit: Het ontwikkelen van opleiding en training leidt tot een groter veiligheidsbewustzijn en minder onveilige situaties voor sporters. De vraag is wel of dit verplicht kan worden gesteld en zo nee, of sporters hier dan voor willen betalen.
- Urgentie: Dit is zowel relevant voor de veiligheid van sporters zelf als voor de veiligheid van andere recreanten. Met het oog op het grote aantal individuele sporters en het belang van veiligheid, beoordelen we opleiding en training als redelijk urgent.
- Advies: Met het oog op de rolopvatting vanuit de Visie Waterrecreatie, waarin de provincie aangeeft zich te willen inzetten voor het samenbrengen van partijen, adviseren wij de provincie om een platform op te zetten waar partijen elkaar weten te vinden en van waaruit zij gezamenlijk acties kunnen oppakken .

12. Inzicht: hoe vaak gaat het mis? (monitoring)

- Gevraagde rol: Partijen vragen de provincie niet specifiek om een rol bij deze interventie.
- Relatie met wettelijke taken: Vanuit de wettelijke taken op het gebied van natuurbescherming en veiligheid van zwemlocaties is monitoring van incidenten belangrijk.
- Relatie met provinciale kerntaken en ambities: Deze interventie is gelieerd aan de provinciale kerntaak natuurbeheer. In de Visie Waterrecreatie wordt benadrukt dat de provincie veiligheid belangrijk vindt, maar wordt niet specifiek ingegaan op monitoring van incidenten.
- Relatie met rolopvatting: Het vergaren en overdragen van kennis betekent een rol als netwerkende overheid. Dit past goed bij de aanjagende rol uit de Visie Waterrecreatie.
- Rol van andere partijen: Monitoring is een belangrijk onderdeel van VTH-taken. De verschillende VTH-partijen hebben hierin dan ook een belangrijke uitvoerende rol. In de Noord-Hollandse Natura 2000-gebieden verzorgt de RUD NHN deze monitoring al, als onderdeel van het VTH-takenpakket voor natuur.
- Effectiviteit: Het verkrijgen van inzicht in incidenten is een voorwaarde voor het beoordelen van de urgentie en het meten van de effectiviteit van interventies.
- Urgentie: Het verkrijgen van inzicht in incidenten is een voorwaarde voor het beoordelen van de urgentie en het meten van de effectiviteit van interventies. Dit is een interventie die je sowieso moet plegen als basis voor andere interventies.
- Advies: Vanuit wettelijke taken heeft de provincie belang bij monitoring van incidenten, zowel waar het gaat om verstoring als om ongelukken op of rondom het water. In de praktijk zijn de gegevens van de bestaande monitoring echter niet altijd volledig door gebrek aan capaciteit of andere middelen. Bovendien is monitoring van verstoringincidenten ook buiten Natura 2000-

gebieden van belang én moet inzicht worden verkregen in veiligheidsincidenten. Aangezien monitoring een belangrijke basis is voor andere interventies, adviseren we de provincie om als onderdeel van de handhavingstaken op het gebied van Natura 2000 en zwemlocaties in samenwerking met waterbeheerders (die een belang hebben bij waterveiligheid) meer middelen beschikbaar te stellen voor monitoring.

Natuurbewustzijn vergroten

13. Voorlichting

- Gevraagde rol: Partijen vragen de provincie om voorlichting over veiligheid te combineren met voorlichting over natuur.
- Relatie met wettelijke taken: Er is geen wettelijke taak van waaruit de provincie dit zou moeten oppakken. De provincie heeft echter wel belang bij het voorlichten van sporters over natuur met het oog op haar wettelijke taken op het gebied van natuurbescherming.
- Relatie met provinciale kerntaken en ambities: Deze interventie is gelieerd aan de provinciale kerntaak natuurbeheer. In de Visie Waterrecreatie wordt het behoud van natuurwaarden als uitgangspunt beschouwd, maar wordt niet specifiek ingegaan op voorlichting hierover.
- Relatie met rolopvatting: De provincie zou opdracht kunnen geven voor het uitvoeren van een natuur- en veiligheidscampagne en neemt dan een rol in als presterende overheid.
- Rol van andere partijen: In Natura 2000-gebieden is voorlichting vaak onderdeel van de VTH-taken. Hier ligt dus een belangrijke rol voor de VTH-partijen, natuur- en waterbeheerders, met elk hun eigen prioriteiten en doelgroepen. In het Randmerengebied speelt de Coöperatie Gastvrije Randmeren hierin een belangrijke rol.
- Effectiviteit: Het voorlichten van sporters over natuur draagt bij aan hun natuurbewustzijn en zorgt daarmee naar verwachting

voor minder verstoring van de natuur. De effectiviteit valt of staat bij de mate waarin sporters worden bereikt.

- Urgentie: Partijen hebben aangegeven dat verstoring van de natuur door durfsporten regelmatig voorkomt en dat het voorkomen hiervan prioriteit zou moeten hebben. Met het oog op de toenemende druk op de natuur vanuit verschillende hoeken, wordt het voorkomen van verstoring in de toekomst nog belangrijker.
- Advies: We adviseren de provincie om de voorlichting over natuur te koppelen aan de voorlichting over veiligheid. Ook hier geldt dat dit ten behoeve van efficiëntie en effectiviteit het beste op nationaal niveau zou kunnen worden opgepakt. We adviseren de provincie om het onderwerp te agenderen in het Interprovinciaal Overleg.

Bewustwording en van elkaar leren

14. Gemeenten informatie laten uitwisselen

- Gevraagde rol: Partijen vragen de provincie om gemeenten met elkaar in gesprek te laten gaan en hen informatie met elkaar te laten uitwisselen over de omgang met durfsporten.
- Relatie met wettelijke taken: Er is geen wettelijke taak van waaruit de provincie dit zou moeten oppakken.
- Relatie met provinciale kerntaken en ambities: Samenwerking tussen gemeenten is wel gerelateerd aan de provinciale kerntaak kwaliteit van het openbaar bestuur. Bovendien is samenwerking tussen betrokken partijen een belangrijk uitgangspunt van de Visie Waterrecreatie.
- Relatie met rolopvatting: Het samenbrengen van partijen betekent een rol als netwerkende overheid. Dit past goed bij de regierol uit de Visie Waterrecreatie.
- Rol van andere partijen: Voor het samenbrengen van partijen om hen kennis te laten uitwisselen en met elkaar in gesprek te gaan is

het denkbaar dat partijen hiervoor zelf het initiatief nemen op gebiedsniveau. Bijvoorbeeld Rijkswaterstaat als voortouwnemer voor verschillende Natura 2000-beheerplannen en de Coöperatie Gastvrije Randmeren als samenwerkingsverband.

- Effectiviteit: Het verbinden van partijen ten behoeve van onderlinge bewustwording, kennisdeling en samenwerking is een belangrijke voorwaarde voor het efficiënt en effectief aanpakken van de opgaven.
- Urgentie: Vanwege het grote aantal betrokken partijen met elk hun eigen belangen, taken en bevoegdheden in relatie tot de complexiteit van de opgave beschouwen wij het verbinden van alle betrokken partijen (niet alleen gemeenten), onder andere om van elkaar te leren, als zeer urgent.
- Advies: Met het oog op de rolopvatting vanuit de Visie Waterrecreatie, waarin de provincie aangeeft zich te willen inzetten voor het samenbrengen van partijen, adviseren wij de provincie om een platform op te zetten waar partijen elkaar weten te vinden en van waaruit zij gezamenlijk acties kunnen oppakken.

15. Creëren van platform voor stakeholders

- Gevraagde rol: Partijen vragen de provincie om de juiste partijen samen te brengen door een platform op te zetten waar alle verschillende stakeholders elkaar weten te vinden.
- Relatie met wettelijke taken: Er is geen wettelijke taak van waaruit de provincie dit zou moeten oppakken.
- Relatie met provinciale kerntaken en ambities: Er zijn geen provinciale kerntaken waaraan deze interventie gelieerd is.

Samenwerking tussen betrokken partijen is wel een belangrijk uitgangspunt van de Visie Waterrecreatie.

- Relatie met rolopvatting: Het samenbrengen van partijen betekent een rol als netwerkende overheid. Dit past goed bij de regierol uit de Visie Waterrecreatie.
- Rol van andere partijen: Het is denkbaar dat partijen op gebiedsniveau het initiatief nemen om een platform op te richten. Bijvoorbeeld onder leiding van Rijkswaterstaat als voortouwnemer voor verschillende Natura 2000-beheerplannen of de Coöperatie Gastvrije Randmeren als samenwerkingsverband. Wanneer echter provinciebreed een platform wordt ingesteld, zouden dergelijke gebiedsgerichte initiatieven waarschijnlijk aan betekenis inleveren (afhankelijk van hun doelstellingen en functioneren).
- Effectiviteit: Het verbinden van partijen ten behoeve van onderlinge bewustwording, kennisdeling en samenwerking is een belangrijke voorwaarde voor het efficiënt en effectief aanpakken van de opgaven. Een platform waar partijen elkaar weten te vinden is een effectief middel voor verbinding.
- Urgentie: Vanwege de grote behoefte aan het verbinden van partijen om gezamenlijk aan de slag te gaan met de opgaven en van elkaar te leren, beschouwen wij het opzetten van een platform als zeer urgent.
- Advies: Met het oog op de rolopvatting vanuit de Visie Waterrecreatie, waarin de provincie aangeeft zich te willen inzetten voor het samenbrengen van partijen, adviseren wij de provincie om op provinciaal niveau een platform op te zetten waar partijen elkaar weten te vinden en van waaruit zij gezamenlijk acties kunnen oppakken .

B5.3 Regulerende strategieën

Strategie	Interventie	Rol gevraagd door partijen	Past bij wettelijke taak	Past bij provinciale kerntaak	Past bij ambitie provincie	Past bij rol omgevingsvisie	Past bij rol uvp waterrecreatie
<i>Regulerende strategieën ten behoeve van: veiligheid verbeteren en kwetsbare gebieden beschermen</i>							
Toezicht en handhaving: meer en beter	16. Meer toezicht ter plaatse	Meer toezicht, beter handhaven	Wnb, Whvbz	Natuur		Rechtmatig: toezichthouder, handhaving	Toezichthouder en vergunning-verlener
	17. Betere samenwerking handhaving	Coördineren samenwerking	Wet VTH	Natuur		Netwerkend: partner	Toezichthouder en vergunning-verlener
	18. Centraal aanspreek- en meldpunt	-	-	Openbaar bestuur		Netwerkend: partner	-
Zelfregulering	19. Gedragsregels van de sector	Overlegpartner	-	Natuur		Netwerkend: partner	Regie
		Samenbrengen van partijen	-	Natuur		Netwerkend: bemiddelaar	Regie
	20. Spotbeheerders	Overlegpartner	-	Natuur		Netwerkend: partner	Regie
Certificering en veiligheidseisen	21. Veiligheidseisen voor/certificering van commerciële aanbieders	Samenbrengen van partijen	-	-		Netwerkend: bemiddelaar	Regie
	22. Certificering/ diploma voor beoefenaars (bijv. via CWO)	Samenbrengen van partijen	-	-		Netwerkend: bemiddelaar	Regie

Zonering in tijd en ruimte	23. Iedereen zijn eigen plek op het strand en in het water	<ul style="list-style-type: none"> • Kustpact maken met afspraken over activiteiten • Keuzes maken: waar wel en geen durfsport • Overlegpartner 	Wnb, Whvbz, BPR, Kustpact	Natuur Duurzame RO	Waterrecreatie	Rechtmatig: regelgever	Aanjagend
	Corridors: zones waar je te water mag en verder op het water vrij spel					Presterend: beleidsontwikkelaar	
	Dynamisch zonereren					Netwerkend: bemiddelaar	
	24. Voorbeeldenbank	Voorbeeldenbank opzetten	-	Openbaar bestuur		Netwerkend: kennisoverdracht	Aanjagend
	25. Locaties sluiten indien nodig	-	Wnb, Whvbz	Natuur		Rechtmatig: handhaving	Toezichthouder en vergunningverlener
	26. Fysieke maatregelen	-	Wnb, Whvbz	Natuur		-	Toezichthouder en vergunningverlener

Toezicht en handhaving: meer en beter

16. Meer toezicht ter plaatse

- Gevraagde rol: Partijen vragen de provincie om meer toezicht ter plaatse te organiseren zodat beter kan worden gehandhaafd op verstoring van de natuur en onveilige situaties kunnen worden voorkomen of snel kunnen worden opgelost.
- Relatie met wettelijke taken: Vanuit de wettelijke taken op het gebied van natuurbescherming en veiligheid van zwemlocaties zou de provincie voor voldoende toezicht en handhaving moeten zorgen.
- Relatie met provinciale kerntaken en ambities: Deze interventie is gelieerd aan de provinciale kerntaak natuurbeheer. Ook worden veiligheid en het behoud van natuurwaarden in de Visie Waterrecreatie als belangrijk beschouwd.
- Relatie met rolopvatting: Het uitvoeren van toezicht- en handhavingstaken past bij een rol als rechtmatige overheid. In de Visie Waterrecreatie is deze rol beschreven als toezichthouder en vergunningverlener.
- Rol van andere partijen: Alle VTH-partijen hebben hierin een belangrijke uitvoerende rol; de relevante bevoegde gezagen moeten hiervoor opdracht geven. De sector kan spotbeheerders leveren ter informele aanvulling op gediplomeerde toezichthouders en handhavers.
- Effectiviteit: In principe zou meer capaciteit voor toezicht en handhaving direct moeten leiden tot minder verstoring van de natuur en minder onveilige situaties. Feit blijft echter dat toezichthouders en handhavers niet overal tegelijk kunnen zijn.
- Urgentie: Aangezien partijen enerzijds nadrukkelijk hebben aangegeven dat er structureel te weinig capaciteit is voor toezicht en handhaving en het anderzijds steeds drukker wordt op het water en de natuur steeds meer onder druk komt te staan,

beoordelen wij meer toezicht en handhavingcapaciteit als zeer urgent.

- Advies: Vanwege de urgentie en de wettelijke taken van de provincie op het gebied van veiligheid van zwemlocaties en natuurbescherming, adviseren we de provincie om te onderzoeken of het mogelijk is om meer capaciteit en middelen in te zetten voor toezicht en handhaving en/of meer prioriteit te geven aan handhaving op durfsporten. Mogelijk kan zelfregulering (zie interventies 4 en 5 van deze paragraaf) hieraan bijdragen. Feit blijft echter wel dat spotbeheerders niet dezelfde bevoegdheden hebben als gecertificeerde BOA's en hen dus niet kunnen vervangen.

17. Betere samenwerking op handhaving

- Gevraagde rol: Partijen vragen de provincie om te zorgen voor betere samenwerking op het gebied van toezicht en handhaving, ten behoeve van betere afstemming en efficiëntere en effectievere uitvoering van taken van de vele toezichthoudende en handhavende partijen.
- Relatie met wettelijke taken: Vanuit de Wet VTH zou de provincie moeten zorgen voor een goede coördinatie van VTH-taken door alle uitvoerende partijen in de provincie. In de praktijk is er geen capaciteit om al deze taken te coördineren. De provincie heeft daarom de nadruk gelegd op de coördinatie van VTH-taken in Natura 2000-gebieden. Met uitzondering van kitesurfen op verboden plekken in het IJsselmeergebied en snelvaren zonder ontheffing op de Loosdrechtse Plassen hebben durfsporten op dit moment echter geen prioriteit.
- Relatie met provinciale kerntaken en ambities: Deze interventie is gelieerd aan de provinciale kerntaak natuurbeheer. In de Visie Waterrecreatie worden veiligheid en het behoud van natuurwaarden, maar ook samenwerking als belangrijk beschouwd.

- Relatie met rolopvatting: Het uitvoeren van toezicht- en handhavingstaken past bij een rol als rechtmatige overheid. In de Visie Waterrecreatie is deze rol beschreven als toezichthouder en vergunningverlener. Het coördineren van deze taken binnen de provincie behoeft een meer netwerkende dan wel aanjagende rol.
- Rol van andere partijen: In het IJsselmeergebied heeft Rijkswaterstaat (vanuit diens rol als voortouwnemer voor de Natura 2000-beheerplannen) de coördinatie van toezicht en handhaving al belegd bij de Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreek. In het Waddengebied worden toezicht en handhaving gecoördineerd door de Provincie Friesland.
- Effectiviteit: Samenwerking op handhaving zal leiden tot effectievere en efficiëntere handhaving, waardoor onveilige situaties beter kunnen worden voorkomen of opgelost en minder verstoring van de natuur plaatsvindt.
- Urgentie: Samenwerking op handhaving is urgent vanwege het grote aantal handhavende partijen. Met name in het Wadden- en IJsselmeergebied en op de binnenwateren zijn er in de praktijk in één gebied tot wel 10 partijen aan zet voor toezicht en handhaving, maar mogen zij niet op elkaars gronden en/of wetten handhaven. Samenwerking op handhaving is daarom zeer urgent voor het aanpakken van de opgaven. In het Wadden- en IJsselmeergebied is de coördinatie van toezicht en handhaving echter ondergebracht bij andere partijen.
- Advies: Vanwege de grote behoefte bij partijen aan meer en betere samenwerking voor toezicht en handhaving en de wettelijke taak die de provincie op dit vlak heeft, adviseren we de provincie om te onderzoeken of het mogelijk is om hiervoor meer capaciteit en middelen in te zetten. Het gaat daarbij niet alleen om gecoördineerde inzet op het voorkomen van verstoring van de natuur, maar ook voor het verbeteren van de veiligheid. De provincie heeft hierbij vooral een rol op de binnenwateren.

18. Centraal aanspreekpunt en meldpunt voor handhaving

- Gevraagde rol: Partijen vragen de provincie niet specifiek om een rol bij deze interventie.
- Relatie met wettelijke taken: Vanuit de Wet VTH zou de provincie moeten zorgen voor een goede coördinatie van VTH-taken door alle uitvoerende partijen in de provincie. Het organiseren van een centraal aanspreek- en meldpunt hoort niet direct tot de taken, maar is daaraan wel gerelateerd.
- Relatie met provinciale kerntaken en ambities: Het verzorgen van een centraal aanspreekpunt en meldpunt is ook gerelateerd aan de provinciale kerntaak kwaliteit van het openbaar bestuur.
- Relatie met rolopvatting: Deze interventie past bij een rol als netwerkende overheid, waarbij de provincie optreedt als één van de partners op het gebied van VTH.
- Rol van andere partijen: Partijen dragen zelf de verantwoordelijkheid voor het goed kenbaar maken van hun eigen rol, bijvoorbeeld door bebording in de relevante gebieden. Op gebiedsniveau is voor het IJsselmeergebied een rol denkbaar voor RWS als voortouwnemer en de provincie Friesland als coördinator van VTH in het Waddengebied.
- Effectiviteit: Het verzorgen van een centraal aanspreek- en meldpunt leidt ertoe dat partijen beter weten bij wie ze terecht kunnen voor het melden van incidenten en dat een incident op het gebied van veiligheid of natuurverstoring vervolgens ook sneller kan worden opgelost. Er kan echter ook voor worden gekozen om in de gebieden zelf beter te communiceren wie het aanspreekpunt is. Dat leidt vermoedelijk tot hetzelfde effect.
- Urgentie: Wanneer zich een incident voordoet is het belangrijk dat men weet waar dit gemeld kan worden, zodat meteen actie kan worden ondernomen. Aangezien dit in de praktijk vaak niet het geval blijkt, is het met name urgent om duidelijk aan te geven wie

het aanspreekpunt is, maar niet per se om een centraal aanspreek- en meldpunt te creëren.

- Advies: Vanuit de coördinerende rol op het gebied van VTH-taken die de provincie momenteel al vervult en waarvan we adviseren om deze uit te bouwen, kan overwogen worden om in overleg met VTH-partijen ook een centraal aanspreek- en meldpunt in te stellen. Mogelijk kan daarvoor worden aangesloten bij één van de bestaande centrale meldpunten voor waterplanten, zwemwater en vaarwegen. Aangezien deze behoefte voort komt uit het beeld dat nu vaak onduidelijk is bij wie zaken gemeld kunnen worden, is een alternatief om partijen te vragen hun eigen rol goed kenbaar te maken (bijvoorbeeld via bebording met een telefoonnummer erbij), of te zorgen voor een centraal aanspreekpunt in elk gebied. Voor de Noordzee kan dit worden meegenomen in het proces omtrent de beheeragenda die momenteel in de maak is.

Zelfregulering

19. Gedragsregels van de sector

- Gevraagde rol: Partijen vragen de provincie om op te treden als aanjager en overlegpartner bij het opstellen voor gedragsregels van de sector en de juiste partijen hiervoor samen te brengen.
- Relatie met wettelijke taken: Er is geen wettelijke taak van waaruit de provincie dit zou moeten oppakken. Gedragsregels zijn wel in het belang van de provincie met het oog op haar wettelijke taak als natuurbeschermer en verantwoordelijke voor de veiligheid van zwemlocaties.
- Relatie met provinciale kerntaken en ambities: Deze interventie is gelieerd aan de provinciale kerntaak natuurbeheer. Vanuit de Visie Waterrecreatie wil de provincie initiatieven vanuit de sector stimuleren.
- Relatie met rolopvatting: Het samenbrengen van partijen betekent een rol als netwerkende overheid. Dit past goed bij de regierol uit

de Visie Waterrecreatie. Als overlegpartner heeft de provincie een rol als responsieve overheid.

- Rol van andere partijen: Het opstellen van gedragsregels van de sector is primair een taak van de sector zelf. Partijen als natuur- en waterbeheerders hebben hier echter ook belang bij en moeten daarom aangehaakt worden.
- Effectiviteit: In aanvulling op bestaande wet- en regelgeving is het opstellen van gedragsregels door de sector zelf effectief wanneer deze vervolgens ook goed worden gecommuniceerd. Aangezien de gedragsregels van 'hen zelf' zijn, zullen sporters eerder geneigd zijn om deze op te volgen. Gedragsregels van de sector kunnen daarmee in belangrijke mate bijdragen aan veiligheid en het voorkomen van verstoring van de natuur. Het is wel de vraag hoe de effectiviteit van gedragsregels zich verhoudt tot bijvoorbeeld die van voorlichting.
- Urgentie: In principe is bestaande wet- en regelgeving de basis voor het voorkomen van onveilige situaties en verstoring van de natuur. Hierop kan ook worden gehandhaafd. Het opstellen van gedragsregels door de sector is hierop een aanvulling die in de praktijk waardevol kan zijn, maar niet per se erg urgent is.
- Advies: Met het oog op de rolopvatting vanuit de Visie Waterrecreatie, waarin de provincie aangeeft zich te willen inzetten voor het samenbrengen van partijen, adviseren wij de provincie om een platform op te zetten waar partijen elkaar weten te vinden en van waaruit zij gezamenlijk acties kunnen oppakken. Het opstellen van gedragsregels is primair een taak van de sector en kan binnen dit platform worden opgepakt. De provincie heeft daarbij in principe geen rol maar kan als overlegpartner en onderdeel van dit netwerk waar nodig ondersteunen met kennis als zij daar specifiek om wordt gevraagd. Met het oog op natuurbescherming en veiligheid ligt het voor de hand dat de provincie in ieder geval positief staat tegenover het opstellen van gedragsregels door de sector.

20. Spotbeheerders

- **Gevraagde rol:** Partijen vragen de provincie om op te treden als aanjager en overlegpartner voor het instellen van (informele) spotbeheerders op durfsportlocaties.
- **Relatie met wettelijke taken:** Er is geen wettelijke taak van waaruit de provincie dit zou moeten oppakken. Spotbeheerders zijn wel in het belang van de provincie met het oog op haar wettelijke taak als natuurbeschermer en verantwoordelijke voor de veiligheid van zwemlocaties.
- **Relatie met provinciale kerntaken en ambities:** Deze interventie is gelieerd aan de provinciale kerntaak natuurbeheer. Vanuit de Visie Waterrecreatie wil de provincie initiatieven vanuit de sector stimuleren.
- **Relatie met rolopvatting:** Optreden als aanjager en overlegpartner betekent een rol als netwerkende en responsieve overheid.
- **Rol van andere partijen:** Het leveren van spotbeheerders ligt primair bij de sector. De verschillende VTH-partijen en natuur- en waterbeheerders hebben hier belang bij en moeten daarom aangehaakt worden.
- **Effectiviteit:** Aangezien capaciteit en middelen voor toezicht en handhaving een beperkende factor zijn en dat ook zullen blijven, zijn zowel de durfsportsector als handhavende partijen gebaat bij aanvullende inzet van de sector. Dit zal bijdragen aan minder onveilige situaties en minder verstoring van de natuur.
- **Urgentie:** Vanwege het feit dat het steeds drukker wordt op het water en dat de natuur onder steeds grotere druk staat in combinatie met de beperkte capaciteit en middelen voor toezicht en handhaving beoordelen wij het instellen van spotbeheerders als een urgente kans die met beide handen moet worden aangegrepen.
- **Advies:** Alhoewel dit primair aan de sector is, heeft de provincie met het oog op natuurbescherming en veiligheid wel baat bij het

instellen van spotbeheerders. Van belang is dat duidelijk wordt afgesproken welke taken deze spotbeheerders hebben. Duidelijk is dat zij vooral een aanvulling zijn op en geen vervanging van officiële toezichthouders en handhavers. Met het oog op de urgentie adviseren we de provincie daarom om zich in deze positief op te stellen tegenover een rol als aanjager en overlegpartner. Dit overleg kan plaatsvinden via het platform.

Certificering en veiligheidseisen

21. Veiligheidseisen voor/ certificering van commerciële aanbieders

- **Gevraagde rol:** Partijen vragen de provincie om de juiste partijen bij elkaar te brengen voor het ontwikkelen van veiligheidseisen en/of certificering voor commerciële aanbieders van durfsporten.
- **Relatie met wettelijke taken:** Er is geen wettelijke taak van waaruit de provincie dit zou moeten oppakken.
- **Relatie met provinciale kerntaken en ambities:** Er zijn geen provinciale kerntaken waaraan deze interventie gelieerd is. Samenwerking tussen betrokken partijen is wel een belangrijk uitgangspunt van de Visie Waterrecreatie.
- **Relatie met rolopvatting:** Het samenbrengen van partijen betekent een rol als netwerkende overheid. Dit past goed bij de regierol uit de Visie Waterrecreatie.
- **Rol van andere partijen:** Het ontwikkelen van veiligheidseisen voor / certificering van commerciële aanbieders is primair aan de sector zelf. Een rol van reddingsdiensten als het KNRM ligt daarbij ook voor de hand.
- **Effectiviteit:** Het ontwikkelen van veiligheidseisen voor en/of certificering van commerciële aanbieders zal leiden tot een verbeterde veiligheid en een eerlijker speelveld. Voor de effectiviteit is het essentieel dat een dergelijk systeem door de sector wordt omarmd.

- Urgentie: Het ontwikkelen van veiligheidseisen voor en/of certificering van commerciële aanbieders zal bijdragen aan de veiligheid van sporters, maar is minder urgent in relatie tot de overige interventies.
- Advies: Voor het ontwikkelen van veiligheidseisen voor en/of certificering van commerciële aanbieders is de sector zelf primair aan zet. De provincie heeft hierin geen rol. Het op te richten platform helpt wel voor het samenbrengen van partijen, zodat zij zelf aan de slag kunnen met het ontwikkelen van veiligheidseisen voor en/of certificering van commerciële aanbieders.

22. Certificering/ diploma voor beoefenaars

- Gevraagde rol: Partijen vragen de provincie om de juiste partijen bij elkaar te brengen voor het ontwikkelen van veiligheidseisen en/of certificering voor commerciële aanbieders van durfsporten.
- Relatie met wettelijke taken: Er is geen wettelijke taak van waaruit de provincie dit zou moeten oppakken.
- Relatie met provinciale kerntaken en ambities: Er zijn geen provinciale kerntaken waaraan deze interventie gelieerd is. Samenwerking tussen betrokken partijen is wel een belangrijk uitgangspunt van de Visie Waterrecreatie.
- Relatie met rolopvatting: Het samenbrengen van partijen betekent een rol als netwerkende overheid. Dit past goed bij de regierol uit de Visie Waterrecreatie.
- Rol van andere partijen: Het ontwikkelen certificering /diploma's voor beoefenaars is primair aan de sector zelf. Een rol van reddingsdiensten als het KNRM ligt daarbij ook voor de hand. Met het oog op het landelijk oppakken hiervan is een logische rol is weggelegd is het OCW.
- Effectiviteit: Certificering of een diploma voor beoefenaars zou moeten leiden tot verbeterd veiligheidsbewustzijn en verbeterde vaardigheden van individuele sporters. Het is echter de vraag of dit

verplicht kan worden gesteld en zo niet, of sporters dan bereid zijn om hiervoor te betalen. Als zij lessen willen dan kunnen zij die afnemen bij commerciële partijen, waardoor zij in een diploma waarschijnlijk geen meerwaarde zullen zien.

- Urgentie: Het ontwikkelen van certificering of een diploma voor beoefenaars is met name urgent voor de vele individuele sporters die onervaren het water op gaan.
- Advies: Voor het ontwikkelen van certificering of een diploma voor beoefenaars is de sector zelf primair aan zet. De provincie heeft hierin geen rol. Het op te richten platform helpt wel voor het samenbrengen van partijen, zodat zij zelf aan de slag kunnen met het ontwikkelen van certificering en/of diploma's.

Zonering in tijd en ruimte

23. Verschillende zoneringstrategieën

- Gevraagde rol: Er zijn verschillende mogelijke strategieën voor zonering genoemd, waaronder elke vorm van recreatie een eigen plek op strand en water, corridors en dynamisch zoneren. Partijen vragen hierbij van de provincie om in het verlengde van het Toekomstperspectief Kust (waarin afspraken zijn gemaakt over bebouwing aan de kust) een zelfde soort document op te stellen met afspraken over activiteiten op het strand, om duidelijke keuzes te maken over waar durfsporten wel en niet kunnen worden toegestaan met het oog op natuur en om op te treden als overlegpartner voor zonering.
- Relatie met wettelijke taken: Vanuit de wettelijke taken op het gebied van natuurbescherming, veiligheid van zwemlocaties en waterveiligheid is het aan de provincie om te bepalen welke activiteiten in Natura 2000-gebieden en op zwemlocaties mogen plaatsvinden. Een rol van de provincie op het gebied van zonering is daarom denkbaar. Bovendien is in het Toekomstperspectief Kust, dat door betrokken partijen gezamenlijk is opgesteld onder regie van de provincie en voortvloeit uit de afspraken die zijn

gemaakt in het Landelijke Kustpact, afgesproken dat partijen afspraken zouden maken over activiteiten op het strand. Er is echter ook afgesproken dat niet de provincie, maar gemeenten aan zet zijn om hierover – in aanvulling op de huidige regelgeving – gezamenlijke afspraken te maken en eventueel een gedragscode op te stellen.

- Relatie met provinciale kerntaken en ambities: Het instellen van zonering past bij de provinciale kerntaken natuur en duurzame ruimtelijke ontwikkeling. Bovendien is zonering met het oog op veiligheid een belangrijke ambitie vanuit de Visie Waterrecreatie.
- Relatie met rolopvatting: De provincie heeft vanuit haar wettelijke taken een rol als rechtmatige overheid wanneer het gaat om het bepalen van locaties waar durfsporten wel of niet mogen plaatsvinden in relatie tot natuurwaarden of veiligheid van zwemlocaties. In de Visie Waterrecreatie is deze rol omschreven als toezichthouder en vergunningverlener. Bij het opstellen van een vervolg op het Toekomstperspectief Kust voor activiteiten op het strand past een rol als beleidsontwikkelaar en daarmee een presterende overheid. Als overlegpartner heeft de provincie een netwerkende rol (vanuit de Omgevingsvisie) die in combinatie met de zoneringsambities uit de Visie Waterrecreatie past bij een aanjagende rol (vanuit de Visie Waterrecreatie).
- Rol van andere partijen: Voor zover nationale wet- en regelgeving dit niet beperkt, is het al dan niet invoeren van zonering een bevoegdheid van lagere overheden, terrein- en waterbeheerders.
- Effectiviteit: Zonering leidt direct tot minder onveilige situaties en minder verstoring van de natuur, mits er ook op gehandhaafd wordt en de zonering goed wordt gecommuniceerd. Met name op de binnenwateren en in het IJsselmeergebied is de ruimte op het water en het strand/ de oever echter beperkt, waardoor het de vraag is of het haalbaar is om elke vorm van recreatie zijn eigen plek te geven. Mogelijk biedt dynamisch zoneren hiervoor een oplossing.

- Urgentie: Zonering lijkt onoverkomelijk met het oog op bescherming van natuurwaarden en het borgen van de veiligheid van andere recreanten, zeker nu het steeds drukker wordt op het water. Vanuit de sector is er een urgente behoefte aan een meer dynamische vorm van zonering die beter past bij het dynamische, diverse en mobiele karakter van de durfsporten. We beoordelen het ontwikkelen van slimme oplossingen waarmee een goede balans tussen de verschillende belangen wordt geborgd daarom als zeer urgent.
- Advies: Vanuit haar wettelijke taken maakt de provincie keuzes over de durfsportactiviteiten die al dan niet kunnen worden toegestaan in Natura 2000-gebieden en nabij zwemlocaties. Het gaat hierbij om een toetsende rol voor bestaande activiteiten (in de Natura 2000-beheerplannen) en van de vergunningaanvraag wanneer een nieuw initiatief zich aandient. Behalve dat wat nodig is op grond van wettelijke taken, adviseren we de provincie om zelf niet te bepalen waar welke durfsporten wel of niet zouden moeten plaatsvinden. Voor zover nationale wet- en regelgeving dit niet beperkt, is dit een bevoegdheid van lagere overheden, terrein- en waterbeheerders. Vanwege de urgentie en tegelijkertijd de complexiteit van de opgave voor het ontwikkelen van slimme oplossingen voor zonering, adviseren we de provincie wel om, ook waar dit haar wettelijke taken te buiten gaat, een rol als overlegpartner of bemiddelaar te vervullen en waar nodig te ondersteunen met kennis of onderzoek.

24. Voorbeeldenbank

- Gevraagde rol: Partijen vragen de provincie om een voorbeeldenbank op te zetten met zoneringsstrategieën, voor- en nadelen en ervaringen van locaties waar deze strategie is toegepast. Dit ten behoeve van kennisdeling, efficiëntie en optimale effectiviteit van zonering.

- Relatie met wettelijke taken: Er is geen wettelijke taak van waaruit de provincie dit zou moeten oppakken.
- Relatie met provinciale kerntaken en ambities: Het creëren van een voorbeeldbank draagt bij aan de kwaliteit van het openbaar bestuur en past daarom bij deze provinciale kerntaak.
- Relatie met rolopvatting: Deze interventie is gericht op kennisoverdracht en hierbij past een rol van de provincie als netwerkende overheid (vanuit de Omgevingsvisie) dan wel een aanjagende rol (vanuit de Visie Waterrecreatie).
- Rol van andere partijen: Het opzetten van een voorbeeldbank is niet direct iets wat een van de andere partijen op zou moeten pakken. Wel hebben zij een rol in het aandragen van voorbeelden.
- Effectiviteit: Het creëren van een voorbeeldbank zorgt voor een hogere efficiëntie en effectiviteit van zonering, omdat partijen van elkaars ervaringen kunnen profiteren en niet allemaal zelf het wiel hoeven uit te vinden. Ook is het een belangrijke basis om met elkaar in gesprek te gaan en gezamenlijk toe te werken naar slimme oplossingen voor zonering waarmee zowel veiligheids- als natuurbelangen en de belangen van durfsporters worden gediend.
- Urgentie: Om zo snel mogelijk te komen tot oplossingen waar alle partijen bij zijn gebaat, is de voorbeeldbank belangrijk. Wij beoordelen het opzetten van een voorbeeldbank – als onderdeel van kennisdeling en opmaat naar samenwerking – daarom als urgent.
- Advies: We adviseren de provincie om het voortouw te nemen in het opzetten van een voorbeeldbank. Het samenbrengen en ontsluiten van kennis past bij de rolopvatting van de provincie en hier is vanuit partijen veel behoefte aan. Bovendien is het opzetten van een voorbeeldbank een katalysator voor partijen om ook echt met zonering aan de slag te gaan, hetgeen een belangrijke ambitie is vanuit de Visie Waterrecreatie. Ontsluiting

van de voorbeeldenbank kan plaatsvinden via het op te zetten durfsportplatform.

25. Locaties sluiten indien nodig

- Gevraagde rol: Partijen vragen de provincie om bestaande durfsportlocaties te sluiten als dit nodig is met het oog op natuurwaarden dan wel veiligheid van zwemmers.
- Relatie met wettelijke taken: Dit is een wettelijke taak van de provincie, afgeleid uit de Wet natuurbescherming en de Whvbz.
- Relatie met provinciale kerntaken en ambities: Deze interventie is gelieerd aan de provinciale kerntaak natuurbeheer. In de Visie Waterrecreatie worden veiligheid en het behoud van natuurwaarden als belangrijk beschouwd.
- Relatie met rolopvatting: De provincie heeft hierbij een rol als rechtmatige overheid, die in de Visie Waterrecreatie is beschreven als toezichthouder en vergunningverlener.
- Rol van andere partijen: Behalve de provincie kunnen hierbij ook andere bevoegde gezagen, zoals Rijkswaterstaat en gemeenten aan zet zijn. VTH-partijen hebben hierin een belangrijke signalerende rol. De uitvoering ligt bij eigenaren en beheerders.
- Effectiviteit: Het sluiten van locaties voor durfsporten leidt direct tot een lager risico op onveilige situaties en verstoring van de natuur.
- Urgentie: Het sluiten van locaties is urgent wanneer het echt niet anders kan. Het beeld is dat er nog veel te winnen is met alternatieve maatregelen. Echter, op sommige plekken is het beoefenen van durfsporten met het oog op natuurwaarden en/of veiligheid simpelweg niet gewenst.
- Advies: Vanwege de wettelijke taken van de provincie op het gebied van natuurbescherming en de veiligheid van zwemlocaties gaan natuur- en veiligheidsbelangen vóór de belangen in het kader van het stimuleren van durfsporten. Wanneer er sprake is van

significante aantasting van de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied of wanneer de veiligheid van zwemmers in het geding is, moet de provincie ingrijpen in overleg met eigenaren en beheerders. Het sluiten van een locatie is dan de laatste optie. Bij het beoordelen van negatieve effecten kan gebruik worden gemaakt van monitoringsgegevens.

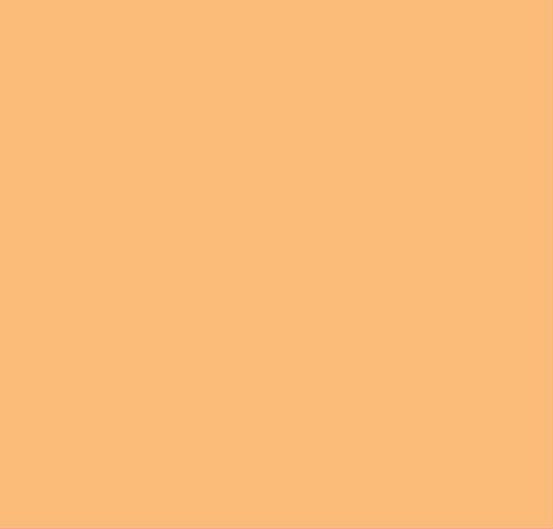
26. Fysieke maatregelen

- Gevraagde rol: Partijen vragen de provincie om fysieke maatregelen te treffen waardoor het beoefenen van durfsporten in verboden gebied wordt ontmoedigd.
- Relatie met wettelijke taken: Dit is geen wettelijke taak van de provincie, maar ligt wel in het verlengde van taken vanuit de Wet natuurbescherming en de Whvbz.
- Relatie met provinciale kerntaken en ambities: Deze interventie is gelieerd aan de provinciale kerntaak natuurbeheer. In de Visie Waterrecreatie worden veiligheid en het behoud van natuurwaarden als belangrijk beschouwd.
- Relatie met rolopvatting: Het treffen van fysieke maatregelen is een uitvoerende rol, die niet past bij de beschreven rollen in de Omgevingsvisie en de Visie Waterrecreatie. Het ligt wel in het verlengde van de rol als rechtmatige overheid, ofwel toezichthouder en vergunningverlener.
- Rol van andere partijen: Behalve de provincie kunnen hierbij ook andere bevoegde gezagen, zoals Rijkswaterstaat en gemeenten

aan zet zijn. VTH-partijen hebben een belangrijke signalerende rol. De uitvoering ligt bij eigenaren en beheerders.

- Effectiviteit: Het is aannemelijk dat de doelmatigheid en effectiviteit van fysieke maatregelen verschilt per locatie. Het voordeel van fysieke maatregelen is dat hier niet constant iemand aanwezig hoeft te zijn. Het nadeel is dat bepaalde fysieke maatregelen (zoals een betonnen wal) tot gevaarlijke situaties kunnen leiden en andere gebruikers mogelijk in de weg kunnen staan. Maatwerk is dan ook aan de orde.
- Urgentie: Het treffen van maatregelen is urgent op locaties waar de veiligheid of natuurwaarden in het geding zijn. Fysieke maatregelen zijn dan een optie. Er is geen beeld van de locaties waarvoor dit aan de orde is.
- Advies: Het treffen van fysieke maatregelen is één van de mogelijkheden om te voorkomen dat durfsporters zich in verboden (Natura 2000-)gebied begeven. Deze maatregel moet dan ook worden afgewogen tegen andere maatregelen zoals toezicht en handhaving. Met het oog op haar wettelijke taken adviseren we de provincie dan ook om de RUD NHN opdracht te geven voor het in kaart brengen van de gebieden waar illegale beoefening van durfsporten (potentieel) aan de orde is en vervolgens in samenwerking met eigenaren en beheerders voor elk van deze gebieden op basis van maatwerk te bekijken waar fysieke maatregelen al dan niet doelmatig zijn.

BUREAUBUITEN
economie & omgeving

